

ขอบเขตของความผิดตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565

พุดิศา คงพากเพียร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปีการศึกษา 2565

THE EXTENT OF MEASURES TO PREVENT RECIDIVISM OF SEXUAL
AND VIOLENT OFFENSES ACT B.E. 2565

PUTTISAR KONGPARKPIEN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws
Department of Law, Pridi Bhanomyong Faculty of Law
Dhurakij Pundit University
Academic Year 2023

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

คณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ขอบเขตของความผิดตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565
เสนอโดย พุฒิสภา คงพากเพียร
สาขาวิชา นิติศาสตร์
หมวดวิชา กฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.จिरูตม์ ลิปิพันธ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปกป้อง ศรีสนิท)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.จिरูตม์ ลิปิพันธ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัจฉริยา ชูตินันท์)

คณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์ รับรองแล้ว

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนเชื้อสกุล)
วันที่ ๐๓ เดือน ตุลาคม ๒๕๖๕

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ใช้ความรุนแรง
ชื่อผู้เขียน	พุฒิสภา คงปากเพียร
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.จิรวิมล ลิปิพันธ์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญหน้ากับปัญหาการก่ออาชญากรรมที่มีเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ซึ่งการก่ออาชญากรรมเป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงเป็นอันตรายต่อสังคมอันมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนในการที่จะใช้ชีวิตอย่างสงบสุข โดยเฉพาะการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นคดีอุกฉกรรจ์หรือคดีสะเทือนขวัญซึ่งมีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดที่มีความโหดร้าย ทารุณ และสร้างความหวาดกลัวแก่ประชาชนโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมที่เป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือชีวิตร่างกาย ซึ่งในบางกรณีเมื่อผู้กระทำความผิดพ้นจากการรับโทษแล้วยังคงมีพฤติกรรมหรือความเสี่ยงที่อาจจะกลับมาก่ออาชญากรรมในรูปแบบเดินหรือคล้ายเดิมซ้ำอีก จึงจำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเพื่อคุ้มครองสังคมให้ปลอดภัยจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากก่ออาชญากรรมของผู้กระทำความผิดเหล่านี้ซ้ำอีก

ปัญหาดังกล่าวเป็นผลให้ประเทศไทยได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 โดยมีการกำหนดให้ใช้บังคับแต่เฉพาะการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับชีวิตร่างกาย เพศและการเรียกค่าไถ่ในบางมาตรา รวมถึงในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามมาตราดังกล่าว แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ก็ตามก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย จึงเกิดเป็นประเด็นคำถามที่ว่าในความผิดฐานชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายนั้นอยู่ในขอบเขตการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ และนอกจากนี้จะเห็นได้ว่า การกำหนดขอบเขตความผิดที่อยู่บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ลักษณะของการกระทำความผิดอันเป็นการก่ออันตรายต่อเฉพาะตัวบุคคลเท่านั้น ซึ่งขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวนั้นยังไม่ครอบคลุมถึงความผิดฐานวางเพลิงและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย อันเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ซึ่งเป็นการกระทำความผิดที่ทำให้ประชาชนและสังคมมีความรู้สึกในความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตร่างกายและทรัพย์สินต่อประชาชนและความมั่นคงปลอดภัยในประเทศ

จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมความผิดฐานวางเพลิงและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายในบทบัญญัติตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 อันเป็นมาตราที่กำหนดถึงการกระทำความผิดที่อยู่ในขอบเขตในการใช้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจในการกำหนดใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำกับการกระทำความผิดดังกล่าวได้

คำสำคัญ: มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ, การกระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรง, ขอบเขตของกฎหมาย, ความผิดฐานวางเพลิง, ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

อาจารย์ที่ปรึกษา

Thesis Paper	PREVENTIVE MEASURES OF RECIDIVISM OF SEXUAL AND VIOLENT OFFENSE ACT B.E. 2565 RELATED TO SEVERE PROPERTY DAMAGE OFFENSES.
Author	Puttisar Kongparkpien
Thesis Advisor	Dr. Jirawut Lipipan
Program	Master of Laws
Academic Year	2022

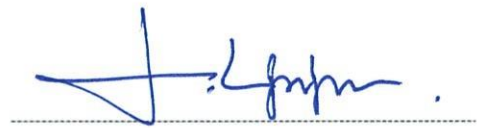
ABSTRACT

Currently, Thailand is facing an increasing problem of rising criminal activities every day. Criminal activities are harmful offenses that pose a serious threat to society, impacting the peacefulness and safety of people's lives in their pursuit of living happily. Criminal offenses of an unexpected or shocking nature involve acts that are extremely violent, cruel, and instill fear in the general public, particularly crimes related to sex or bodily harm. In some cases, even after receiving punishment, the offenders continue to exhibit behaviors or pose risks that may lead to the repetition of criminal acts or a similar manner. Therefore, it is necessary to have preventive measures in place to protect society from the dangers that may arise from the repetition of these offenders' criminal acts.

The aforementioned issue has led Thailand to declare the enactment of the Measures to Prevent Recidivism of Sexual and Violent Crimes Act, B.E. 2565 (2022). This act specifically applies to offenses related to bodily harm, sex, and ransom demands in certain provisions. However, in cases where the court issues a judgment of guilty for such offenses together with other offenses not mentioned within the act, this act is also enforceable. Therefore, the question arises as to whether the offenses of robbery and plunder, which cause harm, suffering, or death to others, fall within the scope of enforcement of this particular statute. Additionally, it is evident that the specified scope of offenses covered by this statute only pertains to acts that pose a direct threat to individuals. This scope of enforcement does not include offenses such as arson or offenses related to terrorism that pose dangers to the public and jeopardize the safety of people's lives, bodies, property, and the overall security and stability of the country.

Therefore, it is suggested to amend and add provisions to include offenses of arson and offenses related to terrorism in Section 3 of the Measures to Prevent Recidivism of Sexual and Violent Crimes Act, B.E. 2565 (2022), as this section should specify such offenses within the scope of enforcement of the act. This amendment aims to empower the court to exercise its discretion in applying preventive measures against recidivism for the aforementioned offenses.

Keywords: Measures to prevent recidivism, offenses involving violence, scope of the law, arson offenses, offenses related to terrorism

Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.จิรวุฒิ ลิปิปปันธ์ ที่ได้กรุณาช่วยรับเป็นที่ปรึกษาและได้ช่วยให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขวิทยานิพนธ์ และให้กำลังใจ แก่ผู้เขียนเป็นอย่างดีตลอดมา จนผู้เขียนสามารถจัดวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้เสร็จสมบูรณ์

ผู้เขียนกราบขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อันประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ปกป้อง ศรีสนิท ประธานกรรมการ ที่กรุณาให้ความรู้และเอื้อเฟื้อข้อมูล รวมทั้งชี้แนะประเด็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อัศจรียา ชูตินันท์ ที่ได้ช่วยให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงเนื้อหาจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

และสุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคุณแม่สุนันทา คงพากเพียร ผู้ที่อยู่เบื้องหลัง คอยให้กำลังใจและเป็นผู้สนับสนุนทางด้านการศึกษาแก่ผู้เขียนตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ ศักดิ์วีรินทร์ คงพากเพียร ผู้เป็นแบบอย่างในการศึกษาวิชากฎหมายและเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นแรงบันดาลใจ ให้ผู้เขียนหมั่นเพียรศึกษาเพื่อความก้าวหน้าในชีวิตมาโดยตลอด

คุณค่าทั้งหลายที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบเป็นกตัญญูแก่เวทีแต่บิดามารดา และ บุรพจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอน รวมทั้งผู้มีพระคุณทุกท่าน

พุดิศา คงพากเพียร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาหรือวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	3
1.4 ขอบเขตเขตการศึกษา.....	3
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2. แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดและการกระทำ.....	5
ความผิดซ้ำ	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีด้านอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด.....	5
2.2 แนวคิดและทฤษฎีด้านทัณฑวิทยาในการลงโทษผู้กระทำความผิด.....	7
2.3 สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมตามทฤษฎีทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม.....	8
2.4 เหตุอาชญากรรมและการกระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรง.....	9
2.5 การแบ่งประเภทของความผิดอาญา.....	13
2.6 การกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ใช้ความรุนแรง : ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์.....	14
2.7 ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์.....	14
2.8 ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย.....	15
2.9 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซ้ำ.....	19
3. กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและมาตรการทางกฎหมายในการ.....	19
แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในประเทศไทย	
3.1 กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของประเทศไทยในปัจจุบัน... ..	19
3.2 มาตรการทางกฎหมายในการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดของประเทศไทยในปัจจุบัน.....	23
4. กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและมาตรการทางกฎหมาย.....	26
ในการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในต่างประเทศ	

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.1 ประเทศสหราชอาณาจักร.....	26
4.2 ประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส.....	31

4.3 ประเทศออสเตรเลีย : รัฐวิศตอเรีย.....	35
5. วิเคราะห์ขอบเขตของความผิดตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกรกระทำคามผิดซ้ำ ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565	43
5.1 วิเคราะห์ความผิดฐานชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของ.....	43
พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกรกระทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือ ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 หรือไม่	
5.2 วิเคราะห์ความผิดฐานวางเพลิงควรอยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติ มาตรการป้องกันกรกระทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 หรือไม่	45
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	50
6.1 บทสรุป.....	50
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	53
บรรณานุกรม.....	54
ประวัติผู้เขียน.....	58

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญหน้ากับปัญหาการก่ออาชญากรรมที่มีเพิ่มมากขึ้นในสังคม ซึ่งการก่ออาชญากรรมนั้นล้วนแต่เป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อสังคม อันมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนในการที่จะใช้ชีวิตอย่างสงบสุข โดยนอกจากจะมีอาชญากรรมหน้าใหม่เพิ่มมากขึ้นแล้ว อาชญากรรมเก่าก็ไม่ได้หายไปไหนยังคงวนเวียนกลับมา กระทำความผิดซ้ำและกลับเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่อง เมื่อผู้กระทำความผิดในคดีอุกฉกรรจ์ถูกปล่อยตัวกลับเข้าสู่สังคมทำให้สังคมและชุมชนเกิดความหวาดกลัวและรู้สึกไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวกับเพศหรือการกระทำความผิดด้วยความรุนแรง

รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงมีภาระหน้าที่ในการเข้ามาร่วมกันช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยได้มีการบัญญัติและบังคับใช้กฎหมาย คือ พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 โดยเริ่มมีผลใช้บังคับในวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2566 กฎหมายฉบับนี้ถือเป็นการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัยตามหลักสากลโดยการกำหนดให้มีมาตรการพิเศษทางกฎหมายและทางปฏิบัติเพื่อที่จะต้องการแก้ไขฟื้นฟูป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สะเทือนขวัญสร้างความปลอดภัยให้สังคมรู้สึกปลอดภัยจากบุคคลอันตราย รวมถึงแก้ไขปัญหาและลดการกลับมากระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดดังกล่าว

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.2565 เป็นกฎหมายที่รวบรวมเอาหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ เข้ามาร่วมกันบูรณาการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาการกระทำความผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ เนื่องจากเห็นว่าผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์เมื่อได้รับการจำคุกจนพ้นโทษแล้วจะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระแม้จะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานตำรวจหรือฝ่ายปกครองบ้างแต่ก็ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังคงมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงในรูปแบบเดียวกันหรือในรูปแบบใกล้เคียงกัน เพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดให้มีมาตรการที่มีส่วนช่วยในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ จึงได้มีการบัญญัติและใช้บังคับพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยเป็นการกำหนด มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีกและเพื่อส่งเสริมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด¹ โดยใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ โดยจะเน้นการใช้มาตรการที่เหมาะสมกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้พ้นโทษ ผู้กระทำความผิด มากกว่าการลงโทษ มี 4 มาตรการ ได้แก่ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ และการคุมขังฉุกเฉิน

¹ หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

เนื่องจากพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดที่เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ที่ประกาศบังคับใช้ขึ้นใหม่นั้นตามมาตรา 3 มีการกำหนดให้ใช้เฉพาะแก่ผู้กระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 276 277 278 279 283 ทวิ 284 288 289 290 297 298 และ 313 อันเป็นความผิดที่เกี่ยวกับเพศชีวิตร่างกายและการเรียกค่าไถ่ในบางมาตรา รวมถึงในกรณีศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามมาตราดังกล่าว แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ก็ตามก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย ซึ่งหากพิจารณาถึงประเภทอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทยจะเห็นได้ว่าความผิดที่เกี่ยวกับทรัพย์ก็มักจะเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง ข้อมูลสถิติผู้กระทำความผิดซ้ำจากกรมราชทัณฑ์ชี้ให้เห็นว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์มีจำนวนมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งและมีอัตราผู้กระทำความผิดซ้ำมากที่สุดเช่นกัน เมื่อเทียบกับการกระทำความผิดอย่างอื่นตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์นั้นอาจมีพฤติการณ์ที่ใช้ความรุนแรงร่วมด้วยเช่น การชิงทรัพย์หรือการปล้นทรัพย์ เป็นต้น จึงเกิดประเด็นคำถามที่ว่าการกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสนั้นอยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่

อีกทั้งขอบเขตของความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ได้มีการบัญญัติถึงการกระทำความผิดฐานวางเพลิงและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายให้อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการใช้มาตรการต่าง ๆ ตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดกับความผิดดังกล่าวได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าวนี้ เป็นการกระทำความผิดที่เป็นการก่ออันตรายหรือก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน อันส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยมั่นคงของประชาชนรวมถึงประเทศชาติอย่างร้ายแรง และลักษณะของการกระทำความผิดมักจะเป็นการกระทำด้วยความรุนแรง ซึ่งผู้กระทำความผิดบางรายอาจมีความจำเป็นที่จะต้องเข้ารับมาตรการต่าง ๆ เช่น ผู้กระทำความผิดที่มีปัญหาทางด้านจิตหรือผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะชอบใช้ความรุนแรง ก็ควรเข้ารับมาตรการแก้ไขฟื้นฟูทางการแพทย์ เป็นต้น

ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ควรมีการเพิ่มนำเอาฐานความผิดฐานวางเพลิงและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติเอาไว้ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดที่เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เพื่อให้สามารถดำเนินการตามมาตรการอันเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำไม่ว่าจะเป็นมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ หรือมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ อันเป็นมาตรการเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาหรือวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักกฎหมาย และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

1.2.2 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบของการกระทำความผิดซ้ำ

1.2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของกฎหมายประเทศไทยและกฎหมายต่างประเทศ

1.2.4 เพื่อศึกษาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ครอบคลุมกับการกระทำความผิดรุนแรงอื่น เช่น ความผิดฐานวางเพลิงและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

แม้ในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการบัญญัติใช้กฎหมายพระราชบัญญัติ มาตรการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นการกำหนดมาตรการทางกฎหมาย ต่าง ๆ เพื่อเป็นการป้องกันสังคมจากผู้กระทำความผิดที่มีความเสี่ยงจะกระทำความผิดซ้ำ แต่เนื่องจาก กฎหมายฉบับนี้มีการกำหนดให้ใช้บังคับแก่การกระทำความผิดเฉพาะที่บัญญัติไว้ตามมาตรา 3 อันเป็นการ กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ การกระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และการกระทำความผิดในการเรียกค่า ใถ้ในบางมาตรา และในวรรคสองได้มีการบัญญัติให้รวมถึงในกรณีศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตาม มาตราดังกล่าว แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ก็ตามก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้ บังคับด้วย แต่ก็มีได้มีการบัญญัติให้ความผิดฐานชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับอย่างชัดแจ้ง จึงเกิดประเด็นที่ว่าความผิดดังกล่าวนี้จะอยู่ในขอบเขตการใช้บังคับได้หรือไม่ นอกจากนี้พระราชบัญญัติ ฉบับนี้ยังมีความผิดอื่นที่มีได้มีการบัญญัติครอบคลุมถึง อันเป็นความผิดสำคัญและมีลักษณะรุนแรงซึ่งสมควรที่ จะอยู่ในขอบเขตของการใช้บังคับของกฎหมายฉบับนี้ด้วย คือ ความผิดฐานวางเพลิงและความผิดเกี่ยวกับการ ก่อการร้าย ซึ่งเป็นความผิดที่มีลักษณะเป็นการก่ออันตราย กระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนและความ มั่นคงของประเทศ ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการบัญญัติใช้พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการ กระทำความผิดซ้ำในความผิดที่เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวโดยการนำเอาความผิดฐานวางเพลิงและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายบัญญัติ เพิ่มเติมไว้ในมาตรา 3 เพื่อให้สามารถนำเอามาตราต่าง ๆ ในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิด ที่ใช้ความรุนแรงมาใช้บังคับกับฐานความผิดดังกล่าวได้ อันเป็นมาตรการเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจาก การกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีกได้

1.4 ขอบเขตเขตการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัญหาการกระทำความผิดซ้ำของผู้ที่กระทำความผิดใช้ความรุนแรง เช่น ความผิดฐานชิงทรัพย์ ความผิดฐานวางเพลิงและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย โดยจะดำเนินการศึกษา ถึงแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา และมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำในการกระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรงทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์หา แนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาคriminal กระทำความผิดซ้ำในความผิดที่เกี่ยวกับทรัพย์ที่ใช้ความ รุนแรง

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยมุ่งศึกษา เอกสาร ทางวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ตำบทยุทธศาสตร์ หนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ สาร นิพนธ์ รวมถึงบทความที่เกี่ยวข้องกับอาชญาวิทยา ทัณฑวิทยา มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการ กระทำความผิดซ้ำในความผิดที่ใช้ความรุนแรงในประเทศไทยและในต่างประเทศ รวมทั้งข้อมูลจากเอกสาร อิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทราบถึงแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซ้ำรวมทั้งมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

1.6.2 ทราบถึงปัญหาและผลกระทบของการกระทำความผิด เพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดซ้ำ อันนำไปสู่พัฒนากฎหมาย และมาตรการต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม ป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกภายหลังจากการพ้นโทษ

1.6.3 ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำที่ใช้บังคับอยู่ทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ เพื่อนำมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดซ้ำในประเทศไทย

1.6.4 เพื่อให้ได้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดอื่นที่ไม่ได้อยู่ในขอบเขตของกฎหมายนี้ เช่น ความผิดฐานวางเพลิง และความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด และการกระทำความผิดซ้ำ

ในการศึกษาเรื่องมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำนั้น เพื่อให้เข้าใจแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซ้ำอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในเรื่องของการกำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำต่อไป ในบทนี้จะเป็นการกล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีด้านอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

2.1.1 ความหมายของอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา

อาชญาวิทยาเป็นสาขาวิชาที่มุ่งศึกษาถึงการอธิบายสาเหตุของการกระทำความผิดของอาชญากร (ผู้กระทำความผิด) ซึ่งจะถูกแบ่งออกเป็น 3 สาเหตุหลักๆ คือ การกระทำความผิดที่เกิดจากปัจจัยทางชีวภาพ, การกระทำความผิดที่เกิดจากปัจจัยทางจิต และการกระทำความผิดที่เกิดจากปัจจัยทางสังคมทัณฑวิทยา เป็นวิชาที่มุ่งศึกษาถึงการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด การลงโทษ และการแก้ไขผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นคนดี และสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างสงบสุข เป็นการป้องกันอาชญากรรมและป้องกันสังคมให้ปลอดภัย

จากความหมายข้างต้น ทำให้เห็นว่าอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา เป็นการศึกษาถึงเหตุปัจจัยในการก่ออาชญากรรมของผู้กระทำความผิดไม่ว่าจะเป็นเหตุทางด้านภายในตัวของผู้กระทำความผิดหรือเหตุภายนอกต่าง ๆ และศึกษาถึงการปฏิบัติต่อผู้ที่ก่ออาชญากรรม ไม่ว่าจะเป็นการลงโทษ การฟื้นฟูผู้กระทำความผิด เป็นการศึกษาหาเหตุปัจจัยและแนวทางในการปฏิบัติที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและลดปัญหาการก่ออาชญากรรมในสังคม

2.1.2 ประเภทของอาชญากร

2.1.2.1 อาชญากรอาชีพ (Professional Criminal)

เป็นอาชญากรรมที่มองว่าการประกอบอาชญากรรมเป็นเพียงวิธีการหาเงิน หรือเป็นอาชีพนำมาซึ่งรายได้ โดยจะไม่ยอมประกอบอาชีพสุจริตเพราะเห็นว่ามีควมอยากลำบาก อาชญากรประกอบอาชญากรรมประเภทที่เป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

2.1.2.2 อาชญากรติดนิสัย (Habitual Criminal)

เป็นอาชญากรประเภทที่กระทำความผิด ซ้ำซากไม่เช็ดหลายโดยไม่คิดจะเลิกกระทำความผิดนั้น และปรากฏว่ามีสิ่งผลักดันที่ทำให้กลายเป็นอาชญากรติดนิสัยคือเริ่มต้นมาจากความจำเป็นบางอย่างบีบบังคับให้กระทำความผิดทีละเล็กทีละน้อยโดยมากมักเกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็กและเมื่อกระทำความผิดหลายครั้งก็จะเกิดเป็นความเคยชินจนกลายเป็นชีวิตของอาชญากรอย่างสมบูรณ์²

2.1.3 สาเหตุของอาชญากรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.3.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)

² อัจฉริยา ชูตินันท์, *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา*, (พิมพ์ครั้งที่ 3 วิทยุชน, 2561) 82.

ผู้ก่อตั้งทฤษฎีนี้คือ ซิกมันด์ ฟรอยด์³ โดยมีทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างบุคลิกภาพที่อยู่ในจิตสำนึกของบุคคลประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้ คือ⁴

อิด ID เป็นโครงสร้างจิตใจชั้นพื้นฐานมีลักษณะสัญชาตญาณที่ฝังลึกเป็นบุคลิกภาพของมนุษย์ที่มาจากแรงผลักดันหรือกระตุ้นทางชีววิทยาให้บุคคลกระทำการต่าง ๆ ตามความปรารถนาโดยไม่รู้ตัวหรือที่เรียกว่าเป็นสันดานติดที่มาจากกำเนิด

อัตตา Ego เป็นส่วนประกอบที่สดของบุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบที่ได้รับการพัฒนามาจาก ID กล่าวคือ เป็นความรู้สึกรู้คิดที่ตระหนักถึงความเป็นจริงที่เผชิญอยู่และคอยเตือนใน ID แสวงหาสิ่งที่ต้องการ

สติสัมปชัญญะหรือมโนธรรม Superego เป็นภาวะจิตใจชั้นสูงที่แสดงออกถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดีกล่าวคือ บุคคลจะกระทำความผิดเมื่อ Superego ไม่สามารถกด ID ได้และ ID มีพลังมากกว่า Ego จนไม่สามารถยับยั้งได้ จึงทำให้บุคคลกระทำการต่าง ๆ ตามความต้องการของตนโดยไม่คำนึงถึงสิ่งใด ๆ

2.1.3.2 ทฤษฎีเศรษฐกิจ (Economic Theory)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่าอาชญากรรมที่ก่ออาชญากรรมพื้นฐานส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มาจากครอบครัวที่มีปัญหายากจนมีรายได้ต่ำซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความยากจนเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดอาชญากรรม โดยผู้ที่เสนอแนวคิดนี้ คือ คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx)

2.1.3.3 ทฤษฎีความกดดัน (strain Theory)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่าอาจเชิยร์กรรมเป็นผลโดยตรงจากการที่ชนชั้นต่ำรู้สึกผิดหวังและถูกกลั่นแกล้งหรือถูกลิดรอนสิทธิต่าง ๆ จากระบบเศรษฐกิจและสิ้นหวังจากทุกสิ่งทุกอย่างที่ถูกกำหนดโดยชนชั้นกลางและชนชั้นสูงจนเกิดความโกรธแค้นและเกลียดชังระบบของสังคมชนชั้นต่ำจึงมีโอกาสประกอบอาชญากรรมมากกว่าชนชั้นสูง⁵ ผู้ที่เสนอแนวคิดนี้ คือ โรเบิร์ต เค. เมอร์ตัน (Robert K. Merton)

2.1.3.4 ทฤษฎีคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Different Association Theory) หมายถึง กระบวนการคนที่มีประสบการณ์กับค่าในyimในการให้ความยอมรับหรือไม่ยอมรับพฤติกรรมผิดกฎหมาย หรือถูกต้องตามกฎหมาย มิติในการคบหาสมาคมกัน คือ การที่บุคคลมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นที่เข้าร่วมในพฤติกรรมเดียวกัน⁶ Edwin H. Sutherland ได้กล่าวว่า พฤติกรรมอาชญากรรมเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ และการเรียนรู้ดังกล่าวจะเกิดขึ้นโดยผ่านทางกรมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งทฤษฎีนี้มีหลักการที่สำคัญอยู่ 9 ประการ ได้แก่

1. พฤติกรรมทางอาชญากรรมสามารถเรียนรู้ได้
2. พฤติกรรมทางอาชญากรรม สามารถเรียนรู้ได้จากบุคคลอื่นโดยการติดต่อสื่อสาร
3. หลักการสำคัญของการเรียนรู้พฤติกรรมทางอาชญากรรมจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อมีการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่ม

³ Freud Sigmund, The Ego and the id in The Complete Psychological Work of Sigmund Freud, (1961), p. 12-20.

⁴ นवलจันทร์ ทศนชัยกุล, อาชญากรรม (การป้องกัน : การควบคุม), (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540) 46.

⁵ ผจงจิตต์ อธิคมนันท์, สังคมวิทยาว่าด้วยอาชญากรรมและการลงโทษ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525) 219.

⁶ สฤชต์ สืบพงษ์ศิริ, 'การอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบน Autoerotic ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของเอเคอร์' <<https://so02.tci-thaijo.or>> สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2565.

4. การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมจะประกอบด้วย วิธีการในการประกอบอาชญากรรม และ เหตุผล ทศนคติในการประกอบอาชญากรรม
5. เหตุผลและทศนคติในการประกอบอาชญากรรม เกิดจากการเรียนรู้ที่จะพอใจหรือไม่พอใจ กฎหมาย
6. การที่บุคคลกระทำผิดเกิดจากมีความชอบที่จะละเมิดกฎหมาย (favorable to violation of law) มากกว่าการไม่ชอบที่จะละเมิดกฎหมาย (unfavorable to violation of the law)
7. Differential Association จะมีความแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับความถี่ (frequency) ความนาน (duration) การจัดลำดับ (priority) และความรุนแรง (intensity)
8. กระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรม โดยการเข้ากลุ่มกับผู้ที่เป็นอาชญากรและผู้ต่อต้านอาชญากร เกี่ยวข้องกับกลไกในการเรียนรู้ ทำนองเดียวกับการเรียนรู้เรื่องอื่นๆ
9. พฤติกรรมอาชญากรรมเป็นการแสดงออกถึงความต้องการ (needs) และค่านิยม (values) แต่การที่บุคคลทั่วไปมีความต้องการและค่านิยมไม่ได้หมายความว่าบุคคลนั้นเป็นอาชญากร

2.2 แนวคิดและทฤษฎีด้านทัณฑวิทยาในการลงโทษผู้กระทำความผิด

2.2.1 ทฤษฎีแก้แค้นทดแทน (Retribution Theory)

ทฤษฎีนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากระบบการเมืองการปกครอง ศาสนา และระบบสังคมในสมัยอดีต ที่ผู้มีอำนาจปกครองจะใช้วิธีการลงโทษ เพื่อการตอบแทนผู้กระทำความผิดให้ได้รับโทษในลักษณะตาต่อตา ฟันต่อฟัน มีการใช้วิธีการที่รุนแรงเพื่อให้สมกับความผิดที่ผู้กระทำลงไป และเพื่อให้ผู้กระทำความผิดสารภาพ และเพื่อทำให้รู้สำนึกถึงความผิดในการกระทำของตน ทฤษฎีนี้มีแนวคิดในการลงโทษว่าผู้กระทำความผิดมีเจตจำนงเสรี (Free Will) ในการที่จะคิดตัดสินใจและกระทำการด้วยตนเอง ประกอบกับมนุษย์มีความสามารถในการใช้เหตุผล เมื่อตัดสินใจทำสิ่งใดลงไป จึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนอย่างเต็มที่ เมื่อกระทำผิดจึงต้องรับผิดชอบต่อความผิดและสมควรได้รับการลงโทษ⁷

2.2.2 ทฤษฎียับยั้งการกระทำความผิด (Deterrence Theories)

ทฤษฎีนี้มีแนวคิดว่าการลงโทษนั้นสามารถข่มขู่และยับยั้งตัวผู้กระทำความผิดที่ได้รับโทษและบุคคลอื่นที่เห็นตัวอย่างทำให้เกิดความเกรงกลัวต่อโทษจนไม่กล้ากระทำความผิดอีก⁸ หรือกล่าวได้ว่าการลงโทษตามทฤษฎียับยั้งการกระทำความผิดนั้นเป็นการลงโทษที่มีวัตถุประสงค์เพื่อข่มขู่ยับยั้งป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดขึ้นอีก

2.2.3 ทฤษฎีตัดโอกาสในการกระทำความผิด (Incapacitation)

การป้องกันสังคมหรือการตัดโอกาสกระทำผิดนี้มีหลักการว่าอาชญากรรมย่อมไม่เกิดขึ้นถ้าไม่มีอาชญากรหรืออาชญากรไม่มีโอกาสที่จะทำผิด การลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสกระทำผิดมีวัตถุประสงค์ที่คล้ายกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง คือ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม แต่แตกต่างกันว่าตามหลักการของการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้งมุ่งให้เกิดความเกรงกลัวไม่กระทำผิดขึ้นอีก ส่วนการลงโทษเพื่อตัดโอกาสมุ่งป้องกันการกระทำผิดซ้ำโดยการทำให้เขาหมดโอกาสที่จะกระทำผิดขึ้นได้ ซึ่งวิธีการที่จะขจัด

⁷ ญัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน, 'ทฤษฎีการลงโทษ' <https://www.stou.ac.th/schools/slwt/upload/41716_6.pdf> สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2565.

⁸ เติ้งอ่าง.

ผู้กระทำผิดอาจทำได้โดยการเนรเทศเพื่อป้องกันสังคมจากอาชญากรโดยการกักอาชญากรไปอยู่ที่อื่นเพื่อให้สังคมปลอดภัย⁹

2.2.4 ทฤษฎีแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation)

ทฤษฎีนี้มีแนวคิดว่าการลงโทษควรมีเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นคนดีเพื่อไม่ให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำรวมทั้งพยายามที่จะช่วยให้ผู้กระทำความผิดกับคืนสู่สังคมได้ตามปกติจึงต้องมี การให้การเรียนรู้การอบรมการฝึกอาชีพให้เพียงพอ ให้ผู้กระทำความผิดได้ใช้ในการดำเนินชีวิตรวมทั้งการพยายามช่วยให้ผู้กระทำความผิดไม่รู้สึกรังเกียจจากการที่ได้รับการลงโทษไปแล้ว ในการใช้โทษจำคุกควบคุมผู้ต้องขังหรือนักโทษไว้ในเรือนจำนั้นย่อมเป็นที่เข้าใจอยู่แล้วว่าสักวันหนึ่งบุคคลเหล่านั้นจะได้รับการปล่อยตัวจากเข้าสู่สังคมอีกครั้งดังนั้นในการลงโทษกระทำความผิดจะต้องทำหนึ่งถึงโทษที่มีวิธีการ ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติสุข ความหมายของการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงแก้ไข ปรับปรุงเจตคติ ความรู้สึก ความคิดและพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโดยปกติสุข ไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก โดยพนักงานคุมประพฤติจะคอยดูแล สอดส่องช่วยเหลือด้วยวิธีการต่างๆทั้งทางด้านจิตวิทยา สังคมสงเคราะห์ และศาสตร์สาขาอื่นๆ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน¹⁰

2.2.5 ทฤษฎีการนำผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคม (Resocialization)

ทฤษฎีนี้มีแนวคิดเป็นการให้โอกาสผู้กระทำความผิดให้กลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติโดยมีการนำเอามาตรการในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดมาใช้ในระหว่างการได้รับโทษและมีการนำเอามาตรการในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้กระทำความผิดกลับคืนสู่สังคมตัวอย่างเช่นมีการฝึกอาชีพหรือมีการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพในอนาคต รวมถึงการเตรียมสภาพแวดล้อมเพื่อให้ผลโทษออกไปแล้วได้รับการยอมรับไม่หันกลับมากระทำความผิดอีก หรือภายหลังจากที่ผู้กระทำความผิดได้พ้นโทษไปแล้วผู้กระทำความผิดสามารถขอให้ล้างมลทินตนเองเพื่อให้คนในสังคมไม่สามารถทราบได้ว่าเค้าเคยติดคุกมาก่อน หรือกล่าวได้ว่าเป็นการลบประวัติอาชญากรรมเพื่อเป็นการให้พุดที่กระทำความผิดที่ได้พ้นโทษแล้วได้กลับคืนสู่สังคมอย่างปกติปราศจากมลทินให้สามารถใช้ชีวิตใหม่ได้อย่างแท้จริง¹¹

2.3 สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)

ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาที่มีการอธิบายถึงสาเหตุการเกิดอาชญากรรมอันเป็นที่ยอมรับ คือ ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) อธิบายถึงสาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรมได้อย่างชัดเจน โดยสามเหลี่ยมอาชญากรรมนี้ประกอบด้วยปัจจัย 3 ประการ คือ 1.ผู้ก่อเหตุหรือผู้กระทำความผิด 2.โอกาสในการกระทำความผิด และสุดท้าย 3.เป้าหมายหรือเหยื่อของการกระทำความผิด โดยจะถือว่าอาชญากรรมเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อต้องครบองค์ประกอบของปัจจัยทั้ง 3 ประการแล้ว ประโยชน์ของทฤษฎีนี้นอกจากจะเป็นการชี้ให้เห็นถึงสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมแล้ว ยังสามารถนำไปเป็นแนวทางใน

⁹ นที จิตสว่าง, 'วัตถุประสงค์ในการลงโทษ' <<https://www.gotoknow.org/posts/454719>>

สืบค้น 21 พฤษภาคม 2565.

¹⁰ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดชุมพร, 'ความหมายของการแก้ไขฟื้นฟู' <<http://www.chumphonprobation.com>>

สืบค้นเมื่อ 22 พฤษภาคม 2565.

¹¹ เฟิงอ้าง. 205-206.

การป้องกันการเกิดอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ โดยการลดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งไปก็จะทำให้อาชญากรรมนั้นมีโอกาสเกิดขึ้นได้ ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ประการนี้มีรายละเอียดดังที่จะอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้ก่อเหตุหรือผู้กระทำความผิด (offender) หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการ (Crave) จะก่อเหตุหรือลงมือกระทำความผิด
2. โอกาส (Opportunity) ในการกระทำความผิด หมายถึง ช่วงเวลา (Time) และสถานที่ (Place) ที่เหมาะสม ในการที่ผู้ก่อเหตุหรือผู้กระทำความผิดจะมีความสามารถในการลงมือกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรมได้
3. เป้าหมาย (Target) หรือเหยื่อ (Victim) ของการกระทำความผิด หมายถึง บุคคล สถานที่ หรือวัตถุสิ่งของ ที่ผู้ก่อเหตุหรือผู้กระทำความผิดมุ่งหมายกระทำต่อ หรือเป็นเป้าหมายที่ต้องการ

2.4 เหยื่ออาชญากรรมและการกระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรง

2.4.1 ความหมายของเหยื่ออาชญากรรม

Black Law ได้ให้ความหมายของเหยื่ออาชญากรรม (Crime victim) หมายถึง บุคคลที่ได้รับอันตรายหรือได้รับความเสียหายจากอาชญากรรม การละเมิด หรือความผิดอื่นๆ¹²

ในทางอาชญาวิทยาผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม หมายถึง บุคคลที่ถูกประทุษร้ายในทางชีวิตร่างกายและทรัพย์สินโดยปราศจากความยินยอมของผู้นั้น¹³

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของเหยื่ออาชญากรรม หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับความเสียหายในด้านชีวิตร่างกายจิตใจหรือทรัพย์สินจากการประกอบอาชญากรรม ตามความหมายนี้คำว่าเหยื่ออาชญากรรมจึงครอบคลุมถึงคำว่าผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา¹⁴ โดยสามารถจำแนกผู้เสียหายออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ผู้เสียหายโดยตรงหรือเหยื่อโดยตรง (Direct Victim) คือ บุคคลผู้ที่ถูกล่วงละเมิดหรือได้รับความเสียหายโดยตรงจากการกระทำความผิดกฎหมาย และผู้เสียหายอีกประเภทหนึ่งคือผู้เสียหายทางอ้อมหรือเหยื่อทางอ้อม (Indirect Victim) คือ บุคคลผู้ที่ไม่ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดกฎหมายโดยตรง ซึ่งแม้บุคคลดังกล่าวจะไม่ใช่ว่าผู้เสียหายโดยตรง แต่ก็ถือเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิดนั้น¹⁵ ตัวอย่างเช่น ครอบครัวของผู้ถูกระทำ หรือคู่สมรสของผู้ถูกระทำ เป็นบุคคลที่ได้รับผลกระทบและต้องทนทุกข์ทรมานอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดนั้น

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้บัญญัติคำนิยามของคำว่าผู้เสียหายไว้ว่า ผู้เสียหายหมายความว่า บุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิด ฐานใดฐานหนึ่งรวมทั้งบุคคลผู้มี

¹² Black law

¹³ วรณนิตา สุขสวัสดิ์. 2562. 'ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559)' (วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม).

¹⁴ ปุรชัย เปี่ยมสมบุรณ์, 'สิทธิที่เหยื่ออาชญากรรมพึงได้รับจากกระบวนการยุติธรรม' 32 วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 4, 389-390

¹⁵ จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, ปัจจัยที่มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศของผู้หญิงไทย (รายงานวิจัย), (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2544)

อำนาจจัดการแทน...¹⁶ จะเห็นได้ว่าจากคำนิยามดังกล่าวผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยนั้นแบ่งผู้เสียหายออกเป็น 2 ประเภทคือ ผู้เสียหายโดยตรง และบุคคลผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายที่บัญญัติไว้ในมาตรา 4 5 และ 6

2.4.2 ทฤษฎีการกระทำด้วยความรุนแรง

2.4.2.1 ความหมายของการกระทำรุนแรง

ความรุนแรง (Violence) หมายถึงพฤติกรรมและการกระทำใด ๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งร่างกาย วาจา จิตใจ ทางเพศ โดยการบังคับขู่เข็ญ ทำร้าย ทบตี เตาะตอ่ย ตลอดจนคุกคาม จำกัดและกีดกันเสรีภาพ ทั้งในที่สาธารณะและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้กระทำ¹⁷

องค์การอนามัยโลก หรือ WHO (The World Health Organization) ได้ให้ความหมายของการใช้ความรุนแรงว่า หมายถึง การจงใจใช้อำนาจหรือกำลังทางกายเพื่อข่มขู่หรือกระทำต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อกลุ่มบุคคลหรือชุมชน ซึ่งมีผลทำให้เกิดหรือมีแนวโน้มที่จะมีผลให้เกิดการบาดเจ็บ ตาย หรือเป็นอันตรายต่อจิตใจหรือเป็นการยับยั้งการเจริญงอกงาม หรือขีดกั้นหรือปิดกั้น ทำให้สูญเสียสิทธิบางประการและขาดการได้รับในสิ่งที่สมควรจะได้รับ¹⁸

โดยองค์การอนามัยโลก ได้มีการจำแนกประเภทของความรุนแรง (Types of violence) โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. การกระทำความรุนแรงต่อตนเอง (Self-directed violence) หมายถึงความรุนแรงที่ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำเป็นบุคคลเดียวกัน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การฆ่าตัวตาย (Suicidal behavior)

1.2 การทำร้ายตนเอง (Self-abuse)

2. การกระทำความรุนแรงระหว่างบุคคล (Interpersonal violence) หมายถึง ความรุนแรงที่กระทำต่อบุคคลอื่น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ความรุนแรงในครอบครัวและคู่ชีวิต (Family and intimate partner violence) เป็นการกระทำที่ใช้ความรุนแรงกับบุคคลผู้เป็นสมาชิกในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นการใช้ความรุนแรงต่อเด็กต่อสตรีหรือผู้สูงอายุ เป็นต้น

2.2 ความรุนแรงในชุมชน (Community violence) เป็นการกระทำที่ใช้ความรุนแรงกับบุคคลซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกในครอบครัว แต่เป็นการกระทำที่ใช้ความรุนแรงต่อบุคคลทั้งในชุมชนที่รู้จัก (Acquaintance) หรือต่อบุคคลแปลกหน้านอกชุมชน (Stranger)

¹⁶ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(4)

¹⁷ เพิ่มศักดิ์ มกรกริรมย์, ทฤษฎีสันติภาพความขัดแย้งและความรุนแรง, (ศูนย์ศึกษาและพัฒนาสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล 2554).

¹⁸ กลุ่มป้องกันการบาดเจ็บ สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค, 'ความรุนแรง (Violence)'

<http://www.thaincd.com/document/file/download/leaflet/fact_sheet_2.pdf> สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2566.

3. ความรุนแรงระหว่างกลุ่ม (Collective violence) หมายถึงการกระทำความรุนแรงที่กระทำโดยกลุ่มบุคคลขนาดใหญ่แบ่งออกเป็นความรุนแรงทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ¹⁹

2.4.2.2 ลักษณะของการกระทำความรุนแรง

พิจารณาจากวิธีการที่ใช้ในการแสดงออกถึงพฤติกรรมความรุนแรง สามารถแบ่งลักษณะของการกระทำความรุนแรงออกได้เป็น 4 รูปแบบ ดังนี้²⁰

1. ความรุนแรงทางร่างกาย (Physical violence) หมายถึง การที่ผู้กระทำกระทำทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย

2. ความรุนแรงทางเพศ (Sexual violence) หมายถึง การกระทำใดก็ตามที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ผู้กระทำให้เป็นเครื่องมือตอบสนองความต้องการทางเพศของผู้กระทำ

3. ความรุนแรงทางจิตใจ (Psychological violence) หมายถึงการทำร้ายจิตใจทำให้รู้สึกอับอายหรือเป็นการด้อยค่าหรือลดคุณค่าความเป็นมนุษย์

4. ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยหรือการทอดทิ้ง (Deprivation or neglect) หมายถึง การที่บุคคลผู้ถูกกระทำไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอ รวมถึงการไม่เลี้ยงดูหรือการทอดทิ้งทางกาย

2.4.2.3 รูปแบบของความรุนแรง

Johan Galtung นักทฤษฎีชาวนอร์เวย์ ซึ่งได้รับการขนานนามว่าเป็นบิดาแห่งการศึกษาสันติภาพ ได้มีการเสนอแนวคิด “สามเหลี่ยมแห่งความรุนแรง” ในการแบ่งรูปแบบของความรุนแรงออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความรุนแรงโดยตรง เป็นการแสดงถึงพฤติกรรมที่เป็นการคุกคามชีวิตหรือลดขีดความสามารถในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งบุคคลโดยทั่วไปเห็นพ้องตรงกันว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำด้วยความรุนแรง เนื่องจากมีร่องรอยความเสียหายปรากฏให้เห็นได้โดยชัดเจน

2. ความรุนแรงเชิงโครงสร้าง เป็นการแสดงถึงวิธีที่เป็นระบบ ซึ่งบุคคลบางกลุ่มถูกขัดขวางไม่ให้เข้าถึงโอกาสในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ได้อย่างเท่าเทียมกัน เป็นโครงสร้างที่ผู้ที่มีอำนาจมากกว่าเอารัดเอาเปรียบผู้ที่มีอำนาจน้อยกว่า เกิดผลกระทบทางด้านของลักษณะความเป็นอยู่รวมถึงมีผลต่อจิตใจและจิตวิญญาณของผู้คนในสังคม

3. ความรุนแรงทางวัฒนธรรม เป็นการแสดงถึงการมีอยู่ของบรรทัดฐานทางสังคม ที่ให้ความชอบธรรมกับความรุนแรงหลายรูปแบบ ทำให้ความรุนแรงโดยตรงและความรุนแรงเชิงโครงสร้างดูเหมือนเป็นเรื่องธรรมดา กลายเป็นเรื่องที่ถูกต้องหรือเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ แม้การกระทำดังกล่าวจะทำให้เกิดความทุกข์ยาก

¹⁹ World Health Organization, ‘Definition and typology of violence WHO’

<<https://www.who.int/groups/violence-prevention-alliance/approach>> สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2566.

²⁰ องค์การอนามัยโลก, ‘กรอบแนวคิดและนิยามการกระทำความรุนแรง’

<https://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/report2_11_3.pdf> สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2566.

ทางกายและทางจิตใจแก่ผู้ถูกระทำก็ตาม ตัวอย่างเช่นกีฬาชกมวย ในความเข้าใจของคนทั่วไปไม่นับว่าเป็น ความรุนแรง²¹

2.4.2.4 สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมความรุนแรง²²

1. ภาวะทางอารมณ์

เกิดจากการถูกกดดัน หรือถูกรบกวนทางอารมณ์ ทำให้เกิดภาวะโกรธ หงุดหงิด บางรายอาจแสดง พฤติกรรมความรุนแรงออกมาได้ ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดจากสาเหตุนี้มักมีเป็นครั้งคราวไม่ใช่ทุกครั้ง และการ แสดงออกไม่ถึงขั้นทำร้ายร่างกายผู้อื่น จึงไม่เป็นอันตราย สามารถเกิดได้กับคนทั่วไปไม่จำเป็นต้องป่วยเป็นโรค ใดโดยเฉพาะ

2. โรคทางจิตเวช

ผู้ป่วยทางจิตเวชบางรายอาจแสดงพฤติกรรมความรุนแรงออกมาได้ในบางกรณี อาจมีสาเหตุมา จากการขาดยา ทำให้มีอาการหวาดระแวง ประสาทหลอน หรือในบางรายมีปัญหาทางด้านอารมณ์บางอย่าง เช่น อารมณ์หงุดหงิด อารมณ์ซึมเศร้า หากมีอาการมาก ๆ อาจส่งผลให้เกิดพฤติกรรมรุนแรงได้ รวมถึงโรค สมาธิสั้น ที่อาจทำให้หงุดหงิด และยับยั้งชั่งใจได้ยาก จึงแสดงออกในรูปแบบของพฤติกรรมความรุนแรง แต่ ทั้งนี้ทั้งนั้นโรคจิตเวชก็ไม่ได้ส่งผลให้แสดงพฤติกรรมความรุนแรงเสมอไป

ตัวอย่างโรคทางจิตเวช เช่น โรคชอบจุดไฟ (Pyromania)

ผู้กระทำความผิดฐานวางเพลิงบางรายอาจมีความผิดปกติทางด้านจิตในทางการแพทย์เรียกว่า โรคชอบ จุดไฟ (Pyromania) จะมีลักษณะของการกระทำคือ เป็นผู้ที่คลั่งไคล้ในการจุดไฟเพราะการจุดไฟจะตอบสนอง ต่อแรงกระตุ้นที่ทำให้เกิดความพอใจอย่างเกินจะห้ามใจได้ นำไปสู่ความรู้สึกพึงพอใจ มีความสุข และผ่อนคลายที่ได้เห็นไฟ²³ซึ่งเป็นโรคทางจิตที่สามารถสร้างความอันตรายต่อบุคคลและสังคมได้อย่างรุนแรง เนื่องจากการวางเพลิงนั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนได้ ซึ่งผู้ป่วยนั้นจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาทางความคิดและพฤติกรรมควบคู่กัน

3. โรคทางกาย

การแสดงพฤติกรรมความรุนแรงอาจมีสาเหตุมาจากภาวะทางร่างกาย ยกตัวอย่าง ผู้ใช้สารเสพติด ได้รับสารที่ไปกระตุ้นอารมณ์ให้เปลี่ยนแปลงไปจากปกติ อาจทำให้เกิดอาการคล้ายโรคทางจิตเวช เช่น ประสาทหลอน ทำให้มีพฤติกรรมความรุนแรงเกิดขึ้นได้ หรืออาจเกิดจากโรคทางกายบางอย่าง เช่น โรคทาง ระบบประสาท ลมชักบางชนิด ที่ทำให้มีอาการพฤติกรรมความรุนแรง

4. สถาบันครอบครัวและการเลี้ยงดู

---

²¹ ขจรจิต บุณนาค, ความขัดแย้ง VS ความรุนแรง Conflict VS Violence (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พ.ศ. 2554) 141. <https://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/july_sep_11/pdf/aw21.pdf> สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2566.

²² กานต์ จำรูญโรจน์, ‘พฤติกรรมความรุนแรง เป็นอาการทางจิตเวชหรือไม่?’ 4 กรกฎาคม 2561 ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล <<https://www.rama.mahidol.ac.th/ramachannel/article/พฤติกรรมความรุนแรงเป็น/>> สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2566.

²³ กุริตา บุญล้อม, รู้จักโรคชอบจุดไฟ (Pyromania / Firesetting) ภาวะขาดการยั้งคิด ที่เชื่อว่าการจุดไฟช่วยคลาย ทุกข์ได้ <https://thestandard.co/firesetting/> สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2566

ครอบครัวส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมรุนแรง การเติบโตในครอบครัวย่อมทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบได้ และถ้าหากเติบโตในครอบครัวที่สมาชิกในครอบครัวมักใช้ความรุนแรงอยู่เสมอ เด็กที่เติบโตในครอบครัวนั้น อาจมีพฤติกรรมความรุนแรงเช่นกัน เด็กกลุ่มนี้อาจเลือกใช้พฤติกรรมความรุนแรงในการปรับตัวให้เข้ากับสังคม เลือกใช้กำลังแก้ไขปัญหา แต่ก็อาจไม่ใช่ทั้งหมด เพราะเด็กบางคนเติบโตในครอบครัวที่มีพฤติกรรมความรุนแรง ก็อาจหลีกเลี่ยงการใช้พฤติกรรมนี้

2.5 การแบ่งประเภทของความผิดอาญา

2.5.2 การแบ่งประเภทของความผิดอาญาในแง่ของกฎหมาย

เมื่อธรรมชาติของมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่มีความคิด มีสติปัญญาทำทุกอย่างเพื่อความอยู่รอดและความมั่นคงของตนเอง นำไปสู่การแก่งแย่งชิงดีและการแข่งขันซึ่งเกิดจากความโลภของมนุษย์ ความเป็นศัตรูกันโดยธรรมชาติของมนุษย์จึงเกิดขึ้น ดังนั้นเพื่อให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข จึงเกิดแนวความคิดว่ามนุษย์ควรจะเต็มใจสละสิทธิบางประการของตนเองเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งการยินยอมสละสิทธิร่วมกันนี้เรียกว่าสัญญาประชาคม (Social Contract) โดยที่แต่ละคนมีพันธะผูกพันกับตนเองด้วย มนุษย์ร่วมกันทำสัญญากว่าจะไม่ขัดแย้งคำสั่งของตัวบุคคลหรือคณะบุคคลที่พวกเขายอมรับว่ามีอำนาจในองค์อธิปัตย์ (Sovereign) ของพวกเขา มนุษย์ต้องยอมสละสิทธิที่จะปกป้องตัวเองและตกลงให้องค์อธิปัตย์ ผู้มีอำนาจใช้สิทธินี้แทนปัจเจกชน องค์อธิปัตย์จึงทำหน้าที่เป็นตัวแทนของมนุษย์ทุกคนเพื่อปกป้องไม่ให้เกิดความขัดแย้ง การแย่งชิง²⁴ โดยประชาชนมอบอำนาจให้รัฐออกกฎหมายในการรักษาระเบียบสังคมและควบคุมความประพฤติของผู้คนในสังคมเพื่อป้องกันสังคมให้พ้นจากการทำที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่น (harm to others)²⁵

การที่บุคคลใดจะมีความผิดทางอาญานั้นบุคคลนั้นจะต้องมีการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายอาญา โดยประเภทของความผิดอาญานั้นสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท ซึ่งในแง่ของกฎหมายนั้นสามารถแบ่งประเภทของความผิดอาญาได้ออกเป็น 2 ประเภท คือ ความผิดในตัวเอง (mala in se) และความผิดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ (mala prohibita) โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ความผิดในตัวเอง (mala in se) เป็นภาษาละตินหมายถึงการกระทำที่ "ผิดในตัวเอง" โดยธรรมชาติแล้วเป็นการผิดกฎหมาย เพราะเป็นการกระทำที่มีลักษณะเป็นการละเมิดหลักธรรมชาติ ศีลธรรม หรือหลักสาระของสังคมที่มีอารยธรรม ในกฎหมายอาญาเป็นหนึ่งในกลุ่มของอาชญากรรมที่เป็นแบบดั้งเดิมและไม่ได้เพิ่งสร้างขึ้นโดยกฎหมาย²⁶ กล่าวคือ เป็นการทำความผิดที่มนุษย์ทุกคนมองว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นการกระทำที่ผิดหรือเป็นการกระทำอันชั่วร้าย

2. ความผิดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ (mala prohibita) เป็นภาษาละตินหมายถึง "ผิดเนื่องจากการถูกห้าม" ซึ่งหมายถึง อาชญากรรมที่กระทำการโดยฝ่าฝืนกฎหมาย²⁷ กล่าวคือ การกระทำนั้นจะเป็นการ

²⁴ ชาญโชติ ชมพูนุท, 'ทฤษฎีสัญญาประชาคม'

<http://www.thaiihdc.org/web/index.php?option=com_content&view=article&id=424%3A2556-06-10-05-19-41&catid=4%3A2557-06-25-06-55-40&Itemid=23> สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2566.

²⁵ ณัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน, 'ทฤษฎีความรับผิดชอบทางอาญา'

<https://www.stou.ac.th/Schools/Slw/upload/41716_2.pdf> สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2566.

²⁶ ความหมายของ "malum in se" จาก Dictionary.law.com

²⁷ "malum prohibitum" จาก Dictionary.law.com

กระทำความผิดเนื่องจากมีกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำในลักษณะเช่นนั้นเป็นความผิด หรือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนข้อห้ามของกฎหมาย

2.5.2 การแบ่งประเภทของความผิดอาญาตามลักษณะของความผิด

สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ²⁸ ความผิดที่เป็นการทำอันตราย(Verletzungsdelikt) และความผิดที่เป็นการก่ออันตราย(Gefahrdungsdelikt)

1. ความผิดที่เป็นการทำอันตราย(Verletzungsdelikt) การกระทำนั้นจะเป็นความผิดก็ต่อเมื่อมีการทำอันตรายต่อคุณธรรมทางกฎหมาย เช่น ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น เป็นต้น

2. ความผิดที่เป็นการก่ออันตราย(Gefahrdungsdelikt) กฎหมายประสงค์ที่จะไม่ให้อันตรายเกิดขึ้นจึงได้บัญญัติเป็นการป้องกันไว้ก่อนและมีการกระทำอันตรายต่อคุณธรรมทางกฎหมายจะถูกผนวกด้วยโทษไว้เลยทีเดียวทั้งนี้เพื่อมิให้มีการทำอันตรายต่อคุณธรรมทางกฎหมายนั้นแต่หากอันตรายได้เกิดขึ้นจริงกรณีก็จะกลายเป็นความผิดที่ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้นเนื่องจากผล เช่น ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ เป็นต้น

2.6 การกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ใช้ความรุนแรง : ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์

การกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์เป็นอาชญากรรมพื้นฐานของสังคม (Basic Crime) หรือเรียกว่าอาชญากรรมท้องถนน (Street Crime) เป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับสังคมมนุษย์และเป็นอาชญากรรมที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในสังคมอาชญากรรมพื้นฐานเป็นอาชญากรรมซึ่งเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้อื่น ที่มีทั้งความรุนแรงและไม่รุนแรงขึ้นอยู่กับลักษณะของการกระทำความผิด²⁹

กฎหมายของประเทศไทยได้มีการบัญญัติความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ลักษณะ 12 โดยแบ่งออกเป็น 8 หมวด ได้แก่ ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ ความผิดฐานกรรโชกรีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ ความผิดฐานฉ้อโกง ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ ความผิดฐานยักยอก ความผิดฐานรับของโจร ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ และความผิดฐานบุกรุก

การกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ เป็นการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับทรัพย์ที่ผู้กระทำความผิดมักมีพฤติการณ์ใช้ความรุนแรง หรือทารุณโหดร้าย โดยอาจมีการใช้อาวุธร่วมด้วยในการกระทำความผิด อาจเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายได้ ซึ่งความผิดฐานชิงทรัพย์มีความผิดพื้นฐานมาจากความผิดฐานลักทรัพย์ และความผิดฐานปล้นทรัพย์มีความผิดพื้นฐานมาจากความผิดฐานชิงทรัพย์ ดังนั้นการกระทำที่เป็นความผิดฐานชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์จะต้องมีความผิดฐานลักทรัพย์เป็นองค์ประกอบความผิดด้วย³⁰

2.7 ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์

การกระทำความผิดฐานวางเพลิงเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ซึ่งการก่อให้เกิดอันตรายแก่ประชาชนหมายถึงการทำให้ประชาชนมีความรู้สึกในความปลอดภัยต่อชีวิต

²⁸ คณิต ฒ นคร อ่างถึง ปิยะ วรรณวงศ์, สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล, คุณธรรมทางกฎหมาย : ศึกษาการใช้การตีความความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์และความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ หน้า 565

²⁹ อัจฉริยา ชูตินันท์, *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา* (วิญญูชน พ.ศ. 2563) 44-45.

³⁰ อัจฉริยา ชูตินันท์, *คำอธิบายกฎหมายอาญาภาคความผิด*, (สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 2556) 511.

ร่างกายและทรัพย์สิน³¹ เนื่องจากการวางเพลิงนั้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินอย่างร้ายแรงและยากที่จะควบคุมได้ อันเป็นการกระทำความผิดที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายทรัพย์สินของบุคคลไม่เพียงส่งผลกระทบต่อเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่งแต่ อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลเป็นวงกว้างอย่างร้ายแรงได้ ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์สินเป็นความผิดอาญาที่เป็นการก่ออันตราย สืบเนื่องจากกฎหมายมีความต้องการที่จะป้องกันอันตรายที่จะเกิดต่อคุณธรรมทางกฎหมาย³² ซึ่งคุณธรรมทางกฎหมายในความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์สินนั้นไม่ใช่กรรมสิทธิ์แต่เป็นภัยอันตรายต่อประชาชน³³ ตามประมวลกฎหมายอาญาความผิดเกี่ยวกับการวางเพลิงได้มีการบัญญัติไว้ในลักษณะที่หกความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตราย ซึ่งการจะเป็นความผิดฐานวางเพลิงนั้นการวางเพลิงจะต้องเป็นการทำให้เพลิงไหม้ติดตัวทรัพย์สินในลักษณะที่ฝ่ายนั้นจะสามารถลุกลามไหม้ทรัพย์สินต่อไปเองได้และการวางเพลิงเผาทรัพย์สินสำเร็จเมื่อตัวทรัพย์สินนั้นเองหรือส่วนสำคัญของทรัพย์สินนั้นติดไฟแดงหรือไฟไหม้³⁴ และข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ หากผู้กระทำความผิดได้มีการเตรียมวางเพลิงแม้ยังไม่ได้มีการจุดไฟก็ตาม ก็เป็นความผิดฐานเตรียมวางเพลิงแล้ว เนื่องจากการวางเพลิงเผาทรัพย์สินเป็นอันตรายร้ายแรงต่อความสงบสุข หากรอให้ถึงขั้นลงมือกระทำความผิดอาจไม่สามารถระงับความเสียหายได้ทันการ

2.8 ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นภัยที่คุกคามต่อความมั่นคงของประเทศชาติและการดำรงอยู่ของรัฐ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงพ.ศ. 2559 ได้ให้คำนิยามของการก่อการร้ายไว้ว่า “การกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือรับรอง ทั้งนี้ ไม่ว่าการกระทำที่เป็นความผิดนั้นได้กระทำให้ขึ้นในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร” โดยความผิดฐานก่อการร้ายได้มีการบัญญัติไว้ในลักษณะ 1/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งโดยหลักแล้วเป็นการกระทำอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตร่างกายหรือเสรีภาพของบุคคลอย่างร้ายแรงโดยมีมูลเหตุชักจูงใจคือเพื่อขู่เข็ญรัฐบาลไทยรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงหรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน คุณธรรมทางกฎหมายของความผิดฐานนี้คือความสงบสุขของประชาชน

2.9 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซ้ำ

2.9.1 ความหมายของการกระทำความผิดซ้ำ

การกระทำความผิดซ้ำ หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้เคยกระทำความผิดกฎหมายแล้วครั้งหนึ่งและต่อมาได้หวนกลับไปกระทำความผิดกฎหมายซ้ำอีกครั้ง ซึ่งในทางกฎหมายการเป็นผู้กระทำความผิด

³¹ คณิต ฌ นคร, “กฎหมายอาญาภาคความผิด”, ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 8ปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2545 สำนักพิมพ์วิญญูชน, หน้า 462

³² อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ 27, หน้า 566

³³ อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ 30, หน้า 467 ถึง 468.

³⁴ จิตติ ดิงศภักย์, “กฎหมายอาญาภาค 2 ตอน 1” พิมพ์ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2543 สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาหัวข้อ 786 หน้า 483

ซ้ำนั้นเป็นกรณีผู้ที่กระทำความผิดได้ถูกลงโทษจำคุกและภายหลังจากการปล่อยตัวผู้นั้นยังคงไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองให้เป็นคนดีกลับเข้าสู่สังคมได้ โดยบุคคลดังกล่าวได้หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก ในมุมมองทางด้านทฤษฎีอาชญาวิทยาวิพากษ์มักมองว่าผู้ที่กระทำความผิดซ้ำเป็นอาชญากรประเภทอาชญากรติดนิสัย (Habitual Criminal) เป็นอาชญากรประเภทที่กระทำความผิดซ้ำๆ ไม่เช็ดหลาบ โดยไม่คิดจะเลิกกระทำความผิดนั้นและปรากฏว่ามีสิ่งผลักดันที่ทำให้กลายเป็นอาชญากรติดนิสัย คือเริ่มต้นมาจากความจำเป็นบางอย่างบีบบังคับให้กระทำความผิดที่ละเล็กละน้อยโดยมากมักเกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็กและเมื่อกระทำความผิดหลายครั้งก็จะเกิดเป็นความเคยชินจนกลายเป็นชีวิตของอาชญากรอย่างสมบูรณ์

กฎหมายของประเทศไทยไม่ได้มีการบัญญัติให้คำนิยามถึงคำว่ากระทำความผิดซ้ำไว้โดยเฉพาะเจาะจงจะมีเพียงแต่บทบัญญัติบางมาตราซึ่งอาจเทียบเคียงให้ความหมายได้ คือตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 41 ได้กล่าวถึงการเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัยไว้ว่า ผู้ใดเคยถูกศาลพิพากษาให้กักกันมาแล้ว หรือเคยถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนมาแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้งและภายในเวลา 10 ปีนับแต่วันที่ผู้นั้นได้พ้นจากการกักกันหรือพ้นโทษแล้วแต่กรณีผู้นั้นได้กระทำความผิดซ้ำอีกจนศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนสำหรับการกระทำความผิดนั้น ศาลอาจถือว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย นอกจากนี้ยังมีการบัญญัติถึงการกระทำความผิดอีกตามมาตรา 92 และมาตรา 93 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจศาลในการเพิ่มโทษผู้กระทำความผิด ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดซ้ำอีก ให้ได้รับโทษหนักขึ้น ถือเป็นมาตรการทางกฎหมายในการลงโทษผู้กระทำความผิดซ้ำ และตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 159 ได้กล่าวไว้ว่าถ้าจำเลยเคยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษเพราะได้กระทำความผิดมาแล้ว เมื่อโจทก์ต้องการให้เพิ่มโทษจำเลยฐานไม่เช็ดหลาบให้กล่าวมาในฟ้อง จะเห็นได้ว่าเป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดนั้นได้กระทำความผิดซ้ำโดยไม่เช็ดหลาบ

ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้มีการจัดทำสถิติอัตราผู้กระทำความผิดซ้ำเรียกว่า ฐานข้อมูลผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำ (Recidivism Statistics Database) เป็นอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ถูกปล่อยตัวออกจากเรือนจำไปแล้วทั้งกรณีพ้นโทษแบบมีเงื่อนไขและไม่มีเงื่อนไขในช่วงปีงบประมาณหนึ่ง ๆ แล้วหวนกลับมากระทำผิดซ้ำโดยถูกส่งตัวเข้าสู่เรือนจำอีกครั้งโดยแยกเป็นกลุ่มตามประเภทเช่น เพศ ประเภทผู้ต้องขัง ประเภทคดี อายุการปล่อยตัว และประเภทการปล่อยตัว เป็นต้น ซึ่งจะมีระยะเวลาในการติดตามพฤติกรรม (follow-up period) ทั้งสิ้น 3 ปีงบประมาณ ซึ่งข้อมูลผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำในฐานข้อมูลมาจากการเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ โดยระบบจะดำเนินการประมวลผลรายชื่อผู้ต้องขังทั้งหมดที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณหนึ่งๆ (1 ตุลาคม – 30 กันยายนของปีถัดไป) แล้วสืบค้นข้อมูลว่านักโทษที่ปล่อยตัวในกลุ่มดังกล่าวมีการพบข้อมูลการป้อนรายชื่อกลับเข้ามาในระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขังอีกหรือไม่ ภายในกรอบระยะเวลาติดตามผลที่กำหนดโดยการเทียบเคียงด้วยหมายเลขบัตรประชาชน 13 หลักเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นผู้ต้องขังคนเดียวกันจริง³⁵

2.9.2 มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

การกระทำความผิดซ้ำเป็นปัญหาในกระบวนการยุติธรรมที่แต่ละประเทศต่างมุ่งมั่นที่จะหามาตรการทางกฎหมายมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของแต่ละประเทศต่างก็มีรายละเอียดเงื่อนไขและวิธีการที่แตกต่างกัน โดยมาตรการที่ได้รับความนิยมนำไปใช้คือ

³⁵ กรมราชทัณฑ์, 'สถิติการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง'

มาตรการคุมประพฤติภายหลังการพ้นโทษและมาตรการควบคุมตัวภายหลังการพ้นโทษ โดยนำไปบังคับใช้กับผู้กระทำความผิดที่ถูกพิพากษาว่ากระทำความผิดตามลักษณะหรือฐานความผิดที่มีการกำหนดไว้โดยเฉพาะ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นความผิดที่สังคมมองว่าเป็นการกระทำที่รุนแรง หรือมีลักษณะร้ายแรงเกินกว่าที่สังคมจะยอมรับได้ โดยที่บุคคลนั้นยังไม่ได้กระทำความผิดซ้ำแต่อย่างใด เพียงแต่เป็นการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดที่ความเสี่ยงหรือมีโอกาสที่จะหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำ แต่อย่างไรก็ตามแม้การนำมาตรการดังกล่าวมาบังคับใช้นั้นจะต้องอยู่ภายในขอบเขตตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด เนื่องจากมาตรการดังกล่าวไม่ใช่เป็นการลงโทษหรือการเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดแต่อย่างใด ซึ่งโทษนั้นเป็นวิธีการบังคับที่ร้านใช้ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดอาญา³⁶ แต่เป็นมาตรการดังกล่าวนี้มาตรการเพื่อป้องกันสังคมหรือเรียกได้ว่าเป็นมาตรการเพื่อความปลอดภัย เนื่องจากวิธีการเพื่อความปลอดภัยเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่ศาลสามารถนำมาบังคับใช้เพื่อแก้ปัญหาสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมได้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในป้องกันสังคมและป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก³⁷ ซึ่งวิธีการเพื่อความปลอดภัยนั้นเป็นมาตรการที่เกิดขึ้นโดยมีแนวความคิดเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและมีจุดประสงค์เพื่อให้สังคมปลอดภัยจากการกระทำของผู้ที่เคยกระทำความผิดมาแล้วและจะกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกหรือบุคคลที่มีแนวโน้มที่จะประกอบอาชญากรรมในอนาคตอีก³⁸

2.9.3 หลักการลงโทษให้เหมาะสมกับบุคคล (Individualization of punishment)

หลักการลงโทษให้เหมาะสมกับบุคคลหรือการลงโทษให้เหมาะสมกับตัวผู้กระทำความผิด เป็นแนวความคิดที่มองว่ามนุษย์แต่ละคนมีความสามารถไม่เท่าเทียมกันในการรับผิดชอบ ทั้งยังมีบุคคลหลายประเภทที่เห็นควรให้ได้รับการลงโทษหรือไม่ต้องรับโทษเลย การลงโทษตามแนวความคิดนี้จะมุ่งเน้นที่ตัวผู้กระทำความผิดโดยตรงหาได้ต้องการให้มีผลถึงบุคคลอื่นไม่ โดยมุ่งที่จะปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของผู้กระทำความผิด ให้ผู้กระทำความผิดสามารถกับตนเป็นพลเมืองดีและกลับคืนสู่สังคมได้³⁹ การลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดมีแนวคิดที่ตั้งอยู่บนหลักพื้นฐานว่าการที่มนุษย์แต่ละคนกระทำผิดนั้น ย่อมมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายด้านไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายในของตัวผู้กระทำความผิดกล่าวคืออุปนิสัย ลักษณะ บุคลิก หรือจิตใจของผู้กระทำความผิดเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องอีกหลายประการอาทิเช่น สภาพสังคม สิ่งแวดล้อม หรือเศรษฐกิจเป็นต้น ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยในด้านใดก็ล้วนแต่มีผลต่อการตัดสินใจในการกระทำความผิดของผู้กระทำทั้งสิ้น หรืออาจกล่าวได้ว่าบุคคลจะกระทำความผิดหรือไม่ขึ้นอยู่กับทางเลือกตัดสินใจหรือเจตจำนงของตนเองเป็นสำคัญ (Free will) ดังนั้นหากการลงโทษมีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนหรือเพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับความทรมานและเป็นการกำหนดโทษที่ไม่ได้มีการคำนึงหรือพิจารณาจากตัว

³⁶ จิตติ ดิงศภัทย์ (2536) กฎหมายอาญา ภาค 1 หน้า 840

³⁷ ปิยะบุตร บุญธรรม, 'มาตรการใช้บังคับวิธีการเพื่อความปลอดภัยแทนโทษจำคุก' (สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-เมษายน 2559) 243

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjwPm91L3-AhUTSWwGHQ4JBO8QFnoECBsQAQ&url=https%3A%2F%2Fhe02.tci-thaijo.org%2Findex.php%2FVeridian-E-Journal%2Farticle%2Fdownload%2F52757%2F43801%2F122232&usq=AOvVaw2qqCRVbQCJ_rrw-yriMZiD
สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2566.

³⁸ ธาณี วรรณทร์, *หลักกฎหมาย มาตรการบังคับทางอาญา*, (วิญญูชน, 2557), 128.

³⁹ Raymond Saleilles, *The Individualization of Punishment*, (1968), 177-179.

ผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ อาจมีผลทำให้การลงโทษนั้นไม่สามารถที่จะแก้ไขพฤติกรรมนิสัยหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความประพฤติของผู้กระทำความผิดให้ดีขึ้นได้

2.9.4 ทฤษฎีอรรถประโยชน์ (Utilitarian Theory)

ทฤษฎีอรรถประโยชน์ เป็นทฤษฎีที่มองว่าลักษณะของมนุษย์คือการแสวงหาความพึงพอใจและหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด ดังนั้น สังคมจึงควรมีการดำเนินการตามหลักประโยชน์สูงสุดเพื่อมนุษย์ทุกคน โดยการกำหนดโทษอาญาให้สอดคล้องกับความร้ายแรงของความผิดอาญาแต่ละฐาน ตามความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสังคม⁴⁰ แม้การลงโทษจะเป็นสิ่งที่เลวร้าย กระทบต่อสิทธิในเนื้อตัวร่างกายหรือเสรีภาพของบุคคล แต่การลงโทษก็เป็นมาตรการที่สำคัญที่จะนำมาใช้เพื่อการป้องกันสังคมจากความอันตราย ทฤษฎีอรรถประโยชน์นิยมยินยอมให้มีการละเมิดหรือจำกัดเสรีภาพของบุคคลกลุ่มน้อยได้ หากการกระทำเช่นนั้นจะส่งผลให้คนส่วนใหญ่ได้รับความสุขหรือผลประโยชน์มากขึ้น⁴¹โดยวัตถุประสงค์ในการกำหนดโทษของผู้กระทำความผิดนั้นจะมุ่งเน้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดขึ้นอีกหรือป้องกันไม่ให้ผู้นั้นหันกลับมากระทำความผิดซ้ำ มิใช่เป็นการลงโทษเพื่อวัตถุประสงค์ในการแก้แค้นผู้กระทำความผิดเพียงเท่านั้น

2.9.5 มาตรการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดที่เป็นอันตราย

การควบคุมตัวเชิงป้องกัน (Preventive Detention) เป็นหนึ่งในมาตรการป้องกันอันตรายจากผู้พ้นโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม โดยเป็นการควบคุมตัวเชิงป้องกัน คือ ควบคุมตัวอาชญากรที่ถูกตัดสินว่ามีความผิดซึ่งได้รับโทษแล้ว แต่ถือว่าอันตรายเกินกว่าจะปล่อยตัวกลับเข้าสู่สังคมได้ ในกรณีนั้น การควบคุมตัวถือเป็น "การป้องกัน" โดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อลงโทษหรือยับยั้งอาชญากร แต่เพื่อป้องกันไม่ให้อาชญากรก่ออาชญากรรมเพิ่มเติมหรือกลับมากระทำความผิดซ้ำ โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีก ซึ่งมาตรการควบคุมตัวเชิงป้องกันนี้จะนำมาใช้แก่ผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นบุคคลอันตรายโดยค่านึงได้จากพฤติการณ์การกระทำความผิด พฤติกรรมส่วนตัวของผู้กระทำความผิด หรือสภาพจิตใจของผู้กระทำความผิด หากสังคมมองว่าผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่อันตรายต่อสังคม การควบคุมตัวเชิงป้องกันก็อาจนำมาบังคับใช้กับบุคคลดังกล่าวได้

2.7.6 วิธีการเพื่อความปลอดภัย

เป็นมาตรการที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำหรือเป็นการยับยั้งมิให้บุคคลที่มีพฤติกรรมโน้มเอียงที่จะประกอบอาชญากรรมมิให้กระทำความผิด แนววิธีการเพื่อความปลอดภัยจะมีสภาพบังคับ (Sanction) เช่นเดียวกับการลงโทษ แต่การลงโทษ หมายถึง การกระทำที่เป็นผลร้ายแก่ผู้ต้องรับโทษหรือผู้กระทำความผิด ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยได้กำหนดโทษทางอาญาไว้ 5 สถาน คือ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับและริบทรัพย์สิน โดยต่างจากวิธีการเพื่อความปลอดภัย ซึ่งเป็นมาตรการเพื่อป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากผู้กระทำความผิดที่อาจก่ออาชญากรรมหรือกระทำความผิดในอนาคต ตามประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยไว้ 5 วิธีดังนี้

⁴⁰ ดร.ปราโมทย์ เสริมศีลธรรม, 'หลักเกณฑ์ในการกำหนดโทษทางอาญา' (ภายใต้โครงการสนับสนุนสารสนเทศเพื่อการทำงานของสมาชิกรัฐสภา) 16.

<<https://www.kpi.ac.th/uploads/pdf/UX1IceA4L8Q5m7gBbVevYD0cvcY9yFSMpauNZolg.pdf>> สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2566.

⁴¹ John Rawls, *A theory of justice*, Rev. ed (Harvard University Press, 1971) 26 อ้างถึงใน จริญญา โฆษณานันท์, *นิติปรัชญา*, (สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.2558) 220.

1. กักกัน คือ การควบคุมผู้กระทำความผิดติดนินสัยไว้ภายในเขตกำหนดเพื่อป้องกันการกระทำ ความผิดเพื่อตติณสัยและเพื่อฝีกอาชีพ⁴²
2. ห้ามเข้าเขตกำหนด คือ การห้ามมิให้เข้าไปในท้องที่หรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในคำพิพากษา ซึ่งจะมีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปี
3. เรียกประกันทัณฑ์บน
4. คุมตัวไว้ในสถานพยาบาล
5. ห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง

---

⁴² ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 40

บทที่ 3

กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและมาตรการทางกฎหมายในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในประเทศไทย

แต่เดิมประเทศไทยยังไม่เคยมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำแต่เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยประสบกับปัญหาการก่ออาชญากรรมที่มีลักษณะของความรุนแรงส่งผลร้ายแรงต่อเหยื่อหรือผู้เสียหายเป็นอย่างมาก อย่างเช่นคดีฆ่าข่มขืน คดีอานาจารเด็ก หรือรวมถึงคดีเรียกค่าไถ่เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นคดีอุกฉกรรจ์ทั้งสิ้นผู้กระทำความผิดเหล่านี้ถือเป็นผู้กระทำความผิดที่มีความเป็นอันตรายสูงในบางรายเมื่อผลจากการลงโทษแล้วยังคงมีพฤติกรรมหรือความเสี่ยงที่จะหวนกลับมากระทำความผิดในรูปแบบเดิมหรือในลักษณะใกล้เคียงเดิมซ้ำอีกไม่เว้นหลายส่งผลให้ผู้เสียหายหรือประชาชนในสังคมเกิดความหวาดกลัว และใช้ชีวิตด้วยความระแวงจึงเป็นผลให้กระทรวงยุติธรรมได้มีการผลักดันให้มี การบัญญัติกฎหมายเพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำขึ้น คือ พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ในการกำหนดมาตรการทางกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ แบ่งออกเป็น 2 แนวทางหลักที่น่าสนใจ คือ ประการแรก การติดตาม (Observation) และประการที่สองการคุมขังต่อ (Detention)⁴³ โดยกฎหมายนี้ได้รวบรวมและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมไม่ว่าจะเป็นตำรวจ อัยการ ศาลและราชทัณฑ์ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญและเป็นหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายที่กำหนดให้อำนาจหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินการตามมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำโดยมีเจตนารมณ์เพื่อควบคุมผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะอันตรายและมีความเสี่ยงที่จะกลับมากระทำความผิดซ้ำและเพื่อป้องกันสังคมจากการก่ออาชญากรรมซ้ำอีกของผู้กระทำความผิดที่ไม่สามารถกลับตนเป็นพลเมืองดีได้

3.1 กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของประเทศไทยในปัจจุบัน

3.1.1 พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงพ.ศ. 2565 หรือ “JSOC” มาจากชื่อศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (Justice Safety Observation ad hoc Center) ของกรมคุมประพฤติซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) มีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือเนื่องจากผู้กระทำความผิดอาญาบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงเช่นการข่มขืนกระทำชำเราการกระทำความผิดทางเพศกับเด็กการฆาตกรรมการทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายการทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัสรวมทั้งการนำตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่เมื่อถูกจำคุกจนพ้นโทษและได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมแล้ว ถึงแม้จะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจบ้างแต่ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและไม่มี

⁴³ สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ กองบรรณาธิการสำนักกฎหมาย วันที่ 22 กันยายน 2564

ประสิทธิผลในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกันซ้ำอีก สมควรมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดดังกล่าวโดยการกำหนดให้มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดมาตรการเฝ้าระวังภายหลังการพ้นโทษและมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีกและเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดโดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสมจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้⁴⁴

ลักษณะของความผิดที่อยู่ในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาตามมาตรา

มาตรา 276 ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา

มาตรา 277 ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุไม่เกิน 15 ปีหรืออายุไม่เกิน 13 ปี

มาตรา 278 ความผิดฐานกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า 15 ปี

มาตรา 279 ความผิดฐานกระทำอนาจารเด็กอายุไม่เกิน 15 ปีหรืออายุไม่เกิน 13 ปี

มาตรา 283 ตรี ความผิดฐานพาบุคคลอายุเกิน 15 ปีหรือไม่เกิน 18 ปีไปเพื่อการอนาจาร

มาตรา 284 ความผิดฐานพาผู้อื่นไปเพื่ออนาจารโดยไม่ยินยอม

มาตรา 288 ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น

มาตรา 289 ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยมีเหตุฉกรรจ์

มาตรา 290 ความผิดฐานทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย

มาตรา 297 ความผิดฐานทำร้ายร่างกายบาดเจ็บสาหัส

มาตรา 298 ความผิดฐานทำร้ายร่างกายบาดเจ็บสาหัสโดยมีเหตุฉกรรจ์

มาตรา 131 ความผิดฐานเรียกค่าไถ่

รวมถึงในกรณีศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามมาตราหนึ่งมาตราใดตามที่ระบุไว้ แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ก็ตามก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย

มาตรการทางกฎหมาย

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มีทั้งหมด 43 มาตราแบ่งออกเป็น 7 หมวดดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 24 คน ให้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ โดยมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบายและแผนการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

2. ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้รวมทั้งให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำกรมคุมประพฤติและกรมราชทัณฑ์ในการออกระเบียบหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

⁴⁴ หมายเหตุท้าย พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565

3. ให้คำปรึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐและองค์กรต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

4. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

หมวด 2 คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ โดยการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีให้มีอำนาจและหน้าที่ที่สำคัญ คือ พิจารณา กำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษและพิจารณา กำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ

หมวด 3 มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ได้มีการกำหนดมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดไว้ 2 ประการ คือ มาตรการทางการแพทย์และมาตรการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวง โดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ สำหรับคดีที่มีการฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้โดยศาลอาจมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำโดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดีสาเหตุถึงการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัยและลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคมโอกาสในการกระทำความผิดและการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยจะเห็นได้ว่าการบัญญัติกฎหมายดังกล่าวนี้เป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะที่เป็นมาตรการการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด เฉพาะราย

หมวด 4 มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ เป็นกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดที่กำหนดไว้ จะกระทำความผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษซึ่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ได้แก่

- (1) ห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิด
- (2) ห้ามทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด
- (3) ห้ามเข้าเขตกำหนด
- (4) ห้ามออกนอกประเทศเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล
- (5) ห้ามก่อให้เกิดอันตรายต่อละแวกชุมชนที่ตนพักอาศัย
- (6) ให้พักอาศัยในสถานที่ที่กำหนด
- (7) ให้พักอาศัยในสถานบำบัดที่กำหนดหรือให้ไปอยู่ภายใต้การดูแลในสถานบำบัดภายใต้การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้รับการรับรองโดยกระทรวงสาธารณสุขตามที่ศาลเห็นสมควร
- (8) ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือผู้ดูแลสถานที่พักอาศัยหรือสถานบำบัด
- (9) ให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือได้รับการเยี่ยมจากพนักงานคุมประพฤติหรืออาสาสมัครคุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่อื่นตามระยะเวลาที่กำหนด
- (10) ให้ใช้มาตรการทางการแพทย์ หรือมาพบหรือรับการตรวจรักษาจากแพทย์หรือบุคคลอื่นใดตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด
- (11) ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด
- (12) ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติทราบถึงการเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือการเปลี่ยนงาน
- (13) ให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในการเฝ้าระวัง ศาลอาจกำหนดระยะเวลาการเฝ้าระวังในแต่ละมาตรการตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันพ้นโทษ

ให้ศาลคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่ง การกระทำความผิด ประวัติการ กระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำ ความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ การแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำความผิด และความได้สัดส่วนของการใช้มาตรการที่ต้องกระทบสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องถูกบังคับด้วย

หมวด 5 มาตรการคุมขังหลังพ้นโทษ ศาลอาจมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่นักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรา 3 ตั้งแต่วันพ้นโทษหรือภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ หากศาลเห็นว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นจะไปกระทำความผิดและไม่มีมาตรการอื่นใดที่จะป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดได้

หมวด 6 การคุมขังฉุกเฉิน กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวังจะกระทำความผิดตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรา 3 และมีเหตุฉุกเฉิน หากไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำความผิดดังกล่าวได้ เมื่อพนักงานอัยการร้องขอ ศาลอาจมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้เฝ้าระวังได้ไม่เกิน 7 วันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง

หมวด 7 การอุทธรณ์ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอของพนักงานในอาการให้เป็นที่สุด แต่คำสั่งตามที่พนักงานอัยการร้องขอให้อุทธรณ์ได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง

โดยอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ภายใต้พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ในเรื่องของมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามมาตรา 23 กำหนดให้กรมราชทัณฑ์มีหน้าที่จัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยตัวพร้อมทั้งให้ความเห็นว่ นักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการรวมทั้งกำหนดวิธีการและระยะเวลาที่เหมาะสมและเสนอต่อคณะกรรมการตามมาตรา 16

3.2 มาตรการทางกฎหมายในการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดของประเทศไทยในปัจจุบัน

3.2.1 พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มีเจตนารมณ์ในการตราพระราชบัญญัติขึ้นเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีก นอกจากนี้พระราชบัญญัตินี้ยังได้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดโดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม จึงได้มีการบัญญัติมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดไว้ในหมวดที่ 3 โดยมีรายละเอียดดังนี้ ในคดีที่มีการฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตราสามให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำโดยจะขอรวมกันไปในการฟ้องคดีดังกล่าวหรือก่อนศาลมีคำพิพากษาก็ได้⁴⁵

มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดได้แก่

⁴⁵ พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565

1. มาตรการทางการแพทย์ ให้ดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมอย่างน้อยสองคนซึ่งมีความเห็นพ้องต้องกันทั้งนี้ต้องเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาจิตเวชศาสตร์ และสาขาอายุรศาสตร์อย่างน้อยสาขาละหนึ่งคนหากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าจำเป็นต้องมีการใช้ยาหรือโดยวิธีการรูปแบบอื่นให้กระทำได้เฉพาะเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมวันแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น และให้กรมราชทัณฑ์นำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์ มาใช้เป็นเงื่อนไขประกอบการพิจารณาขอโทษพักการลงโทษหรือให้เป็นประโยชน์อื่นใดอันเป็นผลให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดในคำพิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์⁴⁶

2. มาตรการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวงโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในการที่ศาลจะมีคำสั่งดังกล่าวนั้นจะต้องคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวของผู้กระทำความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ และการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด สันต้องระบุเหตุผลในการออกคำสั่งพร้อมทั้งคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดไว้ในคำพิพากษาและให้ระบุคำสั่งไว้ในหมายจำคุกด้วย

จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้ศาลพิจารณารายละเอียดเฉพาะบุคคล โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละรายเพื่อให้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่งของศาลและจัดทำรายงานผลของการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อพนักงานอัยการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อที่พนักงานอัยการอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือยกเลิกมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดได้⁴⁷

การแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำความผิดนั้นเป็นหนึ่งในปัจจัยของการประเมินเพื่อเสนอแนวทางการใช้มาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ (แบบJsoc 2) ในกรณีที่ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ที่เข้าใหม่หลังจากที่พระราชบัญญัติและข้อบังคับศาลฎีกามีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 24 มกราคม 2566 เป็นต้นไป และศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดตามมาตรา 19 แก่ผู้ต้องขัง เมื่อทำการประเมินด้วยแบบ Jsoc 2 ในระยะใกล้ปล่อยตัวพบว่าผู้ต้องขังยังไม่ได้เข้ารับการอบรมหรือได้รับมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด หรือเข้ารับการอบรมแล้วไม่ผ่านการอบรม หรือผลการแก้ไขฟื้นฟูไม่มีผลในทางที่ดีขึ้นยังเป็นที่ยังเห็นประจักษ์ ให้ถือว่าไม่ผ่านการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดตามมาตรา 19 อันเป็นปัจจัยหนึ่งในการประเมินเพื่อเสนอแนะแนวทางการใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำภายหลังการพ้นโทษต่อไป

3.2.2 พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์พ.ศ. 2560 เป็นกฎหมายที่กำหนดให้อำนาจหน้าที่แก่กรมราชทัณฑ์ในการปฏิบัติงาน และมีการจัดตั้งคณะกรรมการราชทัณฑ์เพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางการบริหารงานและ

⁴⁶ พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มาตรา 21

⁴⁷ พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 มาตรา 20

ปรับปรุงกฎหมายให้สามารถแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังกับทั้งเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาอื่นในการบริหารจัดการกระบวนการของกรมราชทัณฑ์เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการจำแนกและการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังตามมาตรา 40 ถึงมาตรา 43 ได้วางหลักเกณฑ์เพื่อให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์จัดให้มี (1) ระบบการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขังเพื่อประโยชน์ในการจัดชั้น จัดกลุ่ม ควบคุม แยกคุมขังแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยโดยให้คำนึงถึงโทษและพฤติการณ์ในการกระทำความผิดลักษณะของความผิด ความรุนแรงของคดีและการกระทำความผิดในครั้งก่อน ๆ ระหว่างคุมขังตลอดจนระยะเวลาในการกำหนดโทษเหลืออยู่ (2) ระบบการจัดชั้น การจัดกลุ่มผู้ต้องขังและการแยกคุมขังเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการผู้ต้องขัง โดยคำนึงถึงประเภทหรือชั้นของเรือนจำความเหมาะสมของผู้ต้องขังแต่ละประเภทและ (3) ระบบพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังเพื่อประโยชน์ในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูและการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี โดยให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษา การอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม การทำงานและการฝึกอาชีพ การปฏิบัติศาสนกิจ การเรียนรู้วัฒนธรรม กิจกรรมสันทนาการ กีฬารวมทั้งให้ผู้ต้องขังมีโอกาสติดต่อกับครอบครัว รับรู้ข่าวสารและความเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก ทั้งนี้รายละเอียดของระบบการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง ระบบการจัดชั้น การจัดกลุ่มผู้ต้องขังและการแยกคุมขังและระบบการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์⁴⁸

3.2.3 ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561

ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการราชทัณฑ์ ตราขึ้นเพื่อให้ระบบการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยวิธีการและแนวทางที่เหมาะสมอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาอบรมและการพัฒนาพฤตินิสัยให้กับผู้ต้องขังได้มีการกำหนดหลักสูตรการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังประกอบด้วยหลักสูตรดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรภาคบังคับ คือ หลักสูตรที่ผู้ต้องขังทุกคนต้องเข้าร่วมการอบรมเช่นหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย
2. หลักสูตรภาคบังคับตามลักษณะแห่งคดี คือ หลักสูตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังรายบุคคลตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดเช่นโปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำความผิดทางเพศ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมผู้กระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรง โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เป็นต้น
3. หลักสูตรภาคบังคับเลือก คือ หลักสูตรที่ผู้ต้องขังต้องเลือกเพื่อเข้ารับการอบรมตามแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคลเช่นหลักสูตรพัฒนาจิตใจหลักสูตรการศึกษาหลักสูตรการฝึกวิชาชีพหลักสูตรการพัฒนาทักษะชีวิต เป็นต้น
4. หลักสูตรอื่นๆที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

⁴⁸ สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม สรุปสาระสำคัญพระราชบัญญัติราชทัณฑ์พ.ศ.

บทที่ 4

กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและมาตรการทางกฎหมาย ในการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในต่างประเทศ

ไม่เพียงแต่ประเทศไทยเท่านั้นที่กำลังประสบกับปัญหาการกระทำความผิดซ้ำ แต่ปัญหาการกระทำความผิดซ้ำนั้นเป็นปัญหาที่ทุกประเทศทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ซึ่งแต่ละประเทศต่างก็มีวิธีและมาตรการในการแก้ไขปัญหาที่แตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่ากฎหมายของต่างประเทศได้มีการบัญญัติกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำขึ้นเพื่อใช้บังคับภายในรัฐหรือภายในประเทศของตน โดยกฎหมายดังกล่าวจะนำไปใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดที่อันตรายหรือผู้กระทำความผิดที่ร้ายแรง ซึ่งเป็นผู้มีความเสี่ยงที่จะก่ออันตรายต่อสังคมเพื่อเป็นการป้องกันสังคมและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำจึงได้มีการบัญญัติมาตรการทางกฎหมายขึ้นเพื่อควบคุมผู้กระทำความผิดให้อยู่ในความดูแลของรัฐในบางประเทศมีการบัญญัติเป็นกฎหมายเฉพาะเพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาไม่ให้ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์มีโอกาสกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก แต่อย่างไรก็ตามการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ นั้นจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและการคุ้มครองของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญ ในการศึกษากฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ได้ทำการศึกษาและค้นคว้าถึงกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ของต่างประเทศทั้งประเทศที่มีระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Common Law) คือ ประเทศสหราชอาณาจักรและประเทศออสเตรเลีย (รัฐวิโตเรีย) ในประเทศที่มีระบบกฎหมายที่แบบจารีตประเพณี (Civil Law) คือ ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งแต่ละประเทศก็ได้มีการกำหนดมาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำรวมถึงมาตรการในการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดที่แตกต่างกัน เช่น ลักษณะของความผิดที่อยู่ในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด มาตรการทางกฎหมาย รวมถึงมาตรการในการป้องกันและฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ประเทศสหราชอาณาจักร

4.1.1 กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

ประเทศสหราชอาณาจักรได้มีการบัญญัติมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำโดยได้มีบทบัญญัติแยกเฉพาะสำหรับผู้กระทำความผิดที่อันตราย ไว้ใน Sentencing Act 2020 Chapter 6

วัตถุประสงค์ของกฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้ได้มีการบัญญัติขึ้นโดยมีการกำหนดมาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำซึ่งใช้บังคับเฉพาะกับกรณีการกระทำความผิดที่มีการบัญญัติไว้ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้กระทำความผิดดังกล่าวอยู่ภายใต้มาตรการและเงื่อนไขตามที่ศาลกำหนด เพื่อเป็นการป้องกันสังคมและเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

ลักษณะของความผิดที่อยู่ในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

Sentencing Act 2020 Chapter 6 ได้มีการจัดประเภทผู้กระทำความผิดที่อันตรายไว้เฉพาะโดยกำหนดไว้ใน SCHEDULE 18 Specified offences เป็นการขยายความของความผิดที่รุนแรง ตามมาตรา 306⁴⁹ ซึ่งต้องความผิดเป็น “ ความผิดเฉพาะ ” ตามวัตถุประสงค์ของประมวลนี้หากเป็น

⁴⁹ Sentencing Act 2020 section 306

(ก) ความผิดที่รุนแรง (specified violent offence) ความผิดฐานฉกรรจ์ หมายถึง ความผิดที่ระบุไว้ใน PART 1 Specified violent offences⁵⁰ อันเป็นความผิดตามกฎหมายทั่วไป ได้แก่ ฆ่าคนตาย การลักพาตัว และการจำคุกโดยมิชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ยังมีความผิดที่อยู่ในพระราชบัญญัติการโจรกรรม พ.ศ. 2511 (Theft Act 1968) อันเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ใช้ความรุนแรง ได้แก่

มาตรา 8 การปล้นหรือทำร้ายโดยเจตนาที่จะปล้น (robbery or assault with intent to rob)

มาตรา 9 ความผิดฐานลักทรัพย์โดยเจตนาเพื่อ (1) ทำร้ายร่างกายผู้อื่นให้สาหัส หรือ (2) ทำความเสียหายอย่างผิดกฎหมายต่ออาคารหรือสิ่งใดในนั้น

มาตรา 10 การบุกรุกเข้าไปในเคหสถานในเวลากลางคืน (aggravated burglary)

มาตรา 12A การขับขี่ยานพาหนะด้วยความอันตราย (aggravated vehicle-taking) ซึ่งความผิดนั้นเกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุที่ทำให้บุคคลใดๆ ถึงแก่ความตาย

และนอกจากนี้ยังได้มีการบัญญัติให้ความผิดฐานลอบวางเพลิงเป็นความผิดที่รุนแรง (specified violent offence) ตามมาตรา 1⁵¹ แห่งพระราชบัญญัติความเสียหายทางอาญา ค.ศ.1971 (Criminal Damage Act 1971) ได้วางหลักไว้ว่า บุคคลที่ไม่มีข้อแก้ตัวโดยชอบด้วยกฎหมายทำลายทรัพย์สินใด ๆ ที่เป็นของผู้อื่นโดยเจตนาหรือโดยประมาท หรือบุคคลที่ไม่มีข้อแก้ตัวโดยชอบด้วยกฎหมายทำลายทรัพย์สินใด ๆ ไม่ว่าจะ เป็นของตนเองหรือของผู้อื่น โดยเจตนาหรือโดยประมาท ถ้าได้กระทำความผิดตามมาตรานี้โดยการทำลายหรือทำลายทรัพย์สินด้วยไฟ ให้ถูกตั้งข้อหาลอบวางเพลิง

(ข) ความผิดทางเพศ (specified sexual offence) หมายถึง ความผิดที่ระบุไว้ใน PART 2 Specified sexual offences⁵² เป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศซึ่งมีกฎหมายบัญญัติไว้หลายฉบับด้วยกัน ตัวอย่างเช่น

พระราชบัญญัติความผิดทางเพศ ค.ศ.1956 (Sexual Offences Act 1956)

พระราชบัญญัติการอนาจารกับเด็ก ค.ศ. 1960 (Indecency with Children Act 1960)

พระราชบัญญัติความผิดทางเพศ ค.ศ.1967 (Sexual Offences Act 1967)

(ค) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย (specified terrorism offence) หมายถึง ความผิดที่ระบุไว้ใน PART 3 Specified terrorism offences⁵³ ประกอบไปด้วยความผิดที่ระบุไว้ในกฎหมายดังต่อไปนี้ พระราชบัญญัติการก่อการร้าย ค.ศ.2000 (Terrorism Act 2000) พระราชบัญญัติต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรม และความมั่นคง ค.ศ.(Anti-terrorism, Crime and Security Act 2001) และพระราชบัญญัติการก่อการร้าย ค.ศ. 2006 (Terrorism Act 2006)

พระราชบัญญัติการก่อการร้าย ค.ศ.2000 (Terrorism Act 2000) ได้มีการบัญญัติคำนิยามของการก่อการร้ายไว้ว่า “การก่อการร้าย” หมายถึง การใช้หรือขู่ว่าจะดำเนินการที่เป็นการกระทำที่

⁵⁰ Sentencing Act 2020 part 1 Specified violent offences

<[https://www-legislation-gov-](https://www-legislation-gov-uk.translate.goog/ukpga/2020/17/schedule/18/part/1/enacted?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc)

[uk.translate.goog/ukpga/2020/17/schedule/18/part/1/enacted?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc](https://www-legislation-gov-uk.translate.goog/ukpga/2020/17/schedule/18/part/1/enacted?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc)

⁵¹ Criminal Damage Act 1971 Section 1

⁵² Sentencing Act 2020 PART 1 Specified violent offences.

⁵³ Sentencing Act 2020 part 3 Specified terrorism offences.

- (1) เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงอย่างร้ายแรงต่อบุคคล
- (2) เกี่ยวข้องกับความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพย์สิน
- (3) เป็นอันตรายต่อชีวิตของบุคคลนอกเหนือจากบุคคลที่กระทำการนั้น
- (4) ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยของประชาชน หรือ
- (5) เพื่อแทรกแซงหรือขัดขวางระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างฉกรรจ์

ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้กระทำขึ้นเพื่อให้มีอิทธิพลต่อรัฐบาล หรือองค์กรของรัฐบาลระหว่างประเทศ หรือเพื่อข่มขู่ประชาชน และการคุกคามนั้นทำขึ้นเพื่อจุดประสงค์เกี่ยวข้องกับการเมือง ศาสนา หรืออุดมการณ์นอกจากนี้หากการกระทำดังกล่าวนี้เป็นกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดให้ถือว่าเป็นการก่อการร้ายด้วย⁵⁴ โดยความผิดที่อยู่ในขอบเขตของความผิดที่จะสามารถใช้บังคับมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำอันเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย (specified terrorism offence) เช่น

มาตรา 11 (การเป็นสมาชิกขององค์กรต้องห้าม) กำหนดให้บุคคลกระทำความผิดหากเขาเป็นสมาชิกหรืออ้างว่าเป็นสมาชิกขององค์กรต้องห้าม

มาตรา 12 (เชิญชวนให้สนับสนุนองค์กรต้องห้าม) บุคคลกระทำความผิดถ้าได้เชิญชวนให้สนับสนุนองค์กรที่ถูกสั่งห้าม ซึ่งการสนับสนุนนั้นไม่จำกัดเฉพาะการให้เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ

มาตรา 56 (ขึ้นนำองค์กรก่อการร้าย) บุคคลกระทำความผิดหากทำการขึ้นนำกิจกรรมขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย

มาตรา 57 (ครอบครองเพื่อวัตถุประสงค์ในการก่อการร้าย) บุคคลกระทำความผิดหากมีสิ่งของไว้ในครอบครอง โดยพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ามีไว้เพื่อวัตถุประสงค์อันเกี่ยวเนื่องกับการก่อการ การเตรียมการ หรือยุยงให้เกิดการก่อการร้าย

มาตรา 59 (ยุยงให้เกิดการก่อการร้าย) บุคคลกระทำความผิด ถ้าเขายุยงให้บุคคลอื่นกระทำการก่อการร้ายทั้งหมดหรือบางส่วนนอกสหราชอาณาจักร และในพระราชบัญญัติการก่อการร้าย ค.ศ. 2006 (Terrorism Act 2006) ได้กำหนดให้ความผิดบางฐานเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย (specified terrorism offence) ตัวอย่างเช่น

มาตรา 1 (การส่งเสริมหรือสนับสนุนการก่อการร้าย)

มาตรา 5 (การเตรียมการก่อการร้าย) บุคคลกระทำความผิดหากมีเจตนาที่จะกระทำการก่อการร้าย หรือช่วยเหลือผู้อื่นให้กระทำการดังกล่าว

จะเห็นได้ว่ากฎหมายของสหราชอาณาจักรที่เป็นมาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำนั้นมีความผิดหลายประเภทที่สามารถนำมาใช้บังคับได้ โดยได้มีการแยกความผิดออกเป็น 3 ประเภท โดยความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ใช้ความรุนแรงก็จัดอยู่ในความผิดรุนแรง (specified violent offence) ด้วย และนอกจากนี้ที่เห็นได้ชัดคือ ได้มีการบัญญัติให้ความผิดฐานวางเพลิงและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายอยู่ใน

⁵⁴ Terrorism Act 2000 Section 1

ขอบเขตการใช้บังคับของ Sentencing Act 2020 ซึ่งเป็นผลให้สามารถนำเอามาตรการต่าง ๆ มาใช้บังคับกับความผิดดังกล่าวได้

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

(1) การขยายโทษจำคุก (extended sentence)

การขยายโทษจำคุกจะถูกนำมาใช้บังคับกับจำเลยที่ได้รับการประเมินว่าเป็นอันตราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสาธารณะ หลังจากที่ผู้ต้องขังได้รับการปล่อยตัวภายใต้เงื่อนไข(ทัณฑ์บน) ระยะเวลาที่ขยายออกไปต้องเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี และสูงสุด 5 ปีสำหรับความผิดรุนแรง และ 8 ปีสำหรับความผิดทางเพศหรือการก่อการร้ายที่ระบุ หรือสูงสุด 10 ปีสำหรับความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายร้ายแรง แต่เมื่อรวมกันแล้ว การขยายระยะเวลาจำคุกจะขยายเกินระยะเวลาจำคุกที่กำหนดไว้ในคำพิพากษาไม่ได้⁵⁵ ศาลจะเป็นผู้ประเมินผู้กระทำความผิดว่าเป็นความเสี่ยงต่อสังคมหรือไม่และจะเป็นผู้กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมในการจำคุกต่อไป ซึ่งอำนาจในการกำหนดขยายเวลาโทษจะบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติการพิจารณา คดี ค.ศ.2020 (Sentencing Act 2020) มาตรา 266 สำหรับจำเลยที่มีอายุ 18-20 ปี เมื่อถูกตัดสินว่ามีความผิด และมาตรา 279 พระราชบัญญัติการพิจารณาโทษ สำหรับจำเลยที่มีอายุ 21 ปีขึ้นไปเมื่อถูกตัดสินว่ามีความผิด⁵⁶

2. การปล่อยตัวภายใต้เงื่อนไข (release on licence)

จุดมุ่งหมายของการปล่อยตัวภายใต้เงื่อนไข คือเพื่อปกป้องสาธารณะ ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขหลายประการ (มาตรา 250 Criminal Justice Act 2003) ซึ่งต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในช่วงระยะเวลาที่ได้รับใบอนุญาต เงื่อนไขใบอนุญาตต้องเป็นเชิงป้องกันมากกว่าเชิงลงโทษ และต้องได้สัดส่วน สมเหตุสมผล และจำเป็น บุคคลที่ถูกใช้มาตรการปล่อยตัวภายใต้เงื่อนไขนี้หน่วยงานที่เข้ามาจัดการดูแลและควบคุม คือ Community Offender Manager (COM) หรืออาจเรียกว่าเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ หรือเจ้าหน้าที่กำกับดูแล ดังนั้นการได้รับใบอนุญาตทำให้บุคคลต้องอยู่ภายใต้การดูแล หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการถูกคุมประพฤติ ซึ่งการปล่อยตัวภายใต้เงื่อนไขนี้ประกอบด้วยเงื่อนไขดังต่อไปนี้⁵⁷

- (1) มีความประพฤติดีและไม่ประพฤตินั้นอันเป็นผลให้เสื่อมวัตถุประสงค์ของอายุใบอนุญาต
- (2) ไม่กระทำความผิดใด ๆ
- (3) ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม
- (4) รับการตรวจเยี่ยมจากเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม

⁵⁵ Christopher Kessling, Extended Licence for Dangerous Offenders, <<https://www.defence-barrister.co.uk/extended-sentences>> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

⁵⁶ Christopher Kessling, What is an extended sentence, < <https://www.defence-barrister.co.uk/extended-sentences>> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

⁵⁷ Christopher Kessling, Release from Custodial Sentences, <https://www-defence--barrister-co-uk.translate.google.com/translate?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc#What-is-release-on-licence> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

(5) อาศัยอยู่อย่างถาวรในที่อยู่ที่ได้รับอนุมัติจากเจ้าหน้าที่ดูแลและได้รับอนุญาตล่วงหน้าจากเจ้าหน้าที่ดูแลสำหรับการเข้าพักหนึ่งคืนหรือมากกว่าในที่อยู่อื่น

(6) ไม่รับงานหรืองานประเภทใดประเภทหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานทราบล่วงหน้าถึงข้อเสนอนี้ในการทำงานหรืองานประเภทใดประเภทหนึ่ง และ

(7) ไม่เดินทางออกนอกสหราชอาณาจักร หมู่เกาะแคนเนล หรือเกาะโอลด์ออฟแมน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตล่วงหน้าจากเจ้าหน้าที่ดูแลของคุณ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการเนรเทศหรือย้ายถิ่นฐาน

และหากเป็นกรณีที่คณะกรรมการทัณฑ์บน (Parole Board) เห็นว่ามีความจำเป็น อาจมีการกำหนดเงื่อนไขใบอนุญาตเพิ่มเติมได้ แต่อย่างไรก็ตามเงื่อนไขดังกล่าวจะต้องได้สัดส่วนกล่าวคือ จะต้องเป็นวิธีที่ล่วงล้ำหรือกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานในการจัดการกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น ข้อจำกัดในเรื่องถิ่นที่อยู่ การพำนักอาศัยอยู่ในสถานที่ที่กำหนด หรือการกำหนดเขตต้องห้าม ทำให้ไม่สามารถเข้าสู่พื้นที่ที่กำหนดไว้เฉพาะได้ โดยอาจเป็นที่อยู่อาศัยของเหยื่อหรือสถานที่ที่เชื่อมโยงกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจมีการใช้มาตรการการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) ร่วมด้วย หรือที่เรียกว่า “การติดแท็ก” ใช้เพื่อใช้ในการตรวจสอบและติดตามตัว โดยจะมีการติดแท็กที่ข้อเท้าของผู้กระทำความผิด⁵⁸

3. โทษจำคุกตลอดชีวิตสำหรับความผิดร้ายแรง

ผู้กระทำความผิดที่มีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป ณ เวลาที่ตัดสินถูกตัดสินว่ามีความผิดตามที่กฎหมายระบุไว้ หากศาลมีความเห็นว่าผู้กระทำความผิดจะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สำคัญต่อสาธารณชนถึงอันตรายร้ายแรงจากการกระทำความผิดที่กฎหมายระบุไว้ และศาลพิจารณาว่าความร้ายแรงของความผิดสมควรให้จำคุกตลอดชีวิต⁵⁹ เมื่อศาลมีคำสั่งจำคุกตลอดชีวิตแล้ว ห้ามนำข้อบทบัญญัติว่าด้วยการปล่อยตัวก่อนกำหนดมาใช้กับกับผู้กระทำความผิด⁶⁰

4.1.2 มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

ประเทศสหราชอาณาจักรมีกฎหมายเพื่อช่วยฟื้นฟูผู้กระทำความผิด คือ พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้กระทำความผิด พ.ศ. 2517 มีขึ้นเพื่อให้ผู้ที่กระทำความผิดสามารถกลับคืนสู่สังคมได้⁶¹ โดยมีระยะเวลาการแก้ไขฟื้นฟูเรียกว่าผ่านระยะเวลาการแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation Period) เมื่อผ่านช่วงระยะเวลาการฟื้นฟูแล้ว บุคคลนั้นจะได้รับปฏิบัติเสมือนไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน เป็นผลให้ผู้นั้นไม่จำเป็นต้องเปิดเผยประวัติการต้องโทษหรือประวัติอาชญากรรมในการสมัครงานเว้นแต่ลักษณะอาชีพหรืองานที่สมัครนั้นถูกยกเว้นโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตัวอย่างเช่น การทำงานที่เกี่ยวข้องเด็ก งานในระบบกฎหมาย งานด้านสาธารณสุข งานบัญชี งานขนส่งบางอย่าง (เช่น คนขับแท็กซี่) งานที่เกี่ยวข้องสัตว์ (เช่น สัตวแพทย์) เป็นต้น เนื่องจากบางตำแหน่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกับเด็ก บุคคลที่อ่อนแอ หรือสัตว์⁶²

⁵⁸ Prisonreformtrust, Licence conditions and recall — indeterminate sentences,

<<https://prisonreformtrust.org.uk/adviceguide/licence-conditions-and-recall-indeterminate-sentences/>>

สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

⁵⁹ Sentencing Act 2020 section 285

⁶⁰ Sentencing Act 2020 section 321

⁶¹ Rehabilitation of Offenders Act 1974.

⁶² Michael Cheary, ‘What is the Rehabilitation of Offenders Act?’ <<https://www.reed.co.uk/career-advice/what-is-the-rehabilitation-of-offenders-act-1974/>> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

บุคคลที่จะอยู่ในขอบเขตของกฎหมายที่จะได้เข้าสู่มาตรการแก้ไขฟื้นฟู คือ บุคคลที่ถูกตัดสินว่ามีความผิด ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการเริ่มใช้พระราชบัญญัตินี้ และเป็นไปตามเงื่อนไขต่อไปนี้ คือ (a)ไม่เคยได้รับการกำหนดโทษสำหรับความผิดนั้นมาก่อน และ (b)ไม่เคยกระทำความผิดในระหว่างช่วงระยะเวลาของการแก้ไขฟื้นฟู⁶³ และบุคคลที่จะไม่ได้รับการฟื้นฟูตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ คือ (a)การไม่ชำระค่าปรับหรือจำนวนเงินอื่นที่ตัดสินให้ชำระ หรือถูกตัดสินว่ามีความผิด หรือละเมิดเงื่อนไขหรือคำเตือนเพื่อรักษาความสงบหรือความประพฤติที่ดี (b)ฝ่าฝืนเงื่อนไขหรือข้อกำหนดใด ๆ ที่ใช้บังคับเกี่ยวกับโทษ ซึ่งทำให้ผู้นั้นต้องรับโทษในความผิดตามคำพิพากษานั้น (c)ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดใด ๆ ตามคำพิพากษาของศาล⁶⁴

ซึ่งกฎหมาย Rehabilitation of Offenders Act 1974 ได้มีมาตรการในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับเข้าสู่สังคมได้ และสามารถทำงานประกอบอาชีพได้โดยไม่ต้องแจ้งประวัติอาชญากรรมของตน หากบุคคลนั้นเป็นผู้กระทำความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 4 ปี และผ่านช่วงระยะเวลาแห่งการแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation Period) แล้ว ดังนั้นหากเป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดถูกจำคุกเกิน 4 ปีต้องเปิดเผยประวัติการกระทำความผิดเสมอซึ่งระยะเวลาแห่งการแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation Period) มีรายละเอียดดังนี้⁶⁵

โทษ	การสิ้นสุดระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่	การสิ้นสุดระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้กระทำความผิดอายุต่ำกว่า 18 ปี ณ วันที่ต้องโทษ
โทษจำคุกมากกว่า 30 เดือนขึ้นไปหรือประกอบด้วย 48 เดือน	การสิ้นสุดของระยะเวลา 7 ปี นับจากวันที่คำพิพากษา (รวมถึงระยะเวลาใบอนุญาตใดๆ) สิ้นสุดลง	การสิ้นสุดของระยะเวลา 42 เดือนโดยเริ่มจากวันที่คำพิพากษา (รวมถึงระยะเวลาใบอนุญาตใดๆ) สิ้นสุดลง
โทษจำคุกมากกว่า 6 เดือนขึ้นไปหรือประกอบด้วย 30 เดือน	การสิ้นสุดของระยะเวลา 48 เดือนโดยเริ่มจากวันที่คำพิพากษา (รวมถึงระยะเวลาใบอนุญาตใดๆ) สิ้นสุดลง	การสิ้นสุดของระยะเวลา 24 เดือนโดยเริ่มจากวันที่คำพิพากษา (รวมถึงระยะเวลาใบอนุญาตใดๆ) สิ้นสุดลง
โทษคุมขัง 6 เดือนหรือน้อยกว่า	การสิ้นสุดของระยะเวลา 24 เดือนโดยเริ่มจากวันที่คำพิพากษา (รวมถึงระยะเวลาใบอนุญาตใดๆ) สิ้นสุดลง	สิ้นสุดระยะเวลา 18 เดือนโดยเริ่มจากวันที่คำพิพากษา (รวมถึงระยะเวลาใบอนุญาตใดๆ) สิ้นสุดลง

4.2 ประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส

4.2.1 กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดที่ร้ายแรงของประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส คือ การติดตามผลทางสังคม หรือ suivi socio-judiciaire อยู่ภายใต้มาตรา 131-36-1 ถึง 131-36-8 ของประมวลกฎหมายอาญาและ 763-1 ถึง 763-9 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

วัตถุประสงค์ของกฎหมาย

⁶³ Rehabilitation of Offenders Act 1974 section 1(1)

⁶⁴ Rehabilitation of Offenders Act 1974 section 1(2)

⁶⁵ Rehabilitation of Offenders Act 1974 section 5(2)

จุดมุ่งหมายคือเพื่อป้องกัน ผู้กระทำความผิดทางเพศจาก การกระทำผิดซ้ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการ "กระตุ้น" ให้พวกเขาเข้ารับการรักษา การติดตามผลทางสังคมและการพิจารณาคดีเป็นมาตรการที่กำหนด ข้อผูกมัดสำหรับผู้ต้องโทษให้ปฏิบัติตามข้อผูกพันในการเฝ้าระวังและความช่วยเหลือฟื้นฟูเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำภายหลังการพ้นโทษ ประกอบด้วยมาตรการเฝ้าระวัง (mesure de surveillance) และมาตรการช่วยเหลือ (mesure d'assistance) ซึ่งมาตรการดังกล่าวมีการบัญญัติวัตถุประสงค์ไว้ในกฎหมาย 2 ประการ คือ การป้องกันการกระทำผิดซ้ำ (prévenir la récidive)⁶⁶ และการฟื้นฟูแก้ไขให้ผู้กระทำความผิดกลับเข้าสู่สังคมอีกครั้ง (seconder ses efforts en vue de sa réinsertion sociale)⁶⁷

ลักษณะของความผิดที่อยู่ในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

ศาลพิจารณาคดีอาจสั่งให้มีการติดตามผลทางสังคมและการพิจารณาคดีในจะต้องเป็นในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 706-53-13⁶⁸ คือ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางเพศหรือความรุนแรง มาตรการติดตามผลทางศาลและสังคมจะใช้บังคับได้แต่เฉพาะในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น ซึ่งจะเป็นในกรณีของการขาดกรรมหรือการลอบสังหาร การข่มขืน การทรมาน หรือการกระทำที่ป่าเถื่อน ในกรณีของการข่มขืน (รวมถึงการแสดงทางเพศ) การเผยแพร่ข้อความที่มีความรุนแรงหรือลามกอนาจาร ตลอดจนการล่อลวงละเมิดทางเพศต่อผู้เยาว์⁶⁹

แต่เดิมมาตรการติดตามทางสังคมและการพิจารณาคดีในมาใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดทางเพศต่อผู้เยาว์เพียงเท่านั้น แต่ในปัจจุบันนั้นได้นำมาใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรที่ใช้ความรุนแรง ในเรื่องราชทัณฑ์การติดตามผลทางสังคมและการพิจารณาคดีสามารถวินิจฉัยเพียงอย่างเดียวหรือเป็นโทษเพิ่มเติมที่มาพร้อมกับโทษคุมขังใน แต่ทางอาญาสามารถกำหนดเป็นโทษเพิ่มเติมประกอบกับโทษคุมขังเท่านั้น

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

ระยะเวลาของการติดตามผลทางสังคมและการพิจารณาคดีซึ่งจะมีผลหลังจากพ้นโทษคุมขังเมื่อออกจากคุกเท่านั้นจะถูกกำหนดระหว่างการพิจารณาคดี⁷⁰ โดยมีระยะเวลาสูงสุดดังนี้

- 10 ปีสำหรับความผิดลหุโทษ (ขยายเวลาถึง 20 ปีตามดุลพินิจของศาล)
- 20 ปีสำหรับอาชญากรรมที่มีโทษจำคุกน้อยกว่า 30 ปี
- 30 ปีสำหรับอาชญากรรมที่มีโทษจำคุก 30 ปี
- ไม่มีกำหนดเวลาสำหรับความผิดที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิต

⁶⁶ Code pénal Article 131-36-1

⁶⁷ Code pénal Article 131-36-3

⁶⁸ Code de procédure pénale Article 706-53-13

⁶⁹ François Zocchetto, 'Proposition de loi relative au traitement de la récidive des infractions pénales. déposé le 2 février 2005'

<[https://www-senat-fr.translate.goog/rap/l04-171/l04-](https://www-senat-fr.translate.goog/rap/l04-171/l04-1713.html?_x_tr_sl=fr&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc)

1713.html?_x_tr_sl=fr&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

⁷⁰ Ooreka, 'Suivi socio-judiciaire' <<https://justice.ooreka.fr/astuce/voir/434545/suivi-socio-judiciaire>> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

มาตรการเฝ้าระวังที่ใช้กับบุคคลที่ถูกตัดสินให้ติดตามตรวจสอบทางสังคมและการพิจารณาคดีเป็นมาตรการที่กำหนดไว้ในมาตรา 132-44 มีดังนี้⁷¹

1. การมารายงานตัวต่อศาลหรือผู้พิพากษาที่ตัดสินคดีหรือหน่วยงานคุมประพฤติ และเข้าร่วมการบูรณาการตามเงื่อนไขที่กำหนด

2. รับการตรวจเยี่ยมจากเรือนจำในการกลับคืนสู่สังคมและบริการคุมประพฤติ

3. แจ้งให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์และคุมประพฤติทราบถึงการย้าย ที่ทำงาน

4. แจ้งให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์และคุมประพฤติทราบถึงการเปลี่ยนแปลงที่พักอาศัยหรือการเดินทางใดๆ ที่มีระยะเวลาเกินกว่า 15 วัน และรายงานตัวเมื่อกลับมา

5. ได้รับอนุญาตล่วงหน้าจากผู้พิพากษาผู้บังคับใช้โทษสำหรับการเปลี่ยนแปลงงานหรือที่อยู่อาศัยเมื่อการเปลี่ยนแปลงนี้มีแนวโน้มที่จะขัดขวางการปฏิบัติตามคำสั่งที่ศาลกำหนด

6. แจ้งให้ผู้พิพากษาทราบล่วงหน้าก่อนการเดินทางไปต่างประเทศ

บุคคลที่ถูกตัดสินว่ามีความผิดอาจอยู่ภายใต้การตัดสินในการพิจารณาหรือโดยผู้พิพากษาในการพิจารณาตามข้อผูกพันที่กำหนดไว้ในมาตรา 132-45 ศาลอาจกำหนดให้ผู้ต้องโทษต้องปฏิบัติตามข้อผูกพันข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายอย่างตัวอย่างเช่น⁷²

1. ทำกิจกรรมทางวิชาชีพหรือติดตามการศึกษาหรือการฝึกอบรมวิชาชีพ

2. อยู่อาศัยในสถานที่ที่กำหนดไว้

3. ยอมรับมาตรการการตรวจสุขภาพ การรักษา หรือการดูแล แม้อยู่ภายใต้ระบอบการรักษาในโรงพยาบาล

4. ให้เหตุผลว่าเขามีส่วนช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในครอบครัวหรือจ่ายค่าเลี้ยงดูที่เขาเป็นลูกหนี้อย่างสม่ำเสมอ

5. ชดเชยค่าเสียหายทั้งหมดหรือบางส่วนตามความสามารถที่จะจ่ายได้ ความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิด แม้ว่าจะไม่มีคำตัดสินในการดำเนินการทางแพ่งก็ตาม

6. งดเว้นการขับขี่ยานพาหนะบางประเภทตามประเภทของใบอนุญาตที่กำหนดโดย Highway Code หรือห้ามขับขี่ยานพาหนะที่ไม่ได้ติดตั้งโดยผู้ประกอบวิชาชีพที่ได้รับอนุมัติหรือโดยการก่อสร้างด้วยอุปกรณ์ทำให้เคลื่อนที่ได้ซึ่งได้รับการรับรองจากเครื่องช่วยหายใจแบบอิเล็กทรอนิกส์

7. ไม่เข้าร่วมในกิจกรรมในการฝึกหรือในโอกาสที่มีการกระทำผิดกฎหมายหรือไม่ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับผู้เยาว์เป็นประจำ

8. ละเว้นจากการปรากฏตัวในสถานที่ใด ๆ ประเภทของสถานที่ใด ๆ หรือพื้นที่ที่กำหนดไว้เป็นพิเศษ

9. ไม่วางเดิมพัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในองค์กรการพนันร่วมกัน และไม่มีส่วนร่วมในการพนัน

10. ไม่คบค้าสมาคมกับผู้ต้องขังบางคน โดยเฉพาะผู้กระทำความผิดหรือผู้สมรู้ร่วมคิดในความผิดนั้น

11. ละเว้นจากการติดต่อกับบุคคลบางคน รวมถึงเหยื่อหรือบุคคลบางประเภท และโดยเฉพาะผู้เยาว์ ยกเว้น ผู้ที่ศาลกำหนด

12. ห้ามถือหรือพกพาอาวุธ

⁷¹ Code pénal Article 132-44

⁷² Code pénal Article 131-36-2

13. ละเว้นการเผยแพร่รายงานหรืองานโสตทัศนวัสดุใด ๆ ที่ตนเป็นผู้เขียนหรือผู้เขียนร่วม ซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งหมดหรือบางส่วนกับความผิดที่กระทำ และละเว้นจากการแทรกแซงสาธารณะใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความผิดนี้ บทบัญญัติของย่อหน้านี้ใช้บังคับเฉพาะในกรณีที่มีการตัดสินลงโทษในความผิดทางอาญาหรือความผิดลหุโทษจากการจงใจทำร้ายชีวิต การล่องละเมิดทางเพศ หรือการข่มขืน

14. เพื่อมอบบุตรของตนไว้ในมือของผู้ซึ่งคำสั่งศาลมอบหมายให้ปกครอง

15. ได้รับอนุญาตล่องหน้าจากผู้พิพากษาในการพิจารณาสำหรับการเดินทางไปต่างประเทศ

16. เคารพเงื่อนไขด้านสุขภาพ สังคม การศึกษา หรือการดูแลด้านจิตใจ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เขากลับคืนสู่สังคมและได้รับคุณค่าของการเป็นพลเมือง การดูแลนี้อาจเกิดขึ้นภายในสถานที่รับรองที่เหมาะสมซึ่งนักโทษจำเป็นต้องอาศัยอยู่ หากจำเป็น

17. ภาระผูกพันในการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในข้อ 131-8

18. คำสั่งการดูแลภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา L. 3711-1 ถึง L. 3711-5 ของประมวลกฎหมายสาธารณสุขหากบุคคลนั้นถูกตัดสินว่ามีความผิดในความผิดที่มีการตรวจสอบทางสังคมและการพิจารณาคดี รายงานทางการแพทย์สรุปว่าเขามีแนวโน้มที่จะเข้ารับการรักษา

19. ภาระผูกพันในการชำระภาษีตามปกติ

4.2.2 มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

มาตรการ *suivi socio-judiciaire* ของประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและต้องการแก้ไขฟื้นฟูให้ผู้กระทำความผิดสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติสุข นอกจากจะเป็นมาตรการเฝ้าระวังภายหลังการพ้นโทษ (*mesure de surveillance*) ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังประกอบด้วยมาตรการแก้ไขฟื้นฟูบำบัดทางการแพทย์ (*injonction de soins*) อีกด้วย⁷³

มาตรการดูแลแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (*injonction de soins*)

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา มาตรา 131-36-4⁷⁴ ได้บัญญัติเกี่ยวกับมาตรการดูแลแก้ไขบำบัดและฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ในคดีที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางเพศหรือการกระทำความผิดด้วยความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่มีการก่ออาชญากรรมต่อผู้เยาว์ ในเรื่องทางเพศในและในกรณีของการทรามหรือการกระทำที่ป่าเถื่อนเป็นต้น⁷⁵ ศาลที่พิพากษาตัดสินคดีต้องแจ้งให้ผู้กระทำความผิดทราบถึงมาตรการทางการแพทย์ในการบำบัดฟื้นฟู ซึ่งศาลจะออกคำสั่งให้ใช้มาตรการบำบัดทางการแพทย์โดยแต่งตั้งแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อผู้กระทำความผิดให้ความยินยอมในการเข้าสู่มาตรการดูแลแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ซึ่งหากผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมเข้าสู่มาตรการดูแลแก้ไขปัญหาฟื้นฟูจะได้รับโทษจำคุกกระยะเวลาเต็มตามโทษที่ศาลพิพากษา

⁷³ ปกป้อง ศรีสนิท, 'แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พ้นโทษที่มีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคมระยะที่ 1' (2564) 4 วารสารนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 504.

⁷⁴ Code penal Article 131-36-4

⁷⁵ Mélodie André, 'Injonction de soin' <https://beaubourg--avocats-fr.translate.google.com/injonction-de-soin/?_x_tr_sl=fr&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc#partie2> สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2566.

4.3 ประเทศออสเตรเลีย : รัฐวิคตอเรีย

4.3.1 กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

รัฐวิคตอเรีย ประเทศออสเตรเลียมีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมดูแลผู้ที่ผ่านการพ้นโทษ ในคดีอุกฉกรรจ์ร้ายแรง คือ The Serious Offenders Act 2018 โดยได้กำหนดกรอบการดำเนินการเกี่ยวกับ ผู้กระทำความผิดที่ร้ายแรงที่ได้รับโทษจำคุกในรัฐวิคตอเรียและผู้ที่ยังคงมีความเสี่ยงที่จะก่ออันตรายในสังคม และชุมชน เมื่อการลงโทษได้สิ้นสุดลงแล้วกฎหมายดังกล่าวได้บัญญัติให้อำนาจแก่ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาที่จะสั่งให้ผู้กระทำความผิดดังกล่าวสามารถถูกคุมขังหรือควบคุมดูแลต่อเนื่องเป็นระยะเวลาหนึ่งหลังจากพ้นโทษดังกล่าวได้ โดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและการคุ้มครองของชุมชนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ในการตรากฎหมาย

วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ คือ เพื่อให้ความคุ้มครองชุมชนให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยได้มีการกำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่ได้รับโทษจำคุกสำหรับความผิดร้ายแรงทางเพศบางกรณีหรือ ความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงร้ายแรงบางประเภท และผู้ที่มีความเสี่ยงที่จะก่ออันตรายต่อชุมชนต้องถูกคุมขัง หรือควบคุมดูแลอย่างต่อเนื่อง และเพื่ออำนวยความสะดวกในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้กระทำความผิด⁷⁶

ลักษณะของความผิดที่อยู่ในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

ผู้กระทำความผิดที่อยู่ในเกณฑ์บังคับใช้กฎหมาย The Serious Offenders Act 2018 คือ ⁷⁷

- (1) บุคคลนั้นเป็นผู้กระทำความผิดที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และ
- (2) เป็นผู้กระทำความผิดได้รับโทษจำคุกในความผิดเกี่ยวกับเพศอย่างร้ายแรงหรือความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงอย่างร้ายแรง ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังที่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ
- (3) เป็นผู้กระทำความผิดที่กำลังได้รับโทษจำคุกโทษจำคุกในความผิดเกี่ยวกับเพศอย่างร้ายแรง หรือความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงอย่างร้ายแรง ในขณะที่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ

โดย The Serious Offenders Act 2018 ได้มีการกำหนดตารางความผิดท้ายพระราชบัญญัติไว้ ดังนี้

ตารางที่ 1 (Schedule 1 Serious sex offences)⁷⁸ เป็นความผิดที่เกี่ยวกับเพศ ตัวอย่าง เช่น การข่มขืนกระทำชำเรา การลักพาตัวหรือการกักขังเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ การล่วงละเมิดเพศเด็ก การขู่เชิญ ให้กระทำความผิดทางเพศ เป็นต้น

ตารางที่ 2 (Schedule 2 Serious violence offences)⁷⁹ เป็นการกระทำความผิดที่มีการใช้ ความรุนแรง ตัวอย่างเช่น การฆาตกรรม การทำให้ได้รับบาดเจ็บสาหัส การลักพาตัว การลอบวางเพลิงเป็น เหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย เป็นต้น ซึ่งตามมาตรา 197A แห่งพระราชบัญญัติอาชญากรรม ค.ศ.1958(CRIMES ACT 1958) วางหลักว่า บุคคลที่ทำการลอบวางเพลิงตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 197⁸⁰ และทำให้บุคคลอื่น เสียชีวิต อันเป็นความผิดฐานลอบวางเพลิงเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายถือเป็นการกระทำความผิดที่มีการใช้ ความรุนแรงอันอยู่ในขอบเขตของการใช้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย

⁷⁶ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) SECT 1

⁷⁷ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 8

⁷⁸ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SCHEDULE 1

⁷⁹ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SCHEDULE 2

⁸⁰ CRIMES ACT 1958 SECT 197

ตารางที่ 3 (Schedule 3 Additional offences not to be committed as core conditions of supervision order)⁸¹ เป็นความผิดเพิ่มเติมที่ไม่ควรกระทำเป็นเงื่อนไขหลักของคำสั่งกำกับดูแล ตัวอย่างเช่น ความผิดตามที่พระราชบัญญัติอาชญากรรม ค.ศ.1958 (CRIMES ACT 1958)⁸² กำหนด การทำให้ได้รับบาดเจ็บโดยเจตนาหรือประมาทเลินเล่อ การถูกลักขโมยหรือขู่ว่าจะทำให้ได้รับบาดเจ็บสาหัส ความผิดฐานขับรถเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การกระทำความผิดด้วยการขู่ว่าจะทำร้ายทรัพย์สิน การปล้นหรือการปล้นโดยมีอาวุธ และการลักทรัพย์อุกฉกรรจ์ เป็นต้น

จะเห็นว่ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของประเทศออสเตรเลียรัฐวิกตอเรียนั้น สามารถใช้บังคับแก่ความผิดที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่ใช้ความรุนแรง แม้จะไม่ได้จัดอยู่ในตารางของความผิดที่มีการใช้ความรุนแรง (Serious violence offences) แต่การปล้นทรัพย์สินหรือการลักทรัพย์อุกฉกรรจ์ก็เป็นความผิดเพิ่มเติมที่ปรากฏอยู่ในตารางที่ 3 อันเป็นความผิดที่ไม่ควรกระทำซึ่งจะนำมาเป็นเงื่อนไขหลักของการใช้คำสั่งคุมประพฤติ

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

1. คำสั่งให้คุมประพฤติภายหลังการพ้นโทษ (supervision orders)

ในกรณีที่ศาลพิจารณาว่าบุคคลที่ถูกตัดสินโทษจำคุกในคดีเกี่ยวกับเพศอย่างร้ายแรงหรือความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงอย่างร้ายแรงมีความเสี่ยงที่อาจก่ออันตรายหรือกระทำความผิดทางเพศอย่างร้ายแรงหรือความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงอย่างร้ายแรงต่อไป ก่อนที่ผู้กระทำความผิดจะพ้นโทษ เลขาธิการกระทรวงยุติธรรม(Secretary) จะทำการประเมินความเสี่ยงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาล ให้ศาลออกคำสั่งให้คุมประพฤติภายหลังการพ้นโทษ (supervision orders) ศาลอาจออกคำสั่งควบคุมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดที่เข้าเกณฑ์ได้ หากศาลเห็นว่า ผู้กระทำความผิดที่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าว หลังจากที่ได้รับอนุญาตจากการควบคุมตัวไปแล้ว มีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความอันตรายต่อสังคมและชุมชน หรือจะไปกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอย่างร้ายแรงหรือความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงอย่างร้ายแรง หรือทั้งสองอย่าง ถ้าไม่มีคำสั่งให้คุมประพฤติ⁸³ ซึ่งศาลจะกำหนดเงื่อนไขและมีระยะเวลาของคำสั่งไม่เกิน 15 ปี⁸⁴นับแต่วันที่ผู้กระทำความผิดพ้นโทษ

วัตถุประสงค์หลักของเงื่อนไขของคำสั่งให้คุมประพฤติ คือ เพื่อลดความเสี่ยงที่ผู้กระทำความผิดจะกลับมากระทำความผิดซ้ำโดยการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอย่างร้ายแรงหรือความผิดที่ใช้ความรุนแรงอย่างร้ายแรง หรือทั้งสองอย่าง วัตถุประสงค์รองของเงื่อนไขของคำสั่งให้คุมประพฤติ คือ เพื่อคุ้มครองผู้เสียหายของผู้กระทำความผิดตามสมควร เกี่ยวกับความปลอดภัยและสวัสดิภาพของตนเองและเพื่อลดความเสี่ยงที่ผู้กระทำความผิดจะกลับมากระทำความผิดซ้ำ โดยที่เงื่อนไขอาจกำหนดเกี่ยวกับการส่งเสริมการฟื้นฟูและการบำบัดผู้กระทำความผิด⁸⁵

⁸¹ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SCHEDULE 3

⁸² CRIMES ACT 1958.

⁸³ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 14

⁸⁴ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 19

⁸⁵ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 27

ศาลจะมีการกำหนดเงื่อนไขคำสั่งให้คุมประพฤติของผู้กระทำความผิดในระยะเวลาของคำสั่งดังต่อไปนี้⁸⁶

- (1) ส่วนนี้กำหนดเงื่อนไขหลักของคำสั่งควบคุมที่ใช้กับผู้กระทำความผิดในระหว่างระยะเวลาของคำสั่ง โดยไม่คำนึงว่าคำสั่งนั้นจะเกิดขึ้นเมื่อใด
- (2) ผู้กระทำความผิดจะต้องไม่กระทำความผิดทางเพศอย่างร้ายแรงในรัฐวิกตอเรียหรือที่อื่น ๆ
- (3) ผู้กระทำความผิดจะต้องไม่กระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรงอย่างร้ายแรงในรัฐวิกตอเรียหรือที่อื่น ๆ
- (4) ผู้กระทำความผิดจะต้องไม่กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในตารางที่ 3 ในรัฐวิกตอเรียหรือที่อื่น ๆ
- (5) หากศาลกำหนดให้ผู้กระทำความผิดพักอาศัยในสถานที่อยู่อาศัย หรือหน่วยงานมีคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดพักอาศัยในสถานพักพิง ผู้กระทำความผิดจะต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความสงบเรียบร้อยของสถานพักพิงหรือความปลอดภัย และ สวัสดิภาพของผู้กระทำความผิดหรือเจ้าหน้าที่ของสถานบริการหรือผู้มาติดต่อสถานบริการ
- (6) ถ้าศาลกำหนดให้ผู้กระทำความผิดพักอาศัยในสถานสงเคราะห์ หรือหน่วยงานมีคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดพักอาศัยในสถานสงเคราะห์ ผู้กระทำความผิดต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ควบคุมหรือเจ้าหน้าที่ที่กำหนดตามมาตรา 183
- (7) หากศาลกำหนดให้ผู้กระทำความผิดพักอาศัยในสถานบำบัดที่พักอาศัย ผู้กระทำความผิดต้องไม่กระทำการที่เสี่ยงต่อความสงบเรียบร้อยของสถานบำบัดหรือความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้กระทำความผิดหรือเจ้าหน้าที่ของสถานบำบัดหรือผู้มาเยี่ยม สิ่งอำนวยความสะดวก
- (8) ถ้าศาลกำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องอยู่ในสถานบำบัดรักษาในสถานพยาบาล ผู้กระทำความผิดปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งระบุไว้ตามมาตรา 183 ทุกประการ
- (9) ผู้กระทำความผิดต้องไม่มีส่วนร่วมในพฤติกรรมหรือการกระทำใด ๆ ที่คุกคามความปลอดภัยของบุคคลใด ๆ (รวมถึงผู้กระทำความผิด)
- (10) ผู้กระทำความผิดต้องเข้าร่วมในสถานที่ใด ๆ ที่หน่วยงานกำกับดูแลเพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดการเงื่อนไขของคำสั่ง
- (11) ผู้กระทำความผิดต้องเข้าร่วม ณ สถานที่ใด ๆ ที่หน่วยงานกำกับดูแลเพื่อวัตถุประสงค์ในการประเมินตามที่ศาล เลขาธิการ (Secretary) หรือ DPP (อัยการ) กำหนดตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ (รวมถึงการตรวจร่างกายโดยผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดหา ศาลพร้อมรายงานเพื่อช่วยศาลในการกำหนดความจำเป็นหรือรูปแบบเงื่อนไขใด ๆ ของคำสั่ง)
- (12) ผู้กระทำความผิดต้องรายงานและรับการเยี่ยมชมจากเลขาธิการหรือบุคคลใด ๆ ที่เลขาธิการเสนอชื่อเพื่อวัตถุประสงค์ของหมวดย่อยนี้
- (13) ผู้กระทำความผิดต้องแจ้งให้หน่วยงานทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการจ้างงานหรือการจ้างงานใหม่ (ไม่ว่าจะรับค่าจ้างหรือไม่รับค่าจ้าง) อย่างน้อย 2 วันก่อนที่ซัดเจนก่อนที่จะเริ่มการเปลี่ยนแปลงหรือการจ้างงานใหม่
- (14) ผู้กระทำความผิดจะต้องไม่เดินทางออกจากรัฐวิกตอเรีย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่ได้รับมอบโดยทั่วไปหรือในกรณีเฉพาะที่เกี่ยวข้อง

⁸⁶ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 31

(15) ผู้กระทำความผิดต้องปฏิบัติตามคำสั่งของหน่วยงานภายใต้อำนาจฉุกเฉินในมาตรา 142

(16) ผู้กระทำความผิดต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานราชทัณฑ์ชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ที่กำหนดตามมาตรา 209⁸⁷

หากมีการฝ่าฝืนเงื่อนไขคำสั่งคุมประพฤติ เจ้าหน้าที่ (The Authority) อาจทำการตรวจสอบผู้กระทำความผิดที่ถูกกล่าวหาว่าฝ่าฝืนเงื่อนไขของคำสั่งให้คุมประพฤติภายหลังการพ้นโทษ หากายหลักการตรวจสอบพบว่าได้ทำการฝ่าฝืนเงื่อนไขคุมประพฤตินั้นจริง เจ้าหน้าที่อาจเลือกดำเนินการได้ดังต่อไปนี้⁸⁸

(1) ไม่ดำเนินการใดๆ

(2) ตักเตือนอย่างเป็นทางการแก่ผู้กระทำความผิด

(3) เปลี่ยนแปลงทิศทางที่หน่วยงานให้กับผู้กระทำความผิดภายใต้เงื่อนไขของคำสั่งการกำกับดูแลหรือคำสั่งการกำกับดูแลชั่วคราว

(4) แนะนำให้เลขานุการกระทรวงยุติธรรมใช้ part 8⁸⁹ เพื่อทบทวนเงื่อนไขของคำสั่งการกำกับดูแลหรือคำสั่งการกำกับดูแลชั่วคราว

(5) แนะนำให้เลขาธิการส่งเรื่องไปยังอัยการแห่งรัฐวิคตอเรีย เพื่อพิจารณาว่าควรยื่นคำร้องสำหรับคำสั่งกักขังในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดหรือไม่

(6) แนะนำให้เลขาธิการกระทรวงยุติธรรมเริ่มดำเนินการทางอาญากับผู้กระทำความผิดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดที่ถูกกล่าวหา

2. คำสั่งกักขังภายหลังการพ้นโทษ (detention orders)

---

⁸⁷ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 209

Officer may give instructions

(1) In accordance with the supervision order or interim supervision order applying to the offender, a community corrections officer or a specified officer may give to the offender any reasonable instruction that is necessary to ensure —

(a) the safety and welfare of an offender or any other person; or

(b) compliance with any conditions of the supervision order or interim supervision order; or

(c) compliance with any rehabilitation or treatment plan for the offender; or

(d) compliance with any directions given by the Authority to the offender in accordance with the supervision order or interim supervision order.

(2) A specified officer may use reasonable force to compel an offender to obey an instruction if the specified officer believes on reasonable grounds that the use of force is necessary—

(a) to prevent the offender or another person being killed or seriously injured; or

(b) to prevent serious damage to property.

(3) In compelling an offender under subsection (2) to obey an instruction, a specified officer may apply an authorised instrument of restraint to the offender if the specified officer believes on reasonable grounds that this is necessary to prevent the offender or another person being killed or seriously injured.

⁸⁸ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 170

⁸⁹ PART 8--REVIEW OF ORDERS AND CONDITIONS

พนักงานอัยการอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลออกคำสั่งกักขังหรือคำสั่งควบคุมตัว⁹⁰ โดยกำหนดให้ผู้กระทำความผิดถูกคุมขังตามระยะเวลาของคำสั่งและเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของคำสั่งกักขังแล้ว อัยการยังคงสามารถยื่นคำร้องขอต่อศาลฎีกาเพื่อขอต่ออายุคำสั่งกักขังต่อไปได้ แต่อย่างไรก็ตามไม่ให้มีคำสั่งเกินกว่า 3 ปี หากศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดที่ถูกกำหนดโทษคุมขังสำหรับความผิดร้ายแรงทางเพศ หรือความผิดฐานใช้กำลังรุนแรง หลังจากได้รับการปล่อยตัวจากการควบคุมตัวจะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ (unacceptable risk) กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอย่างร้ายแรงหรือความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงอย่างร้ายแรง หรือทั้งสองอย่าง ถ้าไม่มีคำสั่งกักขังหรือคำสั่งควบคุมผู้กระทำความผิดภายหลังพ้นโทษ ซึ่งพนักงานอัยการ (DPP) มีภาระในการพิสูจน์ว่าผู้กระทำความผิดนั้นก่อให้เกิดหรือจะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้⁹¹

ผลของคำสั่งกักขัง คือ ให้ผู้กระทำความผิดถูกคุมขังในเรือนจำตามระยะเวลาของคำสั่งนั้น⁹² โดยเป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ ค.ศ.1986 ซึ่งสถานะของผู้กระทำความผิดตามคำสั่งกักขังภายหลังการพ้นโทษนี้จะต้องได้รับการปฏิบัติในลักษณะที่เหมาะสมกับสถานะของผู้ถูกคำสั่งกักขังภายหลังการพ้นโทษ ในฐานะผู้ต้องขังที่ไม่มีความผิด ภายใต้ข้อกำหนดที่เหมาะสมที่จำเป็นในการรักษาการจัดการ การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเรือนจำ และการดูแลและสวัสดิภาพที่ปลอดภัยของผู้ถูกคำสั่ง ซึ่งผู้ถูกคำสั่งกักขังภายหลังพ้นโทษต้องไม่อยู่หรือถูกคุมขังในพื้นที่หรือหน่วยของเรือนจำเดียวกันกับผู้ต้องโทษคุมขังทั่วไป แต่ผู้ถูกคำสั่งอาจได้รับการพักอาศัยหรือควบคุมตัวในพื้นที่หรือหน่วยของเรือนจำเดียวกันกับผู้ต้องโทษคุมขัง ถ้ามีความจำเป็นตามสมควรเพื่อวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟู การรักษา การทำงาน การศึกษา และการเข้าถึงสังคมโดยทั่วไป และเพื่อวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้อง หรือจำเป็นสำหรับการดูแลที่ปลอดภัยหรือสวัสดิภาพของผู้ถูกคำสั่งหรือความปลอดภัยหรือความสงบเรียบร้อยของเรือนจำ⁹³ และภายหลังการมีการออกคำสั่งกักขังภายหลังการพ้นโทษแล้ว จะต้องมีการทบทวนตรวจสอบคำสั่งโดย DPP (อัยการ) ต้องยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ทบทวนตรวจสอบคำสั่งกักขังภายหลังการพ้นโทษไม่เกินหนึ่งปีหลังจากจัดทำขึ้นครั้งแรก และทบทวนตรวจสอบต่อไปในทุกๆระยะหนึ่งปี⁹⁴ เพื่อศาลอาจมีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลง ยกเลิก หรือเปลี่ยนมาตรการใดๆเกี่ยวกับผู้ที่ถูกคำสั่งกักขังภายหลังการพ้นโทษนั้น

3. คำสั่งควบคุมตัวในกรณีฉุกเฉิน (emergency detention order)

เมื่อผู้กระทำความผิดร้ายแรงต้องอยู่ภายใต้คำสั่งคุมประพฤติ ศาลสามารถออกคำสั่งกักขังฉุกเฉินได้หากเชื่อว่าสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป คือ ผู้กระทำความผิดมีความเสี่ยงที่จวนเจียนจะก่ออาชญากรรมร้ายแรงหรือความผิดทางเพศร้ายแรงหาก ไม่มีคำสั่งกักขังฉุกเฉิน⁹⁵ โดยเลขานุการกระทรวงยุติธรรมอาจยื่นคำ

⁹⁰ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 61

⁹¹ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 63

⁹² SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 66

⁹³ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 255

⁹⁴ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 100

⁹⁵ Fernanda Dahlstrom, 'Serious Offenders' <[https://www.gotocourt-com-](https://www.gotocourt-com-au.translate.google.com/criminal-law/vic/serious-offenders/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc)

[au.translate.google.com/criminal-law/vic/serious-offenders/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc](https://www.gotocourt-com-au.translate.google.com/criminal-law/vic/serious-offenders/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc)

สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2566.

ร้องขอต่อศาลให้ศาลมีคำสั่งกักขังฉุกเฉิน⁹⁶ และศาลอาจมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินในส่วนที่เกี่ยวกับผู้กระทำความผิด ถ้าปรากฏต่อศาลว่าเรื่องที่กล่าวหาสนับสนุนคำขอ หากพิสูจน์ได้ แสดงว่าเป็นเพราะพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งผู้กระทำความผิดมีความเสี่ยงที่จวนเจียนจะกระทำความผิดทางเพศอย่างร้ายแรงหรือความผิดเกี่ยวกับ ความรุนแรงอย่างร้ายแรงหรือทั้งสองอย่างหากไม่ได้ออกคำสั่งควบคุมตัวในกรณีฉุกเฉิน⁹⁷ โดยผลของคำสั่ง กักขังฉุกเฉิน คือ ให้ผู้กระทำความผิดถูกคุมขังในเรือนจำตามระยะเวลาของคำสั่ง⁹⁸

4.3.2 มาตรการฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

ประเทศออสเตรเลียมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวกับมาตรการการฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยจะมีความแตกต่างกันในแต่ละรัฐซึ่งรัฐวิคตอเรีย ก็มีบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอยู่ หลายฉบับซึ่งแต่ละฉบับมีจุดประสงค์หรือเจตนารมณ์เดียวกันคือต้องการที่จะฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กับตัว เข้าสู่สังคมได้อย่างปกติสุข โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดดังนี้

1. กฎหมายระดับประเทศ (Federal Laws)

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดตามกฎหมายระดับประเทศ (Federal Offences) พระราชบัญญัติอาชญากรรม ค.ศ. 1914 มาตรา 16A(1) บัญญัติว่า “ในการกำหนดโทษ หรือคำสั่งใด ๆ แก่ผู้ที่ กระทำความผิดตามกฎหมายระดับรัฐ ศาลจะต้องกำหนดโทษหรือมีคำสั่งที่เหมาะสมกับความร้ายแรงของ พฤติการณ์ในการกระทำผิดทั้งปวง”⁹⁹

โดยมาตรา 16A(2) กำหนดให้ศาลต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการใน การกำหนด โทษแก่ผู้กระทำความผิดเช่น ลักษณะและพฤติการณ์ในการกระทำความผิด ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิด ดังกล่าว ผลในทางป้องปรามการกระทำความผิด ความจำเป็นในการรับประกันว่าผู้กระทำความผิดได้รับโทษที่เพียงพอกับ การกระทำความผิดของตนแล้ว และบุคลิกลักษณะ ประวัติ อายุ สุขภาพจิตและสุขภาพกายของผู้กระทำความผิด รวมไปถึง ถึงโอกาสในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด¹⁰⁰ ซึ่งมาตรานี้เป็นเพียงมาตราเดียวที่กล่าวถึงการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด เอาไว้ในกฎหมายฉบับนี้¹⁰¹

2. The Serious Offenders Act 2018

นอกจากกฎหมายดังกล่าวจะได้มีการกำหนดมาตรการในการป้องกันผู้กระทำความผิดไม่ให้เป็น อันตรายต่อสังคมแล้ว ยังได้มีการกำหนดมาตรการในการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในเรื่องการรักษาและการ กำกับดูแลอย่างเข้มข้น¹⁰²

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งคุมประพฤติ ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้กระทำความผิดพำนักอยู่ในสถาน บำบัดที่พักอาศัย หากเห็นว่าเงื่อนไขดังกล่าวมีความจำเป็นเพื่อลดความเสี่ยงของผู้กระทำความผิดที่จะก่อ

⁹⁶ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 87

⁹⁷ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 89

⁹⁸ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 94

⁹⁹ Section 16A(1) of the Crimes Act 1914 (Commonwealth)

¹⁰⁰ Section 16A(2) of the Crimes Act 1914 (Commonwealth)

¹⁰¹ Karen Heseltine, Andrew Day and Rick Sarre, Prison-based correctional.

¹⁰² Fernanda Dahlstrom, ‘Serious Offenders’ <<https://www-gotocourt-com->

[au.translate.google.com/criminal-law/vic/serious-offenders/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc](https://www-gotocourt-com-au.translate.google.com/criminal-law/vic/serious-offenders/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc)

อาชญากรรมรุนแรงหรือความผิดทางเพศร้ายแรง เมื่อมีการกำหนดเงื่อนไขการรักษาและการดูแลอย่างเข้มข้นให้เป็นส่วนหนึ่งของคำสั่งคุมประพฤติ ศาลจะต้องกำหนดเงื่อนไขต่อไปนี้ด้วย

- ผู้กระทำความผิดต้องเข้าร่วมในโครงการและกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการรักษา
- ผู้กระทำความผิดต้องไม่ออกจากสถานที่โดยไม่ได้รับอนุญาต
- ผู้กระทำความผิดจะต้องอยู่ภายใต้การตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด
- ผู้กระทำความผิดจะต้องไม่กระทำการใดๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความสงบเรียบร้อยของ

สถานที่หรือต่อความปลอดภัยของสังคม

เงื่อนไขการรักษาและการดูแลอย่างเข้มข้น¹⁰³

ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขในคำสั่งคุมประพฤติให้ผู้กระทำความผิดพำนักอยู่ในสถานบำบัดที่พักอาศัย หากศาลพอใจว่า (a) จำเป็นเพื่อลดความเสี่ยงของผู้กระทำความผิดที่จะกระทำความผิดทางเพศอย่างร้ายแรงหรือความผิดที่ใช้ความรุนแรงอย่างร้ายแรงหรือทั้งสองอย่าง และ (b) พิจารณาแล้วว่ามีวิธีการจัดการความเสี่ยงที่มีข้อจำกัดน้อยกว่าที่อ้างถึงในวรรค (a)

แผนการรักษาและการกำกับดูแล¹⁰⁴

(1) ตามคำสั่งของศาลหรือคำร้องขอของศาล เลขานุการจะต้องจัดเตรียมแผนการรักษาและการควบคุมดูแลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิด

(2) ต้องกำหนดแผนการรักษาและการกำกับดูแล

(ก) การรักษาและบริการที่จะเสนอให้กับผู้กระทำความผิดในสถานบำบัดที่อยู่อาศัยในช่วงระยะเวลาของการรักษาอย่างเข้มข้นและเงื่อนไขการควบคุมดูแลตามคำสั่งคุมประพฤติ และ

(ข) เหตุใดการรักษาและบริการจึงต้องช่วยลดความเสี่ยงของผู้กระทำความผิดที่กระทำความผิดทางเพศอย่างร้ายแรงหรือความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงอย่างร้ายแรงหรือทั้งสองอย่าง และ

(ค) มีการทดลองหรือพิจารณาตัวเลือกอื่นที่อยู่ที่มีข้อจำกัดน้อยกว่าสำหรับการส่งมอบการรักษาและบริการแก่ผู้กระทำความผิดหรือไม่ และ

(ง) ประโยชน์ของการส่งบำบัดและบริการในสถานบำบัดที่อยู่อาศัย และ

(จ) กระบวนการที่เสนอให้ผู้กระทำความผิดเปลี่ยนจากสถานบำบัดที่อยู่อาศัยไปยังสถานพักฟื้นหรือสถานที่อื่นในชุมชน และ

(ฉ) เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. พระราชบัญญัติอาชญากรรม ค.ศ.1914 (CRIMES ACT 1914)

ตามมาตรา 16A(2)(n) กำหนดให้ศาลพิจารณาปัจจัยต่างๆ ส่วนบุคคลของผู้กระทำความผิด รวมถึงโอกาสในการฟื้นฟูสมรรถภาพ ซึ่งการฟื้นฟูสมรรถภาพมีจุดมุ่งหมายในการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมของบุคคล เพื่อให้ผู้กระทำความผิดสามารถกลับใจและปรับปรุงตัวในการกลับสู่ชุมชนได้อีกครั้ง เป็นพลเมืองดีที่เคารพกฎหมาย¹⁰⁵

¹⁰³ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 32

¹⁰⁴ SERIOUS OFFENDERS ACT 2018 (NO. 27 OF 2018) - SECT 274

¹⁰⁵ National Judicial College of Australia, 'REHABILITATION' <https://csd.njca.com.au/principles-practice/general_sentencing_principles/s16a_specific_relevant_factors/rehabilitation/> สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2566.

4. พระราชบัญญัติการลงโทษ ค.ศ.1991 (Sentencing Act 1991)

พระราชบัญญัติการลงโทษ ค.ศ. 1991 แห่งรัฐวิกตอเรีย กล่าวถึงการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดไว้เป็นการทั่วไปอย่างกว้าง ๆ โดยมาตรา 5(1) บัญญัติถึงวัตถุประสงค์ในการกำหนดโทษของศาลว่า “วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการกำหนดโทษแก่ผู้กระทำผิด คือ

1. เพื่อลงโทษผู้กระทำผิดภายในขอบเขตและในลักษณะที่เป็นธรรมสำหรับพฤติกรรมที่พึงปวงหรือ
2. เพื่อป้องปรามผู้กระทำผิดหรือบุคคลอื่นไม่ให้กระทำผิดกฎหมายอย่างเดียวกันหรือในลักษณะเดียวกันอีก หรือ
3. เพื่อกำหนดเงื่อนไขที่ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า ทำให้การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเป็นไปได้ง่ายขึ้น หรือ
4. เพื่อแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าศาลตำหนิติเตียนพฤติกรรมที่ผู้กระทำผิดได้กระทำลงไป หรือขึ้นไป

5. เพื่อปกป้องชุมชนจากผู้กระทำผิด¹⁰⁶

5. พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ ค.ศ. 1986 (Corrections Act 1986)

ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์และโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดไว้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น อย่างไรก็ตาม มาตรา 57B กล่าวถึงการอนุญาตให้ผู้กระทำผิดออกนอกเรือนจำเพื่อการแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation and Transition Permit) ไว้ว่า “เลขาธิการ (The Secretary) อาจอนุญาตให้ผู้กระทำผิดออกนอกเรือนจำเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูด้วยวัตถุประสงค์หนึ่งวัตถุประสงค์ใดดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์เกี่ยวกับความแข็งแรงของร่างกายหรือการศึกษาของผู้ต้องขัง
2. เพื่อเข้าร่วมโปรแกรมที่ได้รับการรับรองจากเลขาธิการว่าเป็นโปรแกรมที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการรักษาความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของผู้ต้องขัง
3. เพื่อให้ผู้ต้องขังพักอาศัยอยู่ในศูนย์เปลี่ยนผ่าน (Transition Center) ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดไว้ตามแผนสำหรับผู้ต้องขังที่ได้รับอนุญาต
4. เพื่อหางานหรือทำงานรวมถึงกรณีทำงานในชุมชนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง
5. เพื่อเข้าร่วมโปรแกรมที่ได้รับการรับรองจากเลขาธิการว่าเป็นโปรแกรมที่ได้รับการออกแบบมาเพื่ออำนวยความสะดวก

(1) ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง หรือ

(2) ในการกลับคืนสู่สังคมของผู้ต้องขัง หรือ

(3) การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยของผู้ต้องขัง¹⁰⁷

¹⁰⁶ Section 5(1)(c) of the Sentencing Act 1991 (Victoria); Karen Heseltine, Andrew Day and Rick Sarre, Prison-based correctional offender rehabilitation programs: The 2009 national picture in Australia, 10.

¹⁰⁷ Corrections Act 1986 Section 57(B)

บทที่ 5

วิเคราะห์ขอบเขตของความผิดตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำ ความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการทำความผิดซ้ำแก่ผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะอันตรายและยังมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกันซ้ำอีก โดยได้มีการกำหนดถึงมาตรการป้องกันการทำความผิดซ้ำในความผิดบางฐานไว้ โดยเฉพาะ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภทความผิดหลัก คือ 1.ความผิดเกี่ยวกับเพศ 2.ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และ 3.ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ โดยมีการกำหนดระดับฐานความผิดไว้โดยเฉพาะ ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงขอบเขตการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้วเห็นได้ว่า ขอบเขตของความผิดดังกล่าวนี้ยังไม่ครอบคลุมถึงความผิดอาญาในฐานอื่นซึ่งสมควรและเหมาะสมที่จะอยู่ในขอบเขตของความผิดตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ด้วย เนื่องจากเป็นความผิดที่มีลักษณะที่อุกฉกรรจ์ รุนแรงและสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรง และเป็นอันตรายต่อสังคม อาทิเช่น ความผิดฐานชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์ ความผิดฐานวางเพลิง และความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย เป็นต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการวิเคราะห์ถึงความผิดทั้งหลายว่าความผิดใดอยู่ในขอบเขตการใช้บังคับบ้างและหากความผิดใดไม่ได้อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว นั้น จะมีความจำเป็นและสมควรเพียงใดที่จะแก้ไขเพิ่มเติมให้ความผิดนั้นอยู่ในขอบเขตของความผิดตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำความผิดซ้ำและความผิดเกี่ยวกับเพศที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เพื่อให้มาตราทางกฎหมายต่าง ๆ นั้นสามารถนำไปใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดได้ โดยผู้เขียนได้ทำการวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ไว้ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ความผิดฐานชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติ มาตรการป้องกันการทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 หรือไม่

เนื่องจากมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เป็นมาตราที่บัญญัติถึงขอบเขตของความผิดในการใช้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวนั้นได้มีการบัญญัติให้ความผิดฐานชิงทรัพย์และความผิดฐานปล้นทรัพย์เป็นความผิดที่อยู่ในขอบเขตของการบังคับใช้โดยชัดแจ้ง เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และเสรีภาพของบุคคล แต่มีเหตุจูงใจในการกระทำความผิดความผิดฐานชิงทรัพย์นั้น คือ ความต้องการในทรัพย์ แต่ถึงอย่างไรการกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์และความผิดฐานปล้นทรัพย์นั้นก็มีความผิดที่อาจมีพฤติการณ์ในการกระทำที่มีการใช้ความรุนแรงได้ เพราะการใช้กำลังประทุษร้ายนั้นอาจเป็นเหตุให้บุคคลได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายได้ อีกทั้งผู้กระทำความผิดบางรายอาจมีความผิดปกติหรือมีความบกพร่องทางจิตที่ชอบใช้ความรุนแรงในการกระทำความผิด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำมาตรการป้องกันการทำความผิดซ้ำมาใช้แก่บุคคลดังกล่าว โดยเฉพาะมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยศาลอาจมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทำซ้ำด้วยมาตรการทางการแพทย์ หรือมาตรการอื่นๆ ที่รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมกำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น ความผิดฐานชิงทรัพย์จึงควรอยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของ

พระราชบัญญัตินี้ด้วย จึงเกิดคำถามที่ว่าหากทหารทำความผิดฐานชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์นั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายจะอยู่ในขอบเขตของการใช้บังคับตามมาตรา 3 วรรค 2 ที่ว่า “ในกรณีศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามมาตราหนึ่งมาตราใดตามที่ระบุไว้ในมาตราสามวรรคหนึ่งแม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในวรรคหนึ่งก็ตามก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย” หรือไม่

ตามกฎหมายต่างประเทศว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำนั้น ในบางประเทศได้มีการบัญญัติให้ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ใช้ความรุนแรงเช่น ความผิดฐานชิงทรัพย์หรือความผิดฐานปล้นทรัพย์เป็นความผิดที่อยู่ในขอบเขตของการใช้บังคับมาตรการต่าง ๆ เนื่องจากเห็นว่าผู้กระทำความผิดนั้นเป็นผู้กระทำความผิดอันตราย อาทิเช่น กฎหมายของประเทศสหราชอาณาจักร(Sentencing Act 2020) ได้กำหนดให้ความผิดฐานปล้นเป็นความผิดที่รุนแรง(specified violent offence) อันเป็นหนึ่งในประเภทของความผิดที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในขอบเขตของกฎหมายเพื่อนำมาตรการทางกฎหมายอันเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำมาใช้บังคับได้ และกฎหมายของประเทศออสเตรเลียรัฐวิกตอเรียได้กำหนดให้ความผิดฐานปล้นทรัพย์หรือลักทรัพย์อุกฉกรรจ์ เป็นความผิดที่อยู่ในตารางที่ 3 (Schedule 3 Additional offences not to be committed as core conditions of supervision order)อันเป็นความผิดเพิ่มเติมที่ไม่ควรกระทำโดยเป็นเงื่อนไขหลักของคำสั่งคุมประพฤติ ถึงแม้รัฐวิกตอเรียจะไม่ได้กำหนดให้ความผิดฐานปล้นทรัพย์และความผิดฐานลักทรัพย์อุกฉกรรจ์ เป็นความผิดในประเภทของความผิดที่มีการใช้ความรุนแรงตามตารางที่ 2 (Schedule 2 Serious violence offences) แต่ก็กำหนดให้เป็นความผิดที่ศาลอาจมีคำสั่งคุมประพฤติได้ ซึ่งถือเป็นมาตรการทางกฎหมายอย่างหนึ่งในการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำได้ ส่วนมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำหรือมาตรการติดตามผลทางสังคม(suivi socio-judiciaire) ของประเทศสหรัฐอเมริกาฝรั่งเศสนั้นจะมุ่งเน้นใช้บังคับแต่ในเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางเพศหรือความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก แต่ก็มีได้มีการบัญญัติให้ความผิดฐานวางเพลิงและความผิดฐานก่อการร้าย เป็นความผิดที่สามารถสั่งใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำได้

กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในประเทศไทย คือพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงพ.ศ. 2565 เมื่อพิจารณาตามมาตรา 3 วรรค 2 ได้บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามมาตราหนึ่งมาตราใดตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่งแม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในวรรคหนึ่งก็ตามก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย” จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวนี้ได้กำหนดรับรองให้สามารถขยายขอบเขตของความผิดนอกจากที่บัญญัติไว้ตามวรรคหนึ่งได้

ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1491/2530

จำเลยที่ 1 ใช้ปืนยิง และจำเลยที่ 2 ใช้มีดฟัน ม.ผู้ตายถึงแก่ความตาย แล้วเอาเงินสดจากตัวผู้ตายพากันหลบหนีไป แม้จำเลยทั้งสองจะกระทำไปโดยประสงค์จะชิงทรัพย์ของผู้ตายก็ตามแต่ในขณะเดียวกันจำเลยทั้งสองก็มีเจตนาฆ่าผู้ตายด้วย จึงเป็นความผิดฐานฆ่าผู้ตายเพื่อจะเอาหรือเอาไว้ซึ่งผลประโยชน์อันเกิดแต่การที่จำเลยทั้งสองได้กระทำการชิงทรัพย์ เพื่อปกปิดความผิดฐานชิงทรัพย์ที่จำเลยทั้งสองได้กระทำไว้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289(7) อีกบทหนึ่งและต้องใช้กฎหมายบทนี้ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษแก่จำเลยทั้งสองตามมาตรา 90

เนื่องจากในกรณีนี้ผู้กระทำความผิดฐานฆ่าคนตายอยู่ในตัวอันเป็นการกระทำความผิดเดียวผิดกฎหมายหลายบท¹⁰⁸ ถึงแม้ว่าศาลจะพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดในความผิดที่เป็นบทลงโทษหนักที่สุดคือ ความผิดฐานชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย อันเป็นฐานความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในมาตรา 3 ก็ตาม ในกรณีดังกล่าวสามารถนำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับได้กับผู้กระทำความผิดได้

5.2 วิเคราะห์ความผิดฐานวางเพลิงควรอยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 หรือไม่

เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.2565 มาตรา 3 มิได้มีการบัญญัติให้ความผิดฐานวางเพลิงเป็นความผิดที่อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งความผิดฐานวางเพลิงเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกไม่ปลอดภัยต่อชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน เป็นการกระทำที่มีลักษณะอันตราย เป็นที่ตระหนกตกใจแก่ประชาชน¹⁰⁹ โดยการวางเพลิงนั้นอาจเป็นเหตุให้เกิดอันตรายร้ายแรงแก่ความปลอดภัยในชีวิตร่างกายของบุคคลอย่างรุนแรงและยากที่จะควบคุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นความผิดฐานวางเพลิงอันมีเหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 218 อันเป็นการวางเพลิงต่อทรัพย์สำคัญที่มีความเป็นอันตรายสูง¹¹⁰ คุณธรรมทางกฎหมายในความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์นั้นไม่ใช่กรรมสิทธิ์ แต่เป็นอันตรายต่อประชาชน¹¹¹ เป็นการกระทำความผิดที่เป็นการก่ออันตราย (Gefahrdungsdelikt) ดังนั้นกฎหมายจึงบัญญัติมาเพื่อควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคมเป็นการป้องกันไว้ก่อน มิให้บุคคลใดกระทำการใดอันเป็นการก่อให้เกิดอันตราย หรือทำอันตรายต่อคุณธรรมทางกฎหมาย ทั้งนี้หากความเป็นอันตรายนั้นได้เกิดขึ้นจริงผลของการกระทำนั้นจะทำให้ผู้กระทำความผิดรับโทษหนักขึ้น

ถึงแม้การกระทำความผิดฐานวางเพลิงจะยังไม่เป็นผลอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรือเสรีภาพของบุคคลอันเป็นความผิดที่เป็นการทำอันตราย(Verletzungsdelikt)โดยตรง แต่การกระทำดังกล่าวก็เป็นการกระทำความผิดที่เป็นการก่ออันตราย(Gefahrdungsdelikt)แล้ว โดยเฉพาะหากการก่ออันตรายนั้นมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของสังคมเป็นอย่างยิ่ง เมื่อความผิดฐานวางเพลิงเป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นความผิดฉกรรจ์ เป็นการกระทำด้วยความรุนแรงส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในอันที่จะใช้ชีวิตอย่างสงบสุขของประชาชน ซึ่งในบางกรณีผู้ที่กระทำความผิดบางรายนั้นอาจมีปัญหาทางจิต ตัวอย่างเช่น โรคชอบจุดไฟ (Pyromanis) เป็นโรคทางจิตเวชชนิดหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มโรคขาดความยับยั้งชั่งใจ (Impulse Control Disorders) เป็นการที่ผู้กระทำความผิดรู้สึกเป็นสุขและผ่อนคลายเมื่อได้จุดไฟ¹¹² ผู้กระทำความผิดดังกล่าวจึงควรอยู่ในขอบเขตของผู้ที่จะถูกสั่งให้ใช้มาตรการตามพระราชบัญญัตินี้ได้

¹⁰⁸ มาตรา 90 บัญญัติว่า “ เมื่อการกระทำใดอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ใช้กฎหมายบทที่มีอัตราโทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด..”

¹⁰⁹ คณิต ญ นคร, “กฎหมายอาญาภาคความผิด”, ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 8 ปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2545 สำนักพิมพ์วิญญูชน, หน้า 463.

¹¹⁰ อัจฉริยา ชูตินันท์ คำอธิบายกฎหมายอาญาภาคความผิด สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตหน้า 221

¹¹¹ คณิต ญ นคร กฎหมายอาญาภาคความผิดฉบับพิมพ์ครั้งที่ 8 ปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2545 สำนักพิมพ์วิญญูชนหน้า 467 ถึง 468

¹¹² MGR Online, ทำความรู้จัก ‘โรคชอบจุดไฟ’ ผู้ป่วยจิตเวชขาดความยับยั้งชั่งใจ

<https://mgronline.com/live/detail/9580000049638> สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2566

เมื่อพิจารณาถึงมาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในต่างประเทศอื่น ได้แก่ ประเทศสหราชอาณาจักร และประเทศออสเตรเลีย(รัฐวิกตอเรีย) เห็นได้ว่า กฎหมายของประเทศสหราชอาณาจักร (Sentencing Act 2020) ได้มีการบัญญัติให้ความผิดฐานลอบวางเพลิงเป็นความผิดที่รุนแรง(specified violent offence) ให้เป็นความผิดเฉพาะที่สามารถนำมามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดซ้ำมาใช้บังคับได้ อันได้แก่ การขยายโทษจำคุก (extended sentence) การปล่อยตัวภายใต้เงื่อนไข (release on licence) หรือการตัดสินโทษจำคุกตลอดชีวิต และกฎหมายของประเทศออสเตรเลียรัฐวิกตอเรีย (The Serious Offenders Act 2018) ได้มีการกำหนดให้ความผิดฐานลอบวางเพลิงเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย เป็นการกระทำความผิดที่มีการใช้ความรุนแรงตามตารางที่ 2 (Schedule 2 Serious violence offences) อันเป็นความผิดที่กฎหมายกำหนดให้สามารถนำมามาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำมาใช้บังคับได้ อันได้แก่ คำสั่งให้คุมประพฤติภายหลังการพ้นโทษ (supervision orders) คำสั่งกักขังภายหลังการพ้นโทษ (detention orders) หรือคำสั่งควบคุมตัวในกรณีฉุกเฉิน (emergency detention order) โดยจะเห็นได้ว่าความผิดฐานวางเพลิงถือเป็นความผิดที่รุนแรงที่ทั้งสองประเทศนั้นให้ความสำคัญโดยเห็นว่าเป็นความผิดที่ผู้กระทำเป็นบุคคลอันตรายสมควรที่จะได้รับการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำอีกและเพื่อเป็นการป้องกันสังคมแต่ที่แตกต่างกันก็คือ กฎหมายของประเทศสหราชอาณาจักร(Sentencing Act 2020)เพียงแต่ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดฐานลอบวางเพลิงก็เป็นความผิดที่รุนแรงอันอยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของกฎหมายแล้วแต่ในประเทศออสเตรเลียรัฐวิกตอเรียความคิดที่จะอยู่ในขอบเขตของการบังคับใช้กฎหมายจะต้อง เป็นการกระทำความผิดฐานวางเพลิงซึ่งการวางเพลิงนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายเท่านั้นจึงจะถือว่าความผิดดังกล่าวอยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของกฎหมาย(The Serious Offenders Act 2018)

เมื่อพิจารณาตามกฎหมายไทยความผิดเกี่ยวกับการวางเพลิงเผาทรัพย์นั้น เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน เนื่องจากเป็นความผิดที่มีลักษณะสร้างความเสียหายที่รุนแรง ไม่ว่าจะ เป็นชีวิต ร่างกายหรือทรัพย์สินของประชาชน เมื่อเกิดเพลิงไหม้แล้วยากที่จะทำการควบคุม และยากที่จะทำการช่วยเหลือหรือระงับเหตุได้ ซึ่งการจะเป็นความผิดฐานวางเพลิงได้นั้นจะเป็นความผิดก็ต่อเมื่อมีเพลิงติดขึ้น หากเป็นเพียงเขม่าและหรือควันมิได้มีเปลวเพลิงติดขึ้นการกระทำความผิดนั้นจะเป็นการกระทำความผิดฐานพยายามวางเพลิงเท่านั้น และในการวางเพลิงนั้นผู้กระทำจะต้องมีเจตนาในการวางเพลิงด้วย จะเห็นได้ว่าผู้กระทำความผิดฐานวางเพลิงนั้นเป็นผู้ที่ต้องการที่จะสร้างความเสียหายขึ้นโดยถือเป็นการกระทำความผิดที่รุนแรง อุกฉกรรจ์และอันตราย ดังนั้นผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าความผิดฐานวางเพลิงควรอยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ด้วย ตามประมวลกฎหมายอาญาลักษณะ 6 ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน มีความผิดฐานวางเพลิงในบางมาตรา ที่ผู้เขียนเห็นว่าควรบัญญัติเพิ่มในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงพ.ศ. 2565 เพื่อให้อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของกฎหมายฉบับนี้ในความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้

1. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 217 ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ เนื่องจาก มาตราดังกล่าวเป็นความผิดพื้นฐานของความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ ซึ่งเป็นการบัญญัติถึงกรณีที่บุคคลใดวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่น อันเป็นการก่อให้เกิดอันตรายหรือก่ออันตรายขึ้น ถือว่าผู้กระทำความผิดนั้นเป็นผู้กระทำความผิดอันตรายหรือผู้กระทำความผิดร้ายแรง

2. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 218 เป็นเหตุฉกรรจ์ เป็นการวางเพลิงเผาทรัพย์ซึ่งกระทำต่อทรัพย์ที่มีความเป็นอันตรายสูง ตัวอย่างเช่น โรงเรียน เรือหรือแพที่อยู่อาศัย โรงมหรสพหรือสถานที่ประชุม สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าทรัพย์หรือสถานที่ดังกล่าวนี้เป็นสถานที่ที่มีผู้คนหรือประชาชนอาศัยอยู่หรือใช้สถานที่ที่เป็นจำนวนมาก หากเกิดเหตุการณ์วางเพลิงขึ้นความอันตรายจึงมีเพิ่มสูงขึ้น ทั้งความอันตรายต่อชีวิต ร่างกายและและทรัพย์สินของบุคคล

3. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 220 ฐานทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใดใดจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์ของผู้อื่น ซึ่งความอันตรายนั้นใช้เกณฑ์หรือความรู้สึกของวิญญูชนในการพิจารณา

4. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 224 ถ้าการกระทำความผิดฐานวางเพลิงนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส อันเป็นผลฉกรรจ์ซึ่งเป็นผลธรรมดาที่วิญญูชนสามารถคาดหมายได้ โดยจะต้องมีผลเกิดขึ้น คือ ความตายหรืออันตรายสาหัส

โดยผู้เขียนเห็นว่าความผิดดังกล่าวนี้มีความจำเป็นและเหมาะสมที่จะนำไปบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมให้อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เนื่องจากเป็นความผิดอันเกี่ยวกับการวางเพลิงที่เป็นการก่อก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน มีลักษณะของการกระทำความผิดที่ร้ายแรงและส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงแก่ชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน

5.3 วิเคราะห์ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายควรอยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 หรือไม่

ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย เป็นความผิดที่เกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชนและกระทบต่อความปลอดภัยของสังคมและมั่นคงของประเทศชาติ ดังที่ปรากฏอยู่ในเหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2546 ใจความว่า “เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันปรากฏว่ามีภัยคุกคามจากการก่อการร้าย โดยมุ่งประสงค์ต่อชีวิตของประชาชนผู้บริสุทธิ์หรือทำลายทรัพย์สินให้เกิดความเสียหาย เพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชนและทำให้เกิดความวุ่นวายในประเทศ อันจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศอย่างร้ายแรง จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความเป็นเร่งด่วนอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศและความปลอดภัยสาธารณะจึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้” โดยคุณธรรมทางกฎหมายของความผิดฐานนี้ คือ ความสงบสุขของประชาชน และมีมูลเหตุชักจูงใจเพื่อเข้าสู่รัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ซึ่งอาจเป็นการกระทำความผิดที่เป็นการทำอันตราย(Verletzungsdelikt) หรืออาจเป็นการกระทำที่เป็นความผิดที่เป็นการก่ออันตราย(Gefährdungsdelikt) ก็ได้ ซึ่งการก่อการร้ายนั้นเป็นภัยคุกคามที่มีลักษณะของความรุนแรงส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในการใช้ชีวิตของประชาชน และความมั่นคงของประเทศชาติ เนื่องจากการกระทำที่เป็นการก่อการร้ายนั้นมักจะเป็นการกระทำที่รุนแรงและร้ายแรงสร้างความเสียหายเป็นวงกว้างโดยมีจุดประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ตัวอย่างเช่น การก่อการร้ายเพื่อเรียกร้องหรือกดดันรัฐบาล เป็นต้น ในบทบัญญัติตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความผิดที่ไม่ได้มีการบัญญัติให้อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติฉบับนี้

เมื่อพิจารณาถึงกฎหมายต่างประเทศ กฎหมายของประเทศสหราชอาณาจักรได้มีการแบ่งแยกความผิดออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความผิดที่รุนแรง(specified violent offence) ความผิดทางเพศ(specified sexual offence) และความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย(specified terrorism offence) ซึ่งความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายนั้น ได้กำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายบางฐานความผิดเป็นความผิดที่อยู่ในขอบเขตของการใช้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำใน ความผิดอุกฉกรรจ์ โดยได้ให้คำนิยามของความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายไว้ว่า “การก่อการร้าย” หมายถึงการใช้หรือขู่ว่าจะดำเนินการที่เป็นการกระทำที่

- (1) เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงอย่างร้ายแรงต่อบุคคล
- (2) เกี่ยวข้องกับความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพย์สิน
- (3) เป็นอันตรายต่อชีวิตของบุคคลนอกเหนือจากบุคคลที่กระทำการนั้น
- (4) ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยของประชาชน หรือ
- (5) เพื่อแทรกแซงหรือขัดขวางระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างฉกรรจ์

ซึ่งการกระทำดังกล่าวนั้นกระทำขึ้นเพื่อให้มีอิทธิพลต่อรัฐบาล หรือองค์กรของรัฐบาลระหว่างประเทศ หรือเพื่อข่มขู่ประชาชน และการคุกคามนั้นทำขึ้นเพื่อจุดประสงค์เกี่ยวข้องกับการเมือง ศาสนา หรืออุดมการณ์

ตัวอย่างของความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของกฎหมาย (Sentencing Act 2020) มีดังนี้

1. ความผิดฐานเป็นสมาชิกขององค์กรต้องห้าม
2. ความผิดฐานเชิญชวนให้สนับสนุนองค์กรต้องห้ามไม่ว่าจะเป็นเงินหรือทรัพย์สินอื่นๆ
3. ความผิดฐานขึ้นนำองค์กรก่อการร้ายหรือทำการขึ้นนำกิจกรรมขององค์กรที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย
4. ความผิดฐานครอบครองสิ่งของไว้โดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ามีไว้เพื่อวัตถุประสงค์อันเกี่ยวเนื่องกับการก่อการร้าย การเตรียมการก่อการร้ายหรือยุยงให้เกิดการก่อการร้าย
5. ความผิดฐานยุยงให้เกิดการก่อการร้าย
6. ความผิดฐานส่งเสริมหรือสนับสนุนการก่อการร้าย
7. ความผิดฐานเตรียมการก่อการร้ายโดยมีเจตนาที่จะกระทำการก่อการร้ายหรือช่วยผู้อื่นในการกระทำดังกล่าว

เห็นได้ว่ากฎหมายของประเทศสหราชอาณาจักรนั้นได้ให้ความสำคัญกับความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นอย่างมาก จึงได้มีการบัญญัติกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายในครอบคลุมในทุกชั้นตอนของการกระทำคามผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย เห็นว่าจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมและป้องกันการก่อการร้ายไม่ให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก โดยกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นหนึ่งในประเภทของความผิดที่อยู่ในขอบเขตของกฎหมายในการบังคับใช้มาตรการ หากผู้ใดกระทำความผิดดังกล่าวแล้วจะถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดอันตรายหรือผู้กระทำความผิดรุนแรงอันควรได้รับการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายต่อไป

กฎหมายเกี่ยวกับการก่อการร้ายในประเทศไทยนั้น ได้มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาลักษณะที่ 1/1 ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย คุณธรรมทางกฎหมาย คือ ความสงบสุขของประชาชน ซึ่งการกระทำเกี่ยวกับการก่อการร้ายนั้นมักเป็นการกระทำที่มีลักษณะของการใช้ความรุนแรงสร้างความเสียหายและสูญเสียแก่ชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์หรือจุดประสงค์เพื่อขู่เข็ญหรือบังคับ

รัฐบาล ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดหรือสร้างความปั่นป่วนให้เกิดความหวัดกลัวแก่ประชาชน เป็นการก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่าความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายสมควรที่จะถูกบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมให้อยู่ในขอบเขตการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ด้วย โดยเห็นว่าควรเพิ่มฐานความผิดอันเกี่ยวกับการก่อการร้ายในมาตราดังต่อไปนี้

1. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 135/1 เป็นความผิดฐานก่อการร้ายซึ่งผู้กระทำได้ใช้กำลังประทุษร้ายหรือกระทำการใด เพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาล หรือสร้างความปั่นป่วนแก่ประชาชน
2. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 135/2 ฐานขู่เข็ญว่าจะทำการก่อการร้าย หรือสะสมกำลังพลหรืออาวุธจัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สิน ให้หรือรับการฝึกการก่อการร้าย ตระเตรียมการอื่นใดเพื่อสมคบกันเพื่อก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการก่อการร้าย
3. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 135/4 ความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการก่อการร้าย
4. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 135/4 ความผิดฐานเป็นสมาชิกของคณะบุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย

ผู้เขียนเห็นว่าความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญามาตราดังกล่าวนั้น ต่างเป็นมาตราที่มีความสำคัญเนื่องจากการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับการก่อการร้ายทั้งสิ้น จึงสมควรนำไปแก้ไขเพิ่มเติมให้อยู่ในขอบเขตการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.2565 เนื่องจากเป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะรุนแรงสร้างความเสียหายและกระทบต่อความมั่นคงของประเทศเป็นอย่างมากจึงสมควรที่จะนำมาตราการทางกฎหมายมาบังคับใช้แก่ผู้กระทำความผิดดังกล่าว เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำและเพื่อเป็นการป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากผู้กระทำความผิดซ้ำ

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

ปัญหาการกระทำความผิดซ้ำในความผิดที่ใช้ความรุนแรงเป็นปัญหาที่กระทบต่อความปลอดภัยของประชาชน สังคมและกระบวนการยุติธรรมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในคดีอุกฉกรรจ์สะท้อนขวัญอันเป็นการก่ออาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นการกระทำที่รุนแรงและมีความอันตรายสูง ซึ่งเมื่อผู้กระทำความผิดพ้นโทษไปแล้ว ในบางรายยังคงมีความเสี่ยงที่อาจจะกระทำความผิดในลักษณะเดิมหรือความผิดในลักษณะที่ใกล้เคียงกับลักษณะเดิมซ้ำอีก ด้วยปัญหาดังกล่าวนี้นี้ จึงได้มีการบัญญัติกฎหมายขึ้นใช้บังคับ คือ พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในความผิดที่เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 อันเป็นกฎหมายที่มีการกำหนดถึงมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยมีการคำนึงถึงหลักสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งอย่างเหมาะสม อันประกอบไปด้วยมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ เพื่อป้องกันสังคมให้สังคมและผู้เสียหายมีความปลอดภัยจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นซ้ำอีกในภายหลัง

แต่มาตรการดังกล่าวนี้จะสามารถใช้บังคับแต่เฉพาะการกระทำความผิดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ ซึ่งได้แก่ความผิดที่ระบุไว้ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติฯ แบ่งออกเป็น (1)การกระทำความผิดที่เกี่ยวกับเพศ ได้แก่ 276 มาตรา 277 มาตรา 278 มาตรา 279 มาตรา 283 ทวิ มาตรา 284 (2)การกระทำความผิดต่อชีวิตร่างกาย ได้แก่ มาตรา 289 มาตรา 290 มาตรา 297 มาตรา 298 และ (3)ความผิดต่อเสรีภาพ อันเป็นการเรียกค่าไถ่ในมาตรา 313 รวมถึงในกรณีศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามมาตราดังกล่าว แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ก็ตามก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าความผิดฐานชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์มิได้ที่ถูกกำหนดไว้โดยชัดแจ้งว่าให้อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ต่างจากบทบัญญัติของกฎหมายในประเทศสหราชอาณาจักร (Sentencing Act 2020) ที่ได้มีการบัญญัติให้ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ใช้ความรุนแรง เช่น ความผิดฐานปล้นทรัพย์หรือทำร้ายโดยเจตนาที่จะปล้น (robbery or assault with intent to rob) เป็นความผิดที่รุนแรง (specified violent offence) อันเป็นความผิดเฉพาะที่สามารถนำมาตราทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำมาใช้บังคับได้

จึงเกิดประเด็นคำถามที่ว่าหากการกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์นั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัส อันเป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะที่รุนแรงและมีอัตราการทำ ความผิดซ้ำที่สูง อันควรมีมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำมาใช้แก่ผู้กระทำความผิด ความผิดดังกล่าว จะอยู่ในขอบเขตของความผิดที่จะสามารถนำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาถึง บทบัญญัติตามมาตรา 3 วรรคแรกจะเห็นได้ว่าแม้ความผิดฐานชิงทรัพย์และความผิดฐานปล้นทรัพย์นั้นมิได้มีการบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งก็ตาม แต่บทบัญญัติในวรรคสองนั้นได้วางหลักไว้ว่า “ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามมาตราดังกล่าว แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ก็ตาม ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย” ซึ่งในกรณีที่ผู้กระทำความผิดฐานชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ถึงแม้ว่าศาลจะพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดในความผิดที่เป็นบทลงโทษหนักที่สุด คือ ความผิดฐานชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย อันเป็นฐานความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในมาตรา 3 ก็

ตาม แต่ในกรณีนี้สามารถนำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับได้กับผู้กระทำความผิดได้ ดังนั้นแม้ความผิดฐานชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์จะได้ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา 3 แต่หากศาลพิพากษาความผิดตามมาตราหนึ่งมาตราใดหนึ่ง แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ก็ตามก็อยู่ในขอบเขตของกฎหมายที่สามารถใช้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ได้

และนอกจากนี้ยังมีอีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ คือ ความผิดฐานวางเพลิงและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายก็ได้มีการบัญญัติให้อยู่ในขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัตินี้เช่นกัน ต่างจากบทบัญญัติของกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ กฎหมายของประเทศสหราชอาณาจักร (Sentencing Act 2020) มีการกำหนดให้ความผิดฐานวางเพลิงเป็นความผิดที่รุนแรง (specified violent offence) อันเป็นความผิดฐานฉกรรจ์และความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย (specified terrorism offence) ตัวอย่างเช่น ความผิดฐานก่อการร้าย การสนับสนุนองค์กรต้องห้าม การยุยงให้เกิดการก่อการร้าย หรือการส่งเสริมหรือสนับสนุนการก่อการร้าย เป็นต้น ล้วนแต่เป็นผู้กระทำความผิดที่อันตรายต้องอยู่ภายใต้มาตรการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ และตามกฎหมายของประเทศออสเตรเลีย รัฐวิคตอเรีย (The Serious Offenders Act 2018) ได้มีการกำหนดให้การลอบวางเพลิงเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย เป็นการกระทำความผิดที่มีการใช้ความรุนแรง (Serious violence offences) สามารถนำมาตราการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำมาใช้บังคับได้ โดยถือว่าความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดในลักษณะฉกรรจ์ เป็นการกระทำความผิดที่เป็นการก่ออันตรายมีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของบุคคลเป็นจำนวนมาก จึงถือว่าเป็นการกระทำความผิดที่กระทบกระเทือนต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศชาติด้วย ซึ่งพฤติการณ์ในการกระทำความผิดล้วนแล้วแต่เป็นการกระทำความผิดด้วยความรุนแรงและก่อให้เกิดผลร้ายแรงทั้งสิ้น ซึ่งผู้กระทำความผิดในลักษณะนี้ควรที่จะเป็นผู้ที่เหมาะสมในการถูกดำเนินการใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากผู้กระทำความผิดดังกล่าวได้

ในกรณีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตามกฎหมายของประเทศไทยความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายได้มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ 1/1 ในมาตรา 135/1 – 135/4 โดยตามมาตรา 135/1 นั้นกล่าวถึงการกระทำที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต อันตรายร้ายแรงต่อร่างกายหรือเสรีภาพของบุคคล หรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคมหรือโครงสร้างพื้นฐาน อันเป็นประโยชน์สาธารณะ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหรือก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ เป็นบทพื้นฐานของความผิดฐานก่อการร้าย ตามมาตรา 135/2 กำหนดความผิดของผู้ที่ทำการขู่เข็ญว่าจะทำการก่อการร้ายหรือสะสมกำลังพลหรืออาวุธจัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สิน ให้หรือรับการฝึกการก่อการร้าย ตระเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามามีส่วนในการก่อการร้าย มาตรา 135/3 ความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนในการก่อการร้าย และมาตรา 135/4 ความผิดฐานเป็นสมาชิกของคณะบุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย เมื่อเปรียบเทียบกับฐานความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามกฎหมายของประเทศสหราชอาณาจักร (Sentencing Act 2020) จะเห็นได้ว่าความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาลักษณะ 1/1 นั้นมีฐานความผิดในลักษณะในทำนองเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นความผิดฐานเป็นผู้ก่อการร้าย ความผิดฐานตระเตรียมการก่อการร้าย หรือความผิดฐานยุยงให้มีการก่อการร้าย ฯลฯ เมื่อความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นความผิดที่มีลักษณะฉกรรจ์และร้ายแรง กระทบต่อความปลอดภัยในการใช้ชีวิตของประชาชนและความมั่นคงของประเทศชาติโดยตรง เพื่อเป็นการป้องกันสังคมจากการกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าว ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าการบัญญัติเพิ่มเติมให้ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายอยู่ในขอบเขตของการใช้บังคับตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำใน

ความผิดที่เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เพื่อให้สามารถนำมาตราการทางกฎหมายต่าง ๆ มาใช้ บังคับแก่ความผิดดังกล่าวได้

ในกรณีความผิดฐานวางเพลิงตามกฎหมายของประเทศไทย ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์สินเป็น ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ซึ่งแม้การกระทำนั้นจะเป็นเพียงการเตรียมการ วางเพลิงก็ตาม กฎหมายก็ถือว่าเป็นความผิดแล้ว เนื่องจากการวางเพลิงเผาทรัพย์สินเป็นการก่ออันตรายที่รุนแรง หากก่อให้เกิดความเสียหายเกิดขึ้นก่อนอาจไม่สามารถระงับความเสียหายได้ทันกาล อีกทั้งขั้นตอนของการ เตรียมการกับขั้นตอนการลงมือกระทำความผิดนั้นใกล้เคียงกันมากทำให้ยากแก่การพิสูจน์ อีกทั้งยังปรากฏว่าในบาง กรณีผู้กระทำความผิดบางรายอาจมีความผิดปกติทางจิตร่วมด้วยในการก่ออาชญากรรมดังกล่าว ตัวอย่างเช่น โรคชอบจุดไฟ (Pyromania) ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความคลั่งไคล้ในการจุดไฟ มีความตั้งใจและจงใจวางเพลิง เนื่องจากรู้สึกเครียดหรือมีความเป็นกังวลโดยมีความคิดที่เชื่อว่าการจุดไฟจะช่วยคลายทุกข์ได้ เป็นต้น ด้วย เหตุดังกล่าวชี้ให้เห็นได้ว่า ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์สินนั้นเป็นความผิดที่มีความอันตรายสูงและรุนแรง ผู้เขียนเห็นว่าควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมฐานความผิดเกี่ยวกับการวางเพลิงที่เป็นอันตรายสูงให้อยู่ในขอบเขตการใช้ บังคับตามพระราชบัญญัติการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดที่เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ด้วย โดยควรเพิ่มเติมความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์สินตามมาตรา 217 ความผิดฐานวางเพลิงอันมี เหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 218 เนื่องจากการวางเพลิงเผาทรัพย์สินที่มีลักษณะเป็นทรัพย์สินสำคัญมีความเป็น อันตรายสูงเป็นสถานที่ที่มีผู้คนอยู่เป็นจำนวนมาก อาจเกิดความสูญเสียและความเสียหายเป็นวงกว้าง มาตรา 220 ฐานทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใด ๆ หนึ่งน่าจะเป็อันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น และมาตรา 224 ถ้าการกระทำความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์สินนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับ อันตรายสาหัส เนื่องจากผู้เขียนเห็นว่าความผิดดังกล่าวนี้สมควรที่จะเป็นความผิดที่อยู่ในขอบเขตของการใช้ บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศสหราชอาณาจักร(Sentencing Act 2020) ที่ได้มีการบัญญัติให้ความผิดฐานลอบวางเพลิงเป็นความผิดที่รุนแรง(specified violent offence) โดย ได้กำหนดให้การกระทำที่แม้เป็นเพียงการวางเพลิงก็เป็นความผิดที่รุนแรงแล้ว ต่างจากกฎหมายของประเทศ ออสเตรเลียรัฐวิกตอเรีย (The Serious Offenders Act 2018) ที่มีการกำหนดให้ความผิดฐานลอบวางเพลิงที่ จะอยู่ในขอบเขตในการใช้มาตรการนั้น ต้องเป็นการวางเพลิงที่เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายเท่านั้น จึงจะถือ ว่าเป็นการกระทำความผิดที่มีการใช้ความรุนแรงตามตารางที่ 2 (Schedule 2 Serious violence offences)

ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำใน ความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 คือการป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากผู้กระทำความผิด ซึ่งมีแนวโน้มที่จะกลับมากระทำความผิดในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกันซ้ำอีก ในการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับเพศหรือการกระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรง ซึ่งสังคมส่วนใหญ่มองว่าเป็นการกระทำ ความผิดที่มีความร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อสังคม ควรที่จะมีการบัญญัติขอบเขตการใช้กฎหมายในการ กำหนดใช้มาตรการให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดใด ๆ ที่เป็นการก่ออันตรายต่อประชาชนหรือสังคม อย่างร้ายแรง เพื่อป้องกันและลดโอกาสการก่ออาชญากรรมไม่ให้ผู้กระทำความผิดนั้นหวนกลับไปกระทำ ความผิดซ้ำอีก หนึ่งในนั้นคือการกระทำความผิดฐานวางเพลิงและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย เป็น ความผิดที่เหมาะสมที่จะเพิ่มเติมให้อยู่ในขอบเขตของกฎหมายในการบังคับใช้มาตรการเพื่อป้องกันการ กระทำความผิดซ้ำ ให้สามารถดำเนินการสั่งใช้มาตรการต่าง ๆ อันได้แก่ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ นำมาใช้บังคับกับการกระทำ ความผิดดังกล่าวได้

6.2 ข้อเสนอแนะ

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกรกระทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยมาตรการในการป้องกันกรกระทำคามผิดซ้ำโดยมีการกำหนดมาตรการต่างๆขึ้นเพื่อใช้บังคับแก่ผู้กระทำคามผิดเฉพาะรายอันเป็นความผิดที่กฎหมายได้กำหนดไว้เท่านั้น ดังนั้นหากความผิดใดมิได้ถูกบัญญัติก็ไม่อาจสามารถอยู่ในขอบเขตการบังคับใช้มาตรการต่างๆได้ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า บทบัญญัติตามมาตรา 3 ที่ว่าด้วยการกระทำคามผิดที่อยู่ในขอบเขตการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีเพียงความผิดอาญาในบางมาตราเท่านั้นยังไม่ครอบคลุมถึงความผิดอื่นที่มีความจำเป็นและเหมาะสมให้อยู่ในขอบเขตของกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มีการกำหนดถึงมาตรการที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นมาตรการในการฟื้นฟูผู้กระทำคามผิด มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษหรือมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการบัญญัติถึงขอบเขตการบังคับใช้ของกฎหมายที่แน่นอนชัดเจน ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าความผิดฐานวางเพลิงและความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความผิดที่เป็นการก่ออันตรายที่มีความรุนแรงจึงเหมาะสมแก่การเพิ่มเติมให้อยู่ในขอบเขตของกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สามารถนำเอามาตรการทางกฎหมายทั้งมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำคามผิดซ้ำ มาตรการติดตามภายหลังพ้นโทษ และมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษมาใช้กับผู้กระทำคามผิดดังกล่าวได้

1. ในความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ควรเพิ่มฐานความผิดทั้งหมดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามมาตรา 135/1 ถึง 135/4 เนื่องจากความผิดเกี่ยวกับก่อการร้ายเป็นความผิดที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นความผิดฐานก่อการร้าย ความผิดฐานเตรียมการก่อการร้าย ความผิดฐานผู้สนับสนุนการก่อการร้าย หรือความผิดฐานเป็นสมาชิกของบุคคลที่มีการกระทำเป็นการก่อการร้าย ต่างก็เป็นความผิดที่มีความเป็นอันตรายทั้งสิ้น

2. ในความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ ควรเพิ่มบทบัญญัติตามมาตรา 218 มาตรา 220 และมาตรา 224 เนื่องจากตามมาตรา 218 เป็นการวางเพลิงเผาทรัพย์ที่มีลักษณะเป็นอันตรายสูง มาตรา 220 เป็นการทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใดใดจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์ของผู้อื่น และมาตรา 224 เป็นการวางเพลิงเผาทรัพย์อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัส

โดยผู้เขียนขอเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

มาตรา 3 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การกระทำคามผิดตามที่บัญญัติไว้ใน **มาตรา 135/1 มาตรา 135/2 มาตรา 135/3 มาตรา 135/4 มาตรา 218 มาตรา 220 มาตรา 224 มาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 มาตรา 279 มาตรา 283 ทวิ มาตรา 284 มาตรา 288 มาตรา 289 มาตรา 290 มาตรา 297 มาตรา 298 และมาตรา 313** แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ในกรณีศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามมาตราหนึ่งมาตราใดตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในวรรคหนึ่งก็ตาม ก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กานต์ จำรูญโรจน์, 'พฤติกรรมความรุนแรง เป็นอาการทางจิตเวชหรือไม่?' 4 กรกฎาคม 2561
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
<<https://www.rama.mahidol.ac.th/ramachannel/article/พฤติกรรมความรุนแรงเป็น/>>
สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2566.
- กรมราชทัณฑ์, 'สถิติการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง'
<<http://www.correct.go.th/recstats/index.php/th/home>> สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566.
- กลุ่มป้องกันการบาดเจ็บ สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค, 'ความรุนแรง (Violence)'
<http://www.thaincd.com/document/file/download/leaflet/fact_sheet_2.pdf>
สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2566.
- ขจรจิต บุณนาค, ความขัดแย้ง VS ความรุนแรง Conflict VS Violence (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พ.ศ. ....)
<https://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/july_sep_11/pdf/aw21.pdf>
สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2566.
- จรัญ โฆษณานันท์, นิติปรัชญา, (สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.2558).
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, ปัจจัยที่มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศของผู้หญิงไทย (รายงานวิจัย),
(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2544).
- ชาญโชติ ชมพูนุท, 'ทฤษฎีสัญญาประชาคม'
<http://www.thaiihdc.org/web/index.php?option=com_content&view=article&id=424%3A2556-06-10-05-19-41&catid=4%3A2557-06-25-06-55-40&Itemid=23>
สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2566.
- ณัฐวิวัฒน์ สุทธิโยธิน, 'ทฤษฎีการลงโทษ' <https://www.stou.ac.th/schools/slw/upload/41716_6.pdf>
สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2565.
- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, *อาชญากรรม (การป้องกัน : การควบคุม)*, (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540).
- นที จิตสว่าง, 'วัตถุประสงค์ในการลงโทษ' <<https://www.gotoknow.org/posts/454719>>
สืบค้น 21 พฤษภาคม 2565.
- ปกป้อง ศรีสนิท, 'แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พันโทษ
ที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคมระยะที่ 1' (2564) 4 วารสารนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปราชญ์ เสริมศีลธรรม, 'หลักเกณฑ์ในการกำหนดโทษทางอาญา' (ภายใต้โครงการสนับสนุนสารสนเทศเพื่อ

การทำงานของสมาชิกวุฒิสภา) 16.

<<https://www.kpi.ac.th/uploads/pdf/UX1lceA4L8Q5m7gBbVevYD0cvcY9yFSMpauNZolg.pdf>> สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2566.

ปิยะบุตร บุญธรรม, 'มาตรการใช้บังคับวิธีการเพื่อความปลอดภัยแทนโทษจำคุก'

(สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-เมษายน 2559) 243

<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewjwiPm91L3-AhUTSWwGHQ4JBO8QFnoECBsQAQ&url=https%3A%2F%2Fhe02.tci-thaijo.org%2Findex.php%2Fveridian-E-Journal%2Farticle%2Fdownload%2F52757%2F43801%2F122232&usq=AOvWaw2qqCRVbQCJ_rw-yriMZiD> สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2566.

ปุรชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 'สิทธิที่เหนืออาชญากรรมพึงได้รับจากกระบวนการยุติธรรม'

32 วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 4.

ผจงจิตต์ อธิคมนันท์, *สังคมวิทยาว่าด้วยอาชญากรรมและการลงโทษ* (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525) 219.

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์, *ทฤษฎีสันติภาพความขัดแย้งและความรุนแรง*, (ศูนย์ศึกษาและพัฒนาสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล 2554).

วรรณนิศา สุขสวัสดิ์. 2562. 'ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในคดีอาญา

ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

พ.ศ. 2544 (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559)' (วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม).

สฤณี สืบพงษ์ศิริ, 'การอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบน Autoerotic ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของเอเคอร์'

<<https://so02.tci-thaijo.or>> สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2565.

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดชุมพร, 'ความหมายของการแก้ไขฟื้นฟู'

<<http://www.chumphonprobation.com>> สืบค้นเมื่อ 22 พฤษภาคม 2565.

อังฉรียา ชูตินันท์, *คำอธิบายกฎหมายอาญาภาคความผิด*, (สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 2556).

_____, *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา*, (พิมพ์ครั้งที่ 3 วิญญูชน, 2561).

องค์กรอนามัยโลก, 'กรอบแนวคิดและนิยามการกระทำ ความรุนแรง'

<https://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/report2_11_3.pdf>

สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2566.

ภาษาต่างประเทศ

Christopher Kessling, Extended Licence for Dangerous Offenders,

<<https://www.defence-barrister.co.uk/extended-sentences>>

สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

_____, What is an extended sentence < <https://www.defence-barrister.co.uk/extended-sentences> >

สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

_____, Release from Custodial Sentences, <https://www-defence--barrister-co-uk.translate.google.com/translate/release-from-custodial-sentences?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc#What-is-release-on-licence> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

François Zocchetto, 'Proposition de loi relative au traitement de la récidive des infractions pénales. déposé le 2 février 2005' <https://www-senat-fr.translate.google.com/rap/l04-171/l04-1713.html?_x_tr_sl=fr&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

Fernanda Dahlstrom, 'Serious Offenders' https://www-gotocourt-com-au.translate.google.com/criminal-law/vic/serious-offenders/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2566.

Freud Sigmund, *The Ego and the id in The Complete Psychological Work of Sigmund Freud*, (1961).

John Rawls, *A theory of justice*, Rev. ed (Harvard University Press, 1971).

Mérodie André, 'Injonction de soin' <https://beaubourg--avocats-fr.translate.google.com/injonction-de-soin/?_x_tr_sl=fr&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=sc#partie2> สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2566.

Michael Cheary, 'What is the Rehabilitation of Offenders Act?' <<https://www.reed.co.uk/career-advice/what-is-the-rehabilitation-of-offenders-act-1974/>> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

National Judicial College of Australia, 'REHABILITATION' https://csd.njca.com.au/principles-practice/general_sentencing_principles/s16a_specific_relevant_factors/rehabilitation สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2566.

Ooreka, 'Suivi socio-judiciaire' <<https://justice.ooreka.fr/astuce/voir/434545/suivi-socio-judiciaire>> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

Prisonreformtrust, 'Licence conditions and recall — indeterminate sentences' <<https://prisonreformtrust.org.uk/adviceguide/licence-conditions-and-recall-indeterminate-sentences/>> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566.

Raymond Saleilles, *The Individualization of Punishment*, (1968).

World Health Organization, 'Definition and typology of violence WHO' <<https://www.who.int/groups/violence-prevention-alliance/approach>> สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2566.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล   พุฒิสภา คงปากเพียร

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2562 ปริญญาตรี หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- พ.ศ. 2564 เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 73
สำนักฝึกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- พ.ศ. 2565 ประกาศนียบัตรหลักสูตรวิชาว่าความ
สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสหภาพนายความ